

Št. 150 (20.778) leto LXIX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljami, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

PETEK, 28. JUNIJA 2013

Primorski mobile

Spletne novice
 Primorskega dnevnika
 vedno s seboj

**Snemi aplikacijo
 s spletne trgovine**

Available on the
App Store

Google play

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
 Spedizione in abbonamento postale 45%
 Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 €

9 771124 666007

Kaj Petrarco, kaj nam Tasso ...

MARTIN BRECELJ

Vse manj mladih se v Italiji odloča za humanistične študije. Kot je včeraj opozorila Maria Novella De Luca v dnevniku La Repubblica, je število vpisanih na filozofske fakultete v zadnjih desetih letih v Italiji padlo za 26,8 odstotka, število študentov socialnih ved pa se je v istem obdobju skrčilo celo za 28,7 odstotka. Tega pojava sicer ne beležijo le v Italiji, ampak tudi v ZDA, Veliki Britaniji in Franciji, skratka na celotnem Zahodu.

Gospodarska kriza zadnjih let z vse težavnejšim zaposlovanjem mladih nedvomno pospešuje to težnjo, ki pa je očitno starejša in globlja. Živimo pač v svetu, ki nagrajuje predvsem učinkovitost in uspešnost, manj pa resnico, dobroto, lepoto. Vse to je dobro poznal že France Prešeren, kot izpričuje njegova Glosa. Verjetno pa se je med tem logika tega sveta še ojačila in razpasla, tako da vse bolj duši vsako drugo.

Ravno v tem grmu najbrž tiči zajec. Učinkovitost in uspešnost je treba brez nadaljnega spoštovati na tehničnem in ekonomskem področju, problem pa nastane, če ti vrednoti poskušata prevladati tudi v sferah, v katerih nista doma, ter urejati celotno človekovo življenje in nehanje. Kadar se to zgodi, nastane nevarnost kratkih stikov ter celo kolapsa celotnega sistema. Tehnicizem in ekonomizem na dolgo dobo sama sebe požre. Sta kot tisti osel, ki je ravno v trenutku, ko se je dodobra navadil živeti brez hrane - poginil.

EVROPSKA UNIJA - Pomembni kompromisni rešitvi ob začetku evropskega vrha

Dogovora o sanaciji bank in o večletnem proračunu

Proračunski kompromis je sicer pozneje postavil v dvom britanski premier Cameron

**MEDIJI - Luchetta
 Znani
 letošnji
 zmagovalci**

TRST - Novinarski televizijski prispevek o sirskih beguncih, ki so zatočišče poiskali v jamah in podzemnih rovih, je zmagovalec letošnje nagrade Luchetta. Za angleško BBC sta ga posnela novinar Ian Pannel in snemalec Darren Conway.

Zmagovalce te in ostalih novinarskih nagrad, ki jih tržaška neprofitna fundacija podeljuje v spomin na ubite Marca Luchetta, Sašo Oto, Daria D'Angela in Mirana Hrovatina, so javnosti predstavili včeraj. Nagrade pa jim bodo izročili 3. julija na prireditvi Naši angeli, ki bo potekala v gledališču Rossetti.

Na 5. strani

**GORICA - Na sredinem rednem občnem zboru
 NŠK: racionalizacija
 in ambiciozni načrti**

GORICA - V Feiglovi knjižnici je v sredo zvečer potekal redni občni zbor Narodne in študijske knjižnice, na katerem so njeni člani odobrili proračun (z izgubo) za leto 2012 in letošnji predračun. Glavnino razprave pa so posvetili težavam zgodovinskega odseka in dolgoročnim načrtom. Ti med drugim predvidevajo zaprtje knjižnice v Ulici san Francesco v Trstu in selitev delovanja v oba mestna Narodna domova.

Na 2. strani

»Naša kuna
 sad se briše??«

šepet
 ulice
 Montecchi

18

EU - Vstop Hrvaške v evropsko družino

Sindikati proti uvedbi moratorija

**DOBERDOB
 Za slovenskega
 župana vabilo
 v angleščini**

»Dragi gospod Vizintin, dovolite mi, da vas povabim na Blejski strateški forum (BSF), ki bo potekal na Bledu med 1. in 3. septembrom 2013. Tako se začena sporočilo, ki ga je zunanji minister Republike Slovenije Karl Erjavec osebno podpisal in po elektronski pošti naslovil na doberdobskega župana Paola Vizintina. Nad vsebino je bil župan počaščen, zmotila pa ga je oblika oz. jezik. Vabilo namreč ni bilo napisano v slovenščini, ampak v angleščini, kljub temu, da je »Mr. Vizintin« slovenski župan zamejske občine, ki vlaga kar nekaj truda v uveljavljanje dvojezičnosti oz. slovenskega jezika v javnosti.

Na 12. strani

**Družba Telit
 bo zaposlila 26 ljudi**

Na 4. strani

**Trst napovedal
 vojno komarjem**

Na 4. strani

**Še dolge čakalne dobe
 v katarinski bolnišnici**

Na 5. strani

**Goriška občina bo
 zaščitila svoje dobrate**

Na 12. strani

**Dimitrij Piciga na čelu
 novogoriškega Hita**

Na 14. strani

**10. ZAMEJSKI
 FESTIVAL
 AMATERSKIH
 DRAMSKIH
 SKUPIN**

MAVHINJE

22.6. - 7.7.

10

SLAŠČIČARNA

na Opčinah

je odprta z naslednjim urnikom:

od srede do sobote:

9.00 - 13.00 in 16.00 - 19.00

ob nedeljah: 8.30 - 13.30

(ob ponedeljkih in torkih zaprto)

SLADOLEDARNA

by **GOCOLATO**
 v Trstu

je odprta vsak dan

od 9.30 do 23.00

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA - V Gorici je v sredo zvečer potekal redni občni zbor

Leto 2012 zaznamovala izguba, ambiciozni načrti za prihodnost

GORICA - Narodna in študijska knjižnica je, predvsem zaradi krčenja državnih prispevkov, poslovno leto 2012 zaključila z 69.000 evri izgube. Primanjkljaj pa naj bi skoraj v celoti krila v teku leta 2013, saj lahko njeni upravitelji letos računajo na višji prispevek, ki ga NŠK prejema kot ena primarnih organizacij slovenske manjšine.

Tako izhaja iz bilance in predračuna, ki ga je blagajničarka Tanja Vessel predstavila na sredinem rednem občnem zboru. Ta je potekal v Feiglovi knjižnici v KB centru na Verdijevem korzu in je okrog dvajsetim prisotnim članom postregel tudi z nekaterimi zanimivimi načrti, na primer s selitvijo knjižničarskega delovanja v goriški Trgovski dom in dva tržaška Narodna doma. Občni zbor je bil tudi priložnost za obračun lanskega delovanja, ki je bilo sodeč po številkah, ki so jih predstavile knjižničarke, zelo uspešno: v obeh knjižnicah so skupno zabeležili preko 17.000 obiskov in 26.646 izposojenih knjig oziroma drugega gradiva (NŠK hrani skoraj 200.000 enot!), njegove knjižničarke pa so v vseslovenski katalog Cobis vnesle skoraj 1.500 novih zapisov.

Poročilo o delovanju pa kajpak ni moglo obiti zaprtja tržaškega zgodovinskega odseka in odpusta še zadnjega zaposlenega raziskovalca. Proti temu je v sredo pred knjižnico protestirala sindikalna zveza USB. Na dvojezičnih letakih, ki so jih delili mimoidočim, je tudi pisalo, da je bil občni zbor sklican v nasprotju z določili statuta (in torej ne vsaj osem dni pred najavljenim datumom). Sindikalisti so zahtevali prekinitev občnega zbora, niso pa mogli stopiti v dvorano, saj je bil vstop dovoljen samo članom. Na izrecno vprašanje enega od članov upravnega odbora, je predsednica Martina Strain zagotovila, da sklicatelji niso kršili statutarnih določil.

Občni zbor je uvedlo predsednično poročilo, v katerem je Martina Strain izpostavila, da se je odbor v zadnjem letu ukvarjal predvsem z racionalizacijo stroškov. Posledično bo NŠK v prihodnjih mesecih in letih preselila večino dejavnosti v prostore, za katere ji ne bo treba plačevati najemnine. V Narodnem domu v Ulici Filzi, kjer NŠK še razpolaga s pisarno in z dvorano, v kateri je lani potekalo kar 79 dogodkov, bodo že jeseni uredili mladinsko sobo (v ta namen bodo tja preselili mladinsko gradivo), v naslednjih letih pa še čitalnico. Od leta 2015 naj bi namreč tržaška NŠK imela dva sedeža: glavnega, s skladiščem in zgodovinskim odsekom, v Narodnem domu pri Sv. Ivanu (tega naj bi medtem deželna uprava obnovila), ter manjšega v Narodnem domu v Ul. Filzi. Tudi iz bogate razprave, ki je spremljala sredin občni zbor, je bilo razvidno, da so tako upravitelji kot člani NŠK prepričani, da mora knjižnica ostati (tudi) v mestnem središču. V selitvi k Sv. Ivanu pa vidijo nekateri predvsem ugodnost za višješolsko populacijo. V teku leta 2015 naj bi do selitve prišlo tudi v Gorici: večji del knjižnice Damirja Feigla se bo preselil v pritlične (in bolj vidne) prostore bližnjega Trgovskega doma.

Pred nekaj meseci so upravitelji kot znano odredili zaprtje zgodovinskega odseka, ki je domoval v pritličju tržaškega Kulturnega doma. Predsednica je še enkrat poudarila, da so zaprtje narekovali varnostni razlogi in da si upravitelji prizadevajo za reorganizacijo njegovega delovanja, ovrednotenje bogastva, ki je sedaj nedostopno, in zbiranje novega. Del gradiva so ali še bodo, v pri-

čakovanju na nove prostore pri Sv. Ivanu, preselili v Ulico Montecchi. Gradivo bodo popisali (sezname bodo objavili na spletni strani www.knjiznica.it) in postopno digitalizirali, nekatere stare predmete bodo restavriral; v ta namen so že navezali stike z osrednjimi slovenskimi ustanovami (državni arhiv, SAZU ...).

V razpravi so se oglasili skoraj vsi prisotni. Eni so opozorili na potrebo po strokovno usposobljenem osebju, ki bi vodilo zgodovinski odsek, in novem ravnatelju (dosedanji je 31. maja stopil v vrste upokojeencev), drugi so izpostavili zahtevo po pridobivanju novih prostorov v tržaškem Narodnem domu. Govor je bil tudi o profesionalizaciji upravnega sveta: dela je ogromno, odgovornosti so velike, člani pa s predsednico vred delajo povsem zastoj. Morda je nastopil čas, da naša skupnost razmisli o alternativnih oblikah upravljanja njenih številnih kulturnih profesionalnih ustanov, v katerih so ravno upravitelji edini neplačan člen, je bilo še slišati v Feiglovi knjižnici. (pd)

Z desne: predsednica Martina Strain, blagajničarka Tanja Vessel in koordinatorka uslužbenk Luisa Gergolet

BUMBACA

SINDIKAT - Hrvaška bo v ponedeljek formalno postala članica Evropske unije

Dol z moratorijem!

Sindikalni predstavniki iz Italije, Slovenije in Hrvaške na nekdanjem mejnem prehodu pri Škofijah

KROMA

ŠKOFIJE - Hrvaška bo v ponedeljek, 1. julija, formalno vstopila v Evropsko unijo, takrat pa bodo odpravili vse ovire glede prostega pretoka ljudi, blaga in denarja.

Resnici na ljubo, ne bodo odpravili vseh ovir, ker bodo nekatere še ostale. Za čezmejnne delavce oziroma za hrvaške delavce, ki delajo v Sloveniji, se ne bo nič spremenilo. Slovenska vlada se je namreč odločila za dvehletni moratorij, kot to omogoča Evropa ob vstopu novih držav članic. To pomeni, da bodo za hrvaške delavce veljali še najmanj dve leti (moratorij je mogoče podaljšati za tri leta in nato še za dve) pogoji, ki so predvideni za delavce iz držav zunaj Evropske unije. Kar zadeva Italijo, odločitev vlade do včeraj še ni bila znana. Kaže pa, da se bodo nazadnje odločili za moratorij, vendar naj bi to veljalo samo za nekatere panoge. Nekatere sektorje, ki jih predstavljajo na primer negovalke, hišne pomočnice ali delavci na socialnem področju, naj bi namreč sprostili.

Na to so opozorili včeraj dopoldne predstavniki slovenskih, italijanskih in

hrvaških sindikatov, ki so sicer praznovali vstop Hrvaške v evropsko družino. To so sprva storili na mejnem prehodu med Hrvaško in Slovenijo pri Kaštelu (na hrvaški strani), nato so se zbrali tudi na nekdanjem mejnem prehodu pri Škofijah (na italijanski strani), kjer je bila tiskovna konferenca. Na srečanju so novo evropsko članico pozdravili predsednika Medregijskega sindikalnega sveta (MSS) Furlanija-Juljskega krajinca-Slovenija Roberto Treu (sicer član deželnega sindikata Cgil) in MSS Furlanija-Juljskega krajinca-Hrvaška Michele Berti (Uil FJK), Renato Pizzolitto (Cisl FJK), član predsedstva Zveze svobodnih sindikatov Slovenije Pavle Vrhovec, predsednik Konfederacije sindikatov 90 Slovenije Peter Majcen ter predsednik in član predsedstva zveze hrvaških sindikatov Sssh (Savez samostalnih sindikatov Hrvatske) Mladen Novosel in Slobodan Kapor.

Predstavniki sindikatov so odločno zahtevali od italijanskega ministrskega predsednika Enrica Lette, da se Italija odreče moratoriju in torej omogoči svobodno premikanje hrvaških delavcev. V Rimu je

bilo na ministrstvu za delo 13. junija srečanje, na katerem ni v bistvu nihče zagovarjal uvedbe moratorija. Izjema so bili predstavniki dežel Lombardija in Veneto. Predsednik Dežele Veneto Luca Zaia je od Lette tudi pisno zahteval moratorij, češ da grozi drugače Italiji in še predvsem Venetu pravcata »invazija«.

Novosel in Kapor sta poudarila, da lahko Zaia mirno spi, ker ne bo nobene invazije. V Venetu in FJK je v povprečju 10 do 15 tisoč čezmejnih delavcev, odprava meje pa ne bo nič spremenila. Poleg tega Hrvaška dela na tem, da obdrži delavce na lastnem ozemlju, še posebej specializirane. Zabeležiti velja, da je hrvaška vlada glede moratorija vsekakor izjavila, da bo v tem primeru veljalo načelo recipročnosti. Izbira Letteve vlade bo torej v bistvu politične narave, sta dodala Treu in Berti in spomnila, da moratorij ne bo prispeval k reševanju problematike dela na črno, prej nasprotno. Za številne brezposelne in še zlasti mlade, ki iščejo službo, pa bo to le še dodatna ovira.

A.G.

Trgovali s ponarejenimi bankovci in mamili

KOPER - Koprski kriminalisti so v sodelovanju z goriškimi karabinjerji in policisti iz hrvaške Istre razkrinili 14-člansko mednarodno kriminalno združbo, ki se je ukvarjala z razpečevanjem ponarejenega denarja in preprodajo drog. Za njihovega 28-letnega vodjo iz Ilirske Bistrice oz. Kozine je sodišče odredilo pripor, pripravil pa so še 37-letnika in 21-letnika z območja Kopra, ki sta gojila indijsko konopljo. Združbo so sestavljali člani iz Ilirske Bistrice, Kozine, Divače, Kopra, Bleda, Ljubljane, trije iz Italije ter eden iz Hrvaške.

Preiskavo, ki jo je usmerjalo specializirano državno tožilstvo v Ljubljani, so julija lani sprožili koprski kriminalisti po občutnem porastu unovčitev ponarejenih bankovcev za 20, 50 in 100 evrov na območju PU Koper in tudi drugje po Sloveniji. Bankovce so neznanci unovčevali predvsem na bencinskih servisih, v gostinskih lokalih, trafikah in drugje, kjer pogosto prevladuje gneča, kriminalisti pa so tudi s prikritimi preiskovalnimi ukrepi ugotovili, da ponarejeni denar izvira iz južne Italije.

Italijanske ponaredke je 28-letnik iz Ilirske Bistrice za tretjino njihove izvirne vrednosti prodajal slovenskim odjemalcem, ti pa so jih nato razpečevali na območju Kopra, Ljubljane in Nove Gorice. Ker se je dotok ponarejenih bankovcev v Slovenijo med preiskavo ustavil, pa se je združba začela dejavnije ukvarjati s preprodajo mamil in v enem primeru s tihotapljenjem ilegalnih prebežnikov. Policisti so v vasi Podstenjšek pri Ilirski Bistrici marca odkrili tudi prostor za hidroponično pridelavo konoplje s približno 60 sadikami. S svoje strani pa goriški karabinjerji zaenkrat ne dajejo informacij o italijanskem delu preiskave, ki se še ni zaključila.

OPČINE - Deželni svet Sveta slovenskih organizacij

Štoka: V slovenski manjšini manj zatohlosti in več svežega zraka

Izredni občni zbor za spremembo statuta - Pozitivno o odnosih s SKGZ

OPČINE - Svet slovenskih organizacij končuje sezono in se z zmernim optimizmom jeseni pripravlja na novo. Nova italijanska vlada kaže razumevanje za probleme slovenske manjšine, odnosi s Slovenijo so dobri, vodstvo Slovenske kulturno-gospodarske zveze pa je ubralo pot sodelovanja. Predsednik Drago Štoka je na deželnem svetu SSO izrazil upanje, da bo Rim čimprej imenoval vodjo vladnega omizja za slovensko manjšino namesto Saveria Ruperta, nova deželna vlada pa kmalu sklicala posvetovalno komisijo za Slovence, ki naj bi ji predsedoval odbornik Gianni Torrenti. Pogojnik je obvezen, ker obstaja možnost, da se bo predsednica Dežele Debora Serracchiani odločila drugače. Štoka o tem ni govoril, obstaja pa predcedens Illyjeve uprave, ki je vodenje komisije dejansko poverila Mariu Lavrenčiču. Pred sejo deželnega sveta je bil izredni občni zbor, na katerem je SSO spremenil svoj statut.

»Preveč tarnamo zaradi denarja«

Štoka je prepričan, da v manjšini prevladuje zatohlost in da njene organizacije potrebujejo sveži zrak, češ da so na površju vedno eni in isti ljudje. Predsednik je priznal, da je tudi sam že dolgo časa v ospredju, v tem času pa je zamenjal funkcije, je dodal. SSO pri svojem delu ne uporablja visokodonečih besed, kot sta vizija in strategija, ampak raje stremi po konkretnih zadevah. Štoko veseli, da se je vodstvo SKGZ odločilo za tvorno sodelovanje s SSO. Dejal je, da Slovenci v Italiji ne smemo le tarnati in se pritoževati zaradi pomanjkanja denarja, ki ga je letos in prihodnje leto za naše organizacije in ustanove dovolj, vseeno pa je treba varčevati in zelo previdno ter smotrno načrtovati dejavnost.

Premier Enrico Letta je na rimskem srečanju z Alenko Bratušek in dvema manjšinama navedel ime kandidata za novega koordinatorskega omizja, ki pa ga notranji minister Angelino Alfano še ni imenoval. Govori se o podtajniku Domenicu Manzioneju, ki nima strankarske

S sejo deželnega sveta je SSO zaključil prvi del letošnjega delovanja in se z zmernim optimizmom pripravlja na jesensko sezono

KROMA

izkaznice, v vlado ga je predlagal župan Fiorenzo Matteo Renzi. Glede na situacijo se bo vladno omizje v novi sestavi najbrž sestalo šele septembra. Štoka si na splošno veliko obeta od nove levosredinske deželne vlade, od prejšnje je omenil le odbornika Elia De Anno, ki se je trudil vsaj za redno delovanje posvetovalne komisije za Slovence.

»Komelova ni Žekš, Pahor na pravi poti«

SSO se ne vpleta v politično življenje v Sloveniji, ki se tudi ne sme vmešavati v notranje zadeve slovenske manjšine. S tem v zvezi je Štoka pohvalil ministrico za Slovence v zamejstvu in po svetu Tino Komel, ki se za razliko od predhodnika Boštjana Žekša ne vtika v manjšinske notranje razmere. Štoka nikakor ne more »odpustiti« Žekšu, da je »samovoljno črtal slovenski prispevek SSO«. Pač je predsednik krovne zveze v Finžgarjevem domu zelo pohvalil slovenskega predsednika Boruta Pahorja v

luči njegovega govora na ponedeljkovi proslavi ob dnevu državnosti na ljubljanskem Kongresnem trgu. Pahor, ki je vreden pohvale tudi zaradi odlikovanja Glasbeni matici, je po Štokovem prepričanju človek, ki skuša preseči sovraštvo v slovenski družbi, za kar se med Slovenci v Italiji trudi tudi SSO. Na Opčinah je prišla do izraza ve-

lika zaskrbljenost zaradi vse hujše gospodarske krize v Sloveniji, ki tvega – je bilo slišati – da gre po poti Grčije.

Štoka je voščil pisatelju Borisu Pahorju čimprejšnje okrevanje, profesorju Robertu Petarosu pa čestital za njegovo 80-letnico.

S.T.

SSO

Evropska projekta in nova spletna stran

OPČINE - Velik del seje deželnega sveta SSO je bil namenjen evropskima projektoma Jezik-Lingua in ENRI - obnovljivi viri energije in energetske varčevanje za tretji sektor. Prvega SSO izvaja v partnerstvu s SKGZ in italijansko manjšino v Sloveniji, pri drugem pa je glavni izvajalec. Temeljna načrta Jezik-Lingua sta večnamenski center v Špetru v Benečiji (kratica SMO) in Info knjiga v Kopru. O tem je na Opčinah podrobno poročal Ivo Corva, ki je poudaril, da si bo morala slovenska manjšina tudi zaradi finančnih težav v Rimu in Ljubljani še bolj potruditi za izkoriščanje evropskih finančnih virov.

Julijan Čavdek je napovedal, da bo krovna organizacija kmalu dobila obnovljeno spletno stran. Na seji je tekla beseda tudi o pripravah na tradicionalno spominsko prireditev v spomin na bazoviške junake. Priprave potekajo usklajeno, da se ne bo ponovil incident z lanske prireditve, ko je skupina udeležencev izžvižgala tedanjo ministrico Ljudmilo Novak, je bilo slišati v Finžgarjevem domu.

SLOVENIJA - V občinah, kjer živi manjšina Javni uslužbenci morajo poslovati v jezikih manjšin

LJUBLJANA - Komisija Državnega zbora za narodne skupnosti je včeraj obravnavala predlog resolucije o nacionalnem programu za jezikovno politiko 2014-2018. V njo je ministrstvo za kulturo na pobudo predstavnikov manjšin vključilo ukrepe, da se morajo javni uslužbenci na območju manjšin sporazumevati in poslovati tudi v jezikih avtohtonih narodnih skupnosti. Državni sekretar ministrstva za kulturo Aleš Črnič je v obrazložitvi predloga resolucije povedal, da akcijski načrt za jezikovno izobraževanje v okviru resolucije predvideva ukrepe za sistemsko vzpostavitev boljših možnosti za učenje maternega jezika manjšinskih skupnosti.

Na predlog amandmaja poslanske skupine narodnih skupnosti so po besedah Črnič dodali dva ukrepa. Prvi je jezikovno usposabljanje javnih uslužbencev in funkcionarjev na področju dvojezičnosti

za komunikacijo v jeziku manjšin. Drugi ukrep pa je promocija jezikov avtohtonih narodnih skupnosti in manjšin na področju vzgoje in izobraževanja, kulturnih dejavnosti in znanstvenega raziskovanja.

V resolucijo je tudi uvrščen nov cilj, in sicer zagotovitev pogojev za enakopravno javno rabo in razvoj italijanskega in madžarskega jezika na področju občin, kjer živita manjšini. S temi ukrepi želijo doseči doslednejše uresničevanje zakonov ter usklajeno načrtovanje in izvajanje jezikovnih izobraževalnih politik na manjšinskem področju, je še pojasnil Črnič.

Poslanec italijanske narodne skupnosti Roberto Batelli je v razpravi poudaril, da so te novice izjemnega pomena, saj gre za dolžnost javnih služb, da poslušajo tudi v jeziku manjšin. Ta dva jezika sta enakopravna in uradna, saj sta jezika teritorija, je dodal Batelli. (STA)

Prepir je dogodek, pobotanje izbira.

Pokličite Prontoconciliazione

338 9371 178 - 040 6701 275

www.ts.camcom.it

NAKUPOVALNE TORBICE PORAVNAVE

Jutri, v soboto, 29. junija, bodo ob vходу supermarketa PAM v nakupovalnem centru "Il Giulia" brezplačno razdeljene bombažne nakupovalne torbice storitve Prontoconciliazione, ki jo nudi Trgovinska zbornica.

Camera di Commercio Trieste

GOSPODARSTVO - Rim je prispeval 44 milijonov dolarjev za centra v Trstu in Cagliariju

Telit: za projekt Galileo 26 novih delovnih mest

Družba za telekomunikacije Telit bo v prihodnosti zaposlila 26 novih uslužbencev oz. uslužbenk, ki bodo sodelovali pri izdelavi inovacijskega sistema za nadzor nad satelitsko-navigacijskim sistemom Galileo. Pri projektu bo sodelovalo približno sto uslužbencev v raziskovalnih centrih družbe Telit v Trstu in v Cagliariju. Telit bo v ta namen prejel državno financiranje v višini 44 milijonov dolarjev, ki ga bo posredovalo italijansko ministrstvo za gospodarski razvoj.

Vest je posredovala družba Telit Communications Plc, ki je med vodilnimi podjetji na področju razvijanja in prodaje tehnologij za brezžično komunikacijo. Novi sistem, ki ga bodo izdelali pri Telitu, bo začel delovati prihodnje leto v okviru komunikacijskih sistemov Machine-to-Machine (M2M). V projekt, ki je nastal leta 2011, je Telit že vložil 16 milijonov dolarjev.

Družba Telit bo nove zaposlene zadolžila za razvoj novih tehnologij ter načrtovanje in izdelavo posameznih komponent. Z omenjenima centroma bodo sodelovale tudi najpomembnejše italijanske univerze in raziskovalne ustanove. Med temi bo mednarodni center za teoretsko fiziko ICTP v Miramaru, Višji inštitut Mario Boella iz Turina ter univerzi v Cagliariju in v Trstu.

V Trstu in Cagliariju bodo izdelali inovacijski sistem za nadzor nad sateliti projekta Galilej

Globalni satelitski navigacijski sistem Galileo je razvila Evropska unija in bo začel delovati leta 2014. EU se je za razvoj lastnega sistema satelitske navigacije odločila pred 10 leti, pri čemer so jo vodili strateški in ekonomski razlogi.

Galileo je največji infrastrukturni projekt EU, ki je v tehničnem smislu ci-

vilen, vendar je izredno pomemben tudi za vojsko, ker bi se s tem zmanjšala odvisnost EU od ameriškega satelitskega sistema. Sistem Galileo bo krepko izboljšal razpoložljivost in natančnost signalov satelitov iz vesolja. Uporabniki bodo prejeli hitrejši in zanesljivejši signale in določali svoj položaj do metra na-

tančno. Pri sistemu GPS je npr. odstopanje pri določanju položaja tudi nekaj metrov. Večja natančnost in zanesljivost sistemov bo posledično spodbujala tudi inovacijo. Sistem bo med drugim izboljšal storitve v prometu in reševanju, delo organov pregona in varnost na mejah Evropske unije.

OBČINA TRST Zamrznili podražitev oskrbovalnin

Tržaški občinski odbor je na včerajšnji seji sprejel sklep, da se do nadaljnjega zamrzne prilagoditev oskrbovalnin v občinskih domovih za starejše občane in za prizadete osebe. S tem je uprava preklicala sklep, ki so ga bili sprejeli pred niti poldrugim mesecem (sklep št. 174 dne 15.5.2013). Do včerajšnje odločitve je prišlo po posvetovanju župana in pristojnih odbornikov Famularijeve (socialne politike) in Montesana (proračun) z željo, da ne bi v času težke krize dodatno prizadeli uporabnike občinskih domov in njihove družine. Do podražitve tarif naj bi prišlo prihodnje leto, o tem pa bodo pravočasno obvestili občane.

Cvet za Almo Vivoda ob 70-letnici smrti

Danes poteka 70 let od smrti 32-letne partizanke Alme Vivoda, ki jo je 28. junija 1943 v Ul. Pindemonte v zasedi čakal in ustrelil karabinjer. V zgodovini je zapisana kot prva padla partizanka v Italiji. Njene mučniške smrti se bodo danes spomnili na dveh svečanostih. Ob 11. uri bo komemoracija na pobudo borčevskih združenj, zvez žensk, sindikatov, ob 17.30 pa vabite rajonski svet in društvo Škamperle občane, naj prinesejo cvet za Almo na srečanje, na katerem se je bodo spomnili tudi s petjem in recitacijami.

OBČINA TRST - Ukrepi

Z odredbo v boj proti komarjem

Občina Trst je napovedala vojno tigrastim komarjem, z dezinfekcijo in odredbo, ki predvideva tudi slane globe za kršitelje. Z oddelkom za preventivo zdravstvenega podjetja se je občinska uprava v mestu in nekaterih vaseh načrtno »spravila« na gnezda, jajčeca in ličinke.

Dezinfekcija je potekala že med 16. in 19. aprilom, 7.-13. majem, 30.-31. majem ter med 18. in 20. junijem v sledečih krajih: v Trebčah, Barkovljah, na Furlanski cesti (pri parkirišču), v Ljudskem vrtu, na rebri Scala santa, v Grljanu, na Rocolski cesti, na Greti, pri glavni bolnišnici, pri škedenjskem pokopališču, pri Sv. Soboti, v Rovtah, v ulicah Commerciale, Cavana, Valdirivo, Verga, Pisoni, Belpoggio, Grego, Bartoli, Imbriani, Vicolo delle Rose in S. Michele, pri Sv. Justu, ob potokih, v dolini Mrči dol na Opčinah, v parku pri Sv. Ivanu, pri Sv. Andreju, na Trgu Rosmini, v vili Necker, vili Engelmann ter na pokopališču pri Sv. Ani. Dezinfekcijo bodo ponovili v juliju, avgustu, septembru in oktobru.

Včeraj je začela veljati tudi občinska odredba proti komarjem, ki predvideva za kršitelje tudi globe od 25 do 500 evrov. Do 30. novembra je na vseh javnih in zasebnih površinah na prostem (tudi na terasah in balkonih) prepovedano zapuščanje posod, v katerih se lahko nabira deževnica. Odgovorni so lastniki površin, upravitelji stanovanjskih poslopj, upravitelji nakupovalnih središč in športnih objektov itd. V jaške in druge kraje, kjer se nabira voda, morajo pristojni vnašati proizvode proti komarjem - sami ali ob pomoči specializiranih podjetij. V žlebovih mora biti zagotovljen prost pretok vode, paziti moramo pri zalivanju, zapirati moramo vodne rezervoarje. Primerne ukrepe morajo sprejeti tudi podjetja: blaga naj ne skladiščijo na prostem, drugače naj ga pokrijejo. Voda se ne sme nabirati niti v obrabljanih pnevmatikah, zabojnikih in posodah. Podrobnejše informacije so na spletni strani www.retecivica.trieste.it.

DRŽAVNI IZPIT - Včeraj pred komisijo dijaki tehniškega zavoda Žige Zoisa

Kava, trema in prijateljstvo

Težko je dobiti besede, ki bi izčrpno in sintetično pričale o vsem tem, kar predstavlja ustna preizkušnja, zaključni del državnega izpita. Na Tehniškem zavodu Žige Zoisa je bilo včeraj dopoldne zelo živahno: na hodnikih se je šušljalo o kandidatih geometrske smeri, ki so dan prej že opravili svojo preizkušnjo. Simpatična Lenard in Matija, maturanta pravno gospodarsko podjetniške smeri pa sta se vneto pogovarjala, hodila naokoli in bodrila ter tolažila drug drugega. Pravzaprav naj bi bil Matija na vrsti šele naslednji dan, a stali ob strani prijatelju, s katerim si dolga leta v dobrem in v slabem delil šolske klopi, ima gotovo neprecenljivo vrednost. Še zadnje ponavljanje lahko še nekaj časa mirno počaka.

Ko je iz razreda v spremstvu številnih sošolk in sošolcev (beri: supporters) prikorakala prejšnja kandidatka Melania, je bilo tako težko razbrati, kateri od dveh fantov je bil pravzaprav bolj nervozen. Če se je lahko Melania s širokim nasmehom na obrazu končno oddahnila, je Lenarda pred zasluženim počitkom čakal še zadnji izziv.

Spraševanje je stopilo v živo z maturitetnim referatom o kavi. S pomočjo razgibanega in skrbno izdelanega power pointa je kandidat razkril številne zanimivosti o svetovno priljubljeni pijači, ki je za Trst še posebno pomembna, saj tu na tem področju deluje močna industrija. Pripovedovanje o skrivnostih arabike in robuste, dveh najbolj razširjenih vrst zrn, je vzbudilo v marsikaterem članu izpitne komisije željo po tem vročem poživiljajočem napitku.

Iz Brazilije, ene izmed največjih svetovnih proizvajalk kave, se je spraševanje preselilo na tla Mehike in Čileja. V sklopu predmeta gospodarskega zemljepisa je kan-

Pred komisijo je prva sedla Melania, sošolci pa so ji sledili iz ozadja

KROMA

didat moral obrazložiti raznolike plati gospodarstev teh dveh držav. Tako pri tem kot pri drugih predmetih je predstavljal pregled pisnih nalog pomembno točko maturitetnega razgovora. Pri gospodarskem poslovanju so prišle tako v poštev značilnosti in pravila za sestavo bilance stanja podjetja.

Zanimanje Lenarda do polpretekle zgodovine, na podlagi katerega se je na pisnem delu izpita razpisal o fašizmu in Slovencih, je sestavljalo rdečo nit spraševanja zgodovine in slovenščine. V pogovoru v okviru nemščine in angleščine se je Lenard s profesorici dotaknil različnih tem vezanih bodisi na poslovni svet kot na vsakdanje življenje. O atletiki, kraljici vseh športov in o številnih panogah, ki jo sesta-

vljajo, pa smo lahko slišali pri spraševanju iz telesne vzgoje. Trema se lahko včasih res nekoliko poigra z našimi mislimi. Ko te vprašajo, kdo je najbolj znani slovenski metalec kladiva se ti lahko zareže, da namesto Kozmus izgovoriš Kocbek. S pomočjo dobrohotnega nasmeha profesorjev in prizanesljivega pogleda prijatelja pa gre tudi najhujše mimo.

Na vrsto pridejo načrti za prihodnost. Lenard se bo naslednje leto preizkusil v svetu dela, v družinskem podjetju. Obenem si obeta tudi študij ekonomije. Matija pa bi želel svojo študijsko pot nadaljevati na področju grafičnega oblikovanja v Milanu. V trenutku, ko bo bral te vrstice, bo verjetno tudi zanj ustna preizkušnja že mimo. (vpa)

NOVINARSKA NAGRADA LUCHETTA - Podelitev bo v sredo v gledališču Rossetti

Za pogum in kakovost

Novinarski televizijski prispevek o sirskih beguncih, ki so prisiljeni živeti v jamah in podzemnih rovih, je zmagovalec letošnje nagrade Luchetta. Za angleško BBC sta ga posnela novinar Ian Pannel in snemalac Darren Conway.

Zmagovalce te in ostalih novinarskih nagrad, ki jih tržaška neprofitna fundacija Luchetta Ota D'Angelo Hrovatin podeljuje v spomin na štiri ubite kolege, so včeraj predstavili v deželni palači na Velikem trgu, podelili pa jih bodo 3. julija na prireditvi Naši angeli, ki bo potekala v gledališču Rossetti (brezplačna vabila bodo od ponedeljka na voljo pri gledališki blagajni). Prireditelj, ki jo bosta vodila novinarja Franco Di Mare in Barbara Carfagna, bo snemala prva mreža RAI. Vsi štirje ubiti novinarji in snemalci so kot znano delali za to ustanovo; da je nagrada pri srcu tudi njenemu rimskemu vodstvu, je pričala včerajšnja prisotnost namestnika direktorja Rai 1 Ludovica Di Mea. Sicer pa so se včerajšnje razglasitve udeležili tudi deželni kulturni odbornik Gianni Torrenti, predsednica fundacije (in Marcova žena) Daniela Luchetta ter ena od »duš« omenjene nagrade, tržaški novinar Giovanni Marzini.

Kdo pa so ostali zmagovalci? Nagrado Luchetta za prispevek, ki so ga objavili italijanski dnevniki in revije, je prejel Marzio G. Mian, namestnik direktorja tednika Io donna (Corriere della Sera), za reportažo o sistematičnem ubijanju drugorojenc na jugu Indije. Nagrado Saša Ota za televizijsko reportažo je Jean Sébastien Desbordes (France 2) osvojil z dokumentarcem o 13-letnem hudobnem dečku, ki se z očetom odpravi na potovanje okoli sveta. Nagrada Dario D'Angelo za najboljši evropski članek bo šla v roke Richarda Lloyda Parryja, ki je za dnevnik The Times dokumentiral nasilje nad muslimanskimi otroci v Burmi. Marco Gualazzini pa je dobitnik nagrade Miran Hrovatin za fotografijo iz afriškega taborišča, ki je bila objavljena na straneh tednika Espresso.

Na sredini prireditvi Naši angeli bodo podelili še dve nagradi: karikaturo Franciscu Tulliu Altanu posebno nagrado Luchetta 2013, novinarju Giovanniju Florisu pa nagrado FriulAdria - pričevalci zgodovine.

Že tradicionalno debato Prednagrada bodo v torek ob 18. uri priredili na prav posebni lokaciji, v paviljonih tovarne Warstila (rezervacije sprejemajo na tel. št. 342 0970115). Tu bo mogoče prisluhniti letošnjim zmagovalcem, a tudi nekaterim znanim posebnim poročevalcem (Pino Scaccia, Daniele Mastrogiacomo, Toni Capuozzo ...). (pd)

Fotografijo, ki je osvojila nagrado Hrovatin, je italijanski fotograf posnel v Afriki

MARCO GUALAZZINI

Utrinek z včerajšnje predstavitve

KROMA

AD FORMANDUM - Podelitev poklicnih diplom novopečenim kuharjem in natakarjem

Pripravljeni na vstop v svet dela

Letos diplomiralo 17 kuharjev in 7 natakarjev - Čestitke občinskih odbornikov Krausa in Grimove ter predstavnika SDGZ Šika

S slovesno podelitvijo diplom kuharjem in natakarjem se je prejšnji petek zaključil pouk na gostinski šoli Ad formanduma v Trstu. Uvodoma je tečajnike in goste nagovoril direktor zavoda Massimiliano Iacono, ki je podčrtal pomen kvalitetnega poklicnega usposabljanja za mlade na področju gostinstva.

Slovesnosti sta se udeležila tudi odbornika tržaške občine Antonella Grim in Edi Kraus. Oba sta v kratkem nagovoru čestitala dijakom in jim zaželela obilo uspehov v njihovi bodočni poklicni karieri, da bi se na njihovi poklicni poti uveljavili kot odlični profesionalci, kuharji in natakarji, in tako prispevali svoj delež pri razvoju turističnega sektorja, ki je za mesto Trst pomemben sektor v smislu promocije teritorija.

V imenu SDGZ-ja je posegel Andrej Šik, ki je izpostavil plodno sodelovanje z gostinsko šolo in pohvalil dijake za njihovo kvalitetno delo med delovnimi praksami, ki jih omogočajo tudi člani stanovske organizacije. Poudaril je tudi potrebo po nadaljnjem izobraževanju in stalnem usposabljanju tudi po končanem študiju, saj na tak na-

Skupinska slika novih diplomiranih kuharjev in natakarjev z direktorjem šole in gosti

KROMA

čin in s požrtvovalnostjo v svojem poklicu lahko ciljajo visoko.

Ob direktorju zavoda je diplome kuharjem in natakarjem izročila tutorica tečaja Martina Canziani. Letošnji razred je bil številčen: diplomu kuharja je prejelo 17 dijakov, medtem ko se jih je sedem usposobilo v strežbi.

V teku letošnjega leta so dijaki sodelovali tudi v nagradnem tečaju Finger food za izbor najboljšega grizljaja, s katerim bo gostinska šola lahko sodelovala na prihodnji izvedbi Barcolane. Med večerom so nagradili prve tri skupine, ki so s svojimi grizljaji najbolj prepričale

ocenjevalno komisijo. Grizljaje so lahko udeleženci večera pokusili na bogati pogostitvi, ki so jo svojim starejšim vrstnikom pripravili dijaki prvih dveh razredov gostinske šole. Odlično hrano je spremljalo tudi odlično vino kmetije Gradisciutta iz Števerjana.

KATINARA - Debata o čakalnih dobah v bolnišnici

Vse več priletnih bolnikov

Skupno število pacientov v čakalnici prve pomoči pada, podvojilo pa se je število (pogosto huje bolnih) oseb nad 75. letom

Čakalna doba na prvi pomoči bolnišnice na Katinari je pogosto predmet pritožb občanov, ki ure in ure preživljajo v čakalnici. Čakalna doba znaša včasih celo deset ur, nekateri pacienti ždijo v bolnici od jutra do večera ali pa presedijo celo noč.

Generalni direktor bolnišniškega podjetja Francesco Cobello opozarja, da se je število pacientov na tem oddelku v zadnjih letih vsekakor zmanjšalo, čeprav prihaja še vedno do konic, ko se nabere veliko število ljudi. Zdravstvena direktorica Adele Maggiore potrjuje, da se je število sprejemov v bolnišnici krepko zmanjšalo. Vodstvo bolnišnice že nekaj let spodbuja ljudi, da se v manj hudih primerih ne odpravijo v bolnico, temveč raje k družinskemu zdravniku. Lažjih primerov z »belo oznako« je v bolnišnici vse manj. Po njenem mnenju so težave kvečjemu logistične oziroma organizacijske narave, je pred nedavnim izjavila za dnevnik Il Piccolo.

Včeraj se je odzvala predstavnica sindikata vodilnih zdravnikov Anaao-Assomed Elena Bernobich, ki dela na prvi pomoči. Tudi ona potrjuje, da se je v zadnjih dveh letih število pacientov na tem oddelku zmanjšalo, in sicer po spremembi sistema prispevkov

za zdravstvene storitve (t. i. ticketov). Osip zadeva osebe, ki so s svojimi lažje rešljivimi problemi resda polnile čakalnico, vendar za krajši čas.

Obenem pa se je po besedah Elene Bernobich močno povečalo število priletnih pacientov, nekateri od teh pa zaradi kroničnih in degenerativnih boleznih terjajo od zdravnikov in medicinskih sester mnogo več dela in napora. Priletni bolniki pa med čakanjem gotovo trpijo in so izpostavljeni raznim nevarnostim. »Kljub številnim pozivom, naj se pripravijo posebni načrti za starostnike in naj se organizirajo storitve na domu, prihaja vsak dan na prvo pomoč od 50 do 60 ljudi nad 75. letom starosti. V nekaj letih se je njihovo število podvojilo,« opozarja Bernobicheva, ki se ne strinja, da je edini problem organizacija dela na prvi pomoči. »Organizacijo lahko izboljšamo, večjo pozornost pa bi morali posvečati tudi storitvam na ozemlju, ki očitno ne zadostijo potrebam priletnih pacientov,« pravi zdravnica. »Ves tržaški sistem je v hudi krizi, žrtve pa so predvsem občani. Že tri leta se pristojni udeležujejo raznih omizij, položaj pa se slabša in od leta 201 ni več načrtov za premostitev te krize,« se pritožuje predstavnica Anaao-Assomed.

PROSTITUCIJA Pločnike zamenjali masažni saloni

Čeprav je Severna liga še pred par leti prirejela večerne obhodnice, ko so prostovoljci v zelenem (in v zadržani) opazovali prostitutke na pločnikih tržaškega mestnega središča, je v Trstu prostitucija na prostem že dolgo obrobena pojav. Karabinjerji mestnega poveljstva iz Ul. Hermet so v sredo zvečer med nadzorno dejavnostjo v Terezijanski četrti pregledali osebne dokumente šestih prostitutk ter še osmih oseb, kontrolirali so tudi dva avtomobila. Organi pregona pa v resnici že dalj časa posvečajo pozornost predvsem spolnim uslugam v stanovanjih (z oglaševanjem na spletu), klubih in kitajskih masažnih salonih, kjer je izkoriščanje mladih prostitutk pogost pojav. Znano je tudi, da več Tržčanov išče spolne pustolovščine v nočnih klubih in masažnih salonih na slovenskem Krasu.

KRAŠKA HIŠA - Opdrte nocoj ob 20. uri Nova fotografska razstava Vidiki Loredane Princič

Nocoj ob 20. uri so obiskovalci vabljeni, da se ponovno zberejo na borjaču Muzeja Kraška hiša na dogodku, ki je posvečen ljubiteljem fotografije. S svojimi novimi deli se bo tokrat predstavila goriška fotografinja Loredana Princic z razstavo naslovljeno Vidiki.

»Zemlja, zrak, ogenj in voda so elementi, ki so med seboj tesno povezani v ciklusu, ki opazuje življenje in smrt, kako plešeta in se prepletata, kako se izmenjuje polno in prazno, kako se menjavata obdobje hudega mraza z obdobjem pridelka, kako vzdihljaj ob vdaji z dihom preporoda. Človek jim je namenil prošnje, žrtvovanje in časti; najprej prežet s spoštljivo bojznostjo, kasneje oslepljen z »znanstveno« nadržnostjo, do današnjih dni, ko brutalno nemarnost ublažijo druge harmonične spodbude: iskanje življenjskega sloga, ki spoštuje okolje in naše najgloblje ritme, nova odprtja do starih poznanstev(...)

Loredana Princic se je že izkazala za fotografinjo, ki ima občutek za vprašanja Narave in človeškega življenja in zdaj, z zadnjim njenim delom »Prispodobne«, se ponovno oklene tematike, ki jo ima rada. Pri tem raziskuje prav nekatere od štirih omenjenih elementov. Voda, ki je tu ujeta v ledenih kapnikih, se v jedratem in stalnem dialogu, sooča s sledovi na pesku in z evokativnimi ter antropomorfnimi reliefi skale. Gre za različne elemente, ki pa jih

povezuje enotna matrica narave in jih oko avtorice ter izbira belo-črnega oklestiti odvečnega in se s tem prebije preko običajnih kategorij zaznavanja(...).

Pri fotografiji gre za iskanje, ki govori o sledih, o znakih, ki nam jasno nakažejo, da se pod površino skrivajo drugi svetovi, druge stvarnosti, ki jih lahko zaznamo bolj s čutili, kot z mislijo, s tistim atavičnim instinktom, ki nas ni povsem zapustil. Loredana Princic se v fotografiji premika s lahkim, nikoli vsiljivim korakom. Njena pot, in to potrjuje tudi njena zadnja serija posnetkov, je ena tistih, ki pustijo svojo sled.

Tako je zapisala umetnostna kri-

tičarka Lorella Klun, ki bo fotografinjo in njena dela na večeru tudi predstavila. Glasbeno kuliso bo tokrat ustvarila mlada harfistka Paola Gregoric, gojenka Glasbene Matice.

Predavanje o klopih in boleznih Lyme v ZKB na Opčinah

Zadružna kraška banka organizira za svoje člane in stranke povsem aktualno predavanje o boleznih Lyme. Srečanje bo potekalo v sodelovanju s Centrom za bolezen Lyme pri glavni tržaški bolnišnici (Centro Regionale di riferimento per la malattia di Lyme) drevi, 28. junija, ob 18.30 v razstavnici dvorani ZKB na Opčinah.

Srečanje bosta vodila prof. Giusto Trevisan - direktor dermatološke klinike in dr. Valentina Perkan - zdravnica dermatološke klinike iz Trsta, ki bosta udeležencem spregovorila o nevarnosti ugriza klopa, saj lahko prenaša nekatere bolezni, pri nas predvsem klopni meningoencefalitis in boreliozo Lyme. Vsak udeleženec bo na srečanju brezplačno prejel zgibanko s koristnimi in praktičnimi nasveti, kako preprečiti ugrize klopa in kaj storiti, če te klop piči. Z nocojšnjim srečanjem želijo pri banki potrditi navezanost na teritorij, gotovo pa ima tokratno srečanje tudi socialno vlogo pri osveščanju prebivalstva o tej problematiki.

Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

na 2: 18.00, 21.00 »L'uomo d'acciaio«; Dvorana 3: 18.15, 21.30 »World War Z 3D«; Dvorana 4: 17.30, 20.00, 22.00 »Passioni e desideri«; Dvorana 5: 17.40, 20.10, 22.00 »Paulette«.

Šolske vesti

OTROŠKE JASLI MAJA, v prijetnem naravnem okolju, pod vodstvom strokovnega osebja, vabijo malčke do 3. leta. Tel. št.: 040-327522, 340-4022209.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA OPČINE sporoča, da bodo dijaki vseh 3. razredov oddali učbenike v prostorih srednje šole Kosovel na Opčinah danes, 28. junija, od 8. do 11. ure. Iste dne bodo tudi dvignili spričevala. Od 1. julija dalje pa bodo spričevala na razpolago v tajništvu, Nanoški Trg št. 2.

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM SREČKO KOSOVEL sporoča, da do srede, 3. julija, sprejema prošnje za vpis otrok v poletne centre, ki jih organizira na podlagi deželne zakona št. 10/88 in nad. spr. v podporo družinam. Navedenih poletnih centrov se lahko brezplačno udeležijo otroci od 1. do 12. leta, ki obiskujejo jasli/vrtce/šole s slovenskim učnim jezikom in ki izhajajo iz družin, katerih potrdilo Isee ne presega 12.000,00 evrov. Info in vpisni obrazci na www.provincia.trieste.it (welfare & cooperazione). Sprejem prošenj v navedenih datumih, od 8. do 16. ure, v tajništvu dijaškega doma, Ul. Ginnastica 72.

SLOV.I.K. - poletne dejavnosti za dijake od 26. avgusta dalje. »Trening« pred začetkom šolskega leta: slovenščina, angleščina in matematika, po izbiri še latinščina, grščina ali nemščina. Program in prijavnica na www.slovik.org. Izpolnjene prijavnice zbiramo na info@slovik.org do 15. julija. Informacije: info@slovik.org ali tel. 0481-530412 (tor-čet, 10.00-12.00).

SLOV.I.K. razpis in prijavnica za programe 2013-14, namenjene dijakom in študentom, sta objavljena na www.slovik.org. Izpolnjene prijavnice zbiramo na info@slovik.org do 15. septembra. Informacije: info@slovik.org ali tel. 0481-530412 (tor-čet, 10.00-12.00).

VELIKI JUBILEJNI KONCERT
ob 5. obletnici Tria Manin

MARKO MANIN & HIŠNI ANSAMBEL AVSENIK

DOLINA 29. JUNIJ OB 21.00
NA OSREDNJEM TRGU "GORICA"

Nastopajo:

MARKO MANIN - TRIO (IT)
HIŠNI ANSAMBEL AVSENIK (SLO)
pevec NACE JUNKAR (SLO)
ansambel BURGRÄFLER BUAM (A)
duo MARTIN & ANDREAS (A)
humoristki RITA & HELENA (IT)
GODBA NA PIHALA BREG (IT)
povezovalc FRANCI ČERNE (SLO)

VSTOP JE PROST!

Po dežju vedno posije sonce:
naš sonček je Jan!
26.6.2013 se je rodil

Jan Švab

Veselo novico sporočajo
brata Danjel in Simon,
mama Tanja in tata Erik

Ob rojstvu sina

Jana

čestitamo mami Tanji in očetu
Eriku Švabu

upravni odbor in sodelavci
Las-a Kras

Danes je pr Tagurnjevih na
Padričah velika fešta:

Igor Grgič

okroglo obletnico
praznuje.

Še veliko let polnih zdravja in
zadovoljstva mu želijo
Tanja, Anja, Saša
in žlahta vsa

Čestitke

Dragi prijatelj IGOR! Končno si tudi ti med nami (srečanje z Abrahamom). Ob priliki ti želimo vse naj... Walter in Dario z družinama. Naš tajnik IGOR GRGIČ praznuje danes pomemben jubilej. Še veliko srečnih, veselih, zdravih ter podjetno uspešnih let mu želi upravni odbor Gozdne zadruge s Padrič.
Danes se je z Abrahamom srečal IGOR GRGIČ T'gurnjev. Vse najboljše mu želijo vsi pri KD Slovan s Padrič.

AŠD SK Brdina čestita svojim mladim članom, LORENZI, CARLOTU in MATEJU ob uspešno opravljenih šolskih izpitih.

Izleti

OBČINA DOLINA - Odborništvo za Socialno službo organizira od 8. do 15. septembra letovanje v Rimini za občane s stalnim bivališčem v občini Dolina, ki so dopolnili 60. leto. Vpisovanje bo v Anagrafskem uradu do danes, 28. junija, od 8.30 do 12.15.

KRU.T obvešča, da so na razpolago še zadnja mesta za izlet na odkrivanje malih skrivnosti Sevnice in okolice, ki bo v nedeljo, 7. julija. Vpisovanje in informacije na sedežu v Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.
OMPZ BARAGA vabi v ponedeljek, 8.

RIBIŠKI MUZEJ TRŽAŠKEGA PRIMORJA sklicuje

dne, 28. junija
v domu Alberta Sirka v Križu
ob 19.30 v prvem in
20.00 v drugem sklicanju

13. OBČNI ZBOR

z naslednjim dnevnim redom:

1. Ogled muzeja
2. Predsedniško poročilo
3. Predstavitev bilance
4. Razprava
5. Odobritev poročil in bilance
6. Razno

Toplo vabljeni vsi člani!

julija, na romarski izlet na Sv. Višarje in Belopeška jezera. Vpis in informacije na tel. št.: 347-9322123.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira izlet v Bolgarijo od 2. do 9. avgusta. Ogledali si bomo veliko zanimivosti. Informacije in prijave na tel. 00386-70407923 ali dusan.pavlica@siol.net.

Osmice

BANDI DAVORIN je odprl osmico v Prebenegu št. 91. Vabljeni. Tel. št.: 040-231865.

BORIS IN ARIELLA sta odprla osmico v Samatorci. Tel. št.: 040-229199.

DRUŽINA PERTOT (Špi)ni je odprla osmico v Nabrežini, stara vas št.10. Vabljeni!

DRUŽINA TERČON, Mavhinje 42, je odprla osmico. Toplo vabljeni. Tel. 040-299450.

NA KONTOVELU »Kamence« je odprta osmica. Vabljeni.

OSMICO je Skupek odprl v Koludrovci. Toplo vabljeni. Tel. št.: 040-2296038.

OSMICO je v Slivnem odprl Iztok. Tel. št.: 040-200634.

OSMICO sta odprla Nini in Stano v Medji vasi št. 14. Tel. 040-208553.

PRI STRŠINOVH NA COLU smo odprli osmico. Vljudno vabljeni. Tel. št.: 328-5669345.

V PRAPROTU ŠT. 15 ima odprto osmico Ivan Gabrovec. Toplo vabljeni! Tel. št.: 349-3857943.

Loterija 27. junija 2013

Barli	38	81	12	3	78
Cagliari	15	25	4	12	31
Firence	11	35	5	79	40
Genova	63	33	47	61	19
Milan	76	35	15	82	16
Neapelj	45	78	21	15	13
Palermo	24	46	72	57	40
Rim	84	21	38	90	64
Turin	68	27	86	47	85
Benetke	75	69	31	86	60
Nazionale	22	42	26	8	34

Super Enalotto št.77

12	22	27	37	52	87	jolly35
Nagradni sklad						41.450.804,06 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						--€
Brez dobitnika s 5+1 točkami						--€
11 dobitnikov s 5 točkami						22.526,96 €
902 dobitnikov s 4 točkami						277,54 €
35.262 dobitnikov s 3 točkami						14,21 €

Superstar

Brez dobitnika s 6 točkami	--€
Brez dobitnika s 5+1 točkami	--€
Brez dobitnika s 5 točkami	--€
4 dobitnikov s 4 točkami	27.754,00 €
248 dobitnikov s 3 točkami	1.412,00 €
2.819 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
17.140 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
35.249 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Včeraj danes

Danes, PETEK, 28. junija 2013

HOTIMIR

Sonce vzide ob 5.18 in zatone ob 20.58
- Dolžina dneva 15.40 - Luna vzide ob 23.58 in zatone ob 11.25

Jutri, SOBOTA, 29. junija 2013

PETER

VREME VČERAJ: temperatura zraka 17,1 stopinje C, zračni tlak 1020,8 mb ustaljen, vlaga 53-odstotna, veter 28/56 km na uro severo-vzhodnik, nebo rahlo pooblačeno, morje razgibano, temperatura morja 19,3 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 29. junija 2013

Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Ginnastica 6 - 040 772148, Naselje Sv. Sergija - Ul. Curiel 7/B - 040 281256, Bazovica - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Ginnastica 6, Naselje Sv. Sergija - Ul. Curiel 7/B, Trg Venezia 2, Bazovica - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Venezia 2 - 040 308248.

www.farmacititrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.

SDGZ - Občni zbor članov sekcije trgovine na drobno

Iz krize z inovativnimi prijemi

V okviru priprav na ponedeljkov občni zbor Slovenskega deželnega gospodarskega združenja so v prejšnjih dneh potekali občni zbori resorskih sekcij. Člani sekcije trgovine na drobno SDGZ imeli svoj občni zbor teden dni po občnem zboru sekcije mednarodne trgovine. Zbrali so se v prostorih Obrtne cone Zgonik pri Proseku.

Po uvodnem pozdravu je predsednik sekcije Ervin Mezgec podal svoje poročilo, ki je zaobjelo delovanje sekcije in na splošno gospodarsko situacijo, ki jo trgovci dnevno doživljajo za svojimi delovnimi pulti. Razmere so dokaj težke, saj je v zadnjih časih zaznati osip tudi stalnih strank. Nekaj trgovin je zaprlo, odprle pa so se tudi nove, kar zagotovo predstavlja signal, da je potrebno biti optimisti in gledati za zaupanjem v prihodnost. Mezgec je tudi poudaril, da je treba v teh trenutkih do strank izkazati še posebno pozornost in biti pri-

pravljani tudi na izzive novih metod prodaje in promocije dejavnosti, kot so socialna omrežja in internet, katerih se potrošniki vedno bolj poslužujejo.

V zadnjih letih je Združenje tudi pridobilo pomembno vlogo na deželni in lokalnem nivoju, saj je po prenovi organov tržaške Trgovinske zbor-

nice imenovalo svoje predstavnike v pomembne institucije kot so odbor TZ, konzorcij za garancije Confidi za trgovino, deželni observatorij za trgovino in je soudeleženo pri vseh omizjih, kjer skupaj z ostalimi italijanskimi stanovskimi združenji zastopa potrebe včlanjenih podjetij v najrazličnejših branžah, v katerih je dejavno članstvo organizacije.

Po poročilu je sledilo še glasovanje o novem odboru, ki ga v novem mandatu sestavljajo Boris Bogatec, Christian Briscich, Borut Cah, David Danieli, Alida Emili, Egon Fonda, Danjel Gregori, Beni Kosič, Pavel Kukanja, Roberta Maggini, Mirjam Malalan, Nataša Pecnik, Maksimilian Pertot, Gabrijela Pieri, Marko Rojec, Nataša Štoka, Dario Štolfa, Viktor Tomsich, Jasna Žiberna ter Ervin Mezgec, ki je bil potrjen za predsednika sekcije.

Borut Sarđoč - SDGZ

KRIŽ - Bogata kulturna sreda

Veliko ljudi na koncertu in razstavi narodnih noš

Razstava kriških tbetov je v Slomškovem domu na ogled še do nedelje

KROMA

Križ je doživel bogato kulturno sreda. V Ljudskem domu je bil koncert moškega pevskega zbora Vesna, v Slomškovem domu pa so odprli razstavo narodnih noš ali tbetov, kot nošam pravijo v Križu. Obe pobudi sta naleteli na zelo veliko zanimanje. Zbor Vesna je pod taktirko Rada Miliča ob sklepu sezone pripravil koncert dalmatinskih pesmi ob spremljavi tamburaškega ansambla in bomo o njem še podrobneje poročali.

Veliko ljudi se je udeležilo tudi odprtja razstave narodnih noš, ki jo je v Slomškovem domu pripravila Marta Košuta. Ob njej sta na odprtju govorila župnik Maks Suard in Igor Sedmak v imenu župnijske skupnosti. Prireditev je obogatil nastop gojencev Glasbene matice Dane Tence ter Vanje in Maksa Zulianija ob spremljavi prof. Beatrice Zonta. Razstava narodnih noš, ki so sodi v sklop praznovanja vaških zavetnikov sv. Petra in Pavla, bo na ogled do nedelje med 17.30 in 19.30, v nedeljo tudi dopoldne po procesiji.

DOMJO - V prostorih društva Fran Venturini

Uspešen tečaj elektronske glasbe bodo septembra ponovili

V društvu Fran Venturini pri Domju se je v prejšnjih tednih zaključil tečaj elektronske glasbe, ki ga je vodil Damjan Križmančič. Skozi deset tedenskih srečanj so udeleženci (teh je bilo deset, stari pa so bili od 14 do 50 let) odkrivalo, kako lahko s pomočjo svojih računalnikov ustvarijo različne glasbene zvrsti. Kot je dejal eden izmed njih, Mitja Rupel, je bil tečaj koristen, saj je bolj ali manj talentiranim tečajnikom dal možnost, da pridobijo potrebno znanje, s katerim lahko sami posnamejo vsaj polprofesionalni glasbeni izdelek. Koristen pa je bil tudi zato, ker je udeležencem omogočil, da ne utonejo v morju tehnologije, temveč jo kolikor toliko smotrno uporabljajo. Hvalevredno je, je še dejal Mitja, da se je končno kako slovensko društvo odločilo za sodobnejše prijeme in predlagalo manj tradicionalno vsebino.

Zanimanje je bilo veliko, zato bodo septembra tečaj ponovili; Damjan Križmančič bo vodil tako začetniškega kot nadaljevalnega.

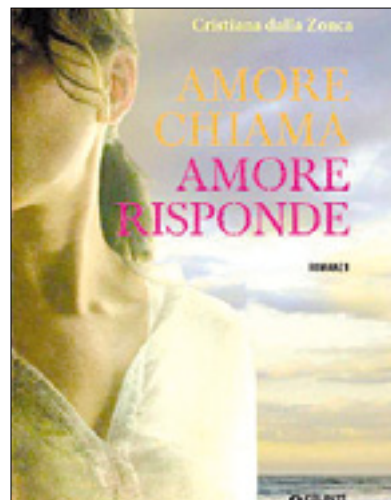
KNJIŽNI PRVENEK - Predstavitev bo danes

Roman o begu iz rutine Cristiane della Zonca

Danes ob 18.00 v knjigarni Ubik v galeriji Tergesteo bo novinar Alessandro Mezzena Lona predstavil knjižni prvenec tržaške avtorice Cristiane della Zonca *Amore chiama, Amore risponde* (Ljubezen kliče, ljubezen odgovarja).

Bežati iz rutine, imeti priložnost, da izbereš nadaljevanje svoje življenjske zgodbe, da obrneš (ali pa ne) krmilo ladje, ki je plula, kot se najpogosteje dogaja, v obvezno smer, je snov tega romana. Protagonistka izgubi spomin zaradi prometne nesreče in mora zgraditi na novo svojo identiteto na osnovi fragmentov iz pozabljenega življenja, saj ne prepozna več niti moža in otrok. Katarzično rušenje daje priložnost za prerod in za selektivno zbiranje med koristnimi in motečimi navadami, prepričanji in značajskimi značilnostmi »prejšnje« osebe. Proza je hitra, jasna, tudi rahlo humoristična, protagonistka pa kredibilna, polna avtobiografskih elementov:

Roman je nastal kot dnevnik, zbirka osebnih zapiskov, ki so bili namenjeni le sorodnikom in ožjemu krogu prijateljev. V osnovi sem precej zadržana oseba in ko so me spodbujali, naj se spravim v stik s kakšno založbo, sem mislila le, da so zelo prizanesljivi in prijazni do mojega literarnega poskusa. Ker

so vztrajali, sem začela verjeti v to priložnost, a sem potrebovala tudi objektivno mnenje strokovnjaka, zato sem poslala tekst pisateljici Susanni Tamaro. Nisem pričakovala odgovora, ona pa me je kontaktirala in svetovala, naj ga objavim. Cenila je dejstvo, da knjiga govori o družini s pozitivnim nabojem, brez običajnih tragičnih predznakov, čeprav celotna zgodba izhaja iz travme protagonistke.

Od kod pa originalna zamisel o »konstruktivnem brisanju spomina«?

V knjigo sem vlila občutek pripadnosti, ki sem ga začutila, ko sem se prijavila za sodelovanje na poletni Olimpijadi v Londonu. Očarale so me življenjske izkušnje starih in novih kolegov, ki s svojim delom veliko potujejo, stalno spreminjajo delovno okolje in spoznavajo ljudi iz vseh krajev sveta. Nimajo korenin, niti družine, ki bi jih pričakovala doma, živijo v totalni svobodi...in osamljenosti. Vedela sem, s kančkom dobronamerne zavisti, da si ne morem privoščiti kaj takega, hkrati pa sem začutila lastno pripadnost in sem poklicala domov, kjer je nekdo čakal na moj klic. Včasih si nezadovoljen in nevoščljiv do tistih, ki si lahko privoščijo tako izbiro, v resnici pa bi moral zapreti okno, se ozreti navznoter in ugotoviti, da imaš nekaj zelo dragocenega v sebi in v svojem življenju.

Postavili ste zgodbo v vaše mesto. Zakaj, ko bi vsebina lahko bila vezana na katerokoli okolje?

Mesto Trst sem odkrila, ko sem se oddaljila in se preselila v Turin, Milan in v Kanado. Ko si daleč, ti zmanjka vonj po morju, pogled na obzorje, ki ga prej nisi nikoli opazil. Lahko bi postavila zgodbo v nedoločen kraj, a sem želela poudariti, da prihajam iz Trsta. Roman pa bi se res lahko odvijal kjerkoli, ker je sporočilo pomembnejše od okvira in nam pove, da so naš dom ljudje, ki jih imamo radi.

ROP

Proseški godbeniki nocoj v Sežani

V sklopu dogodka KULTulica, ki bo danes v Sežani (o sporedu smo poročali včeraj na kulturni strani), bo nastopilo tudi Godbeno društvo Prosek. Koncert v amfiteatru pred Kosovelovim domom (ob slabem vremenu pa v dvorani) bodo proseški godbeniki izoblikovali s Kraško pihalno godbo Sežana; obe vodi kapelnik Ivo Bašič. Pričetek ob 21. uri.

Fotografska razstava 30 let Alpe Jadran

V Muzeju sodobne umetnosti Ugo Cara' v Miljah bodo danes ob 19. uri odprli veliko fotografsko razstavo Trideset let fotografije v prostoru Alpe Jadran. S tem dogodkom želijo obeležiti 30-letnico delovanja krožka Photo-Imago, ki je skupaj z občino in drugimi združenji glavni pobudnik razstave. Izbor svojih del bo predstavilo skoraj dvajset priznanih fotografskih umetnikov. Razstava bo na ogled do 21. julija.

Razstava G.B.Bisona

V muzeju Sartorio bodo danes ob 18.30 odprli razstavo slikarja Giuseppeja Bernardina Bisona, ki je med koncem 18. in začetki 19. stoletja upodabljala fantastične vizije v neoklasicističnem slogu. Razstavo sta uredila Maria Masau Dan in Daniele D'Anza in bo na ogled celo poletje do 13. oktobra.

Politika in občani

Podpredsednik družbe SWG Maurizio Pessato bo danes ob 17.30 v mednarodnem domu žensk v Ul. Pisoni 3 govoril na temo Politika in občani: odnos v globoki krizi. Predstavil bo analizo letošnjih volitev.

Nov zakon o korupciji

V dvorani Narodnega doma v Ul. Filzi bo danes ob 16. uri posvet o novih kazenskih predpisih, ki jih je uvedel zakon proti korupciji št. 190/2012. Srečanje prireja pravna fakulteta v sodelovanju z odvetniško zbornico, uvedel pa ga bo prof. Paolo Pittaro.

Podvodna arheologija

Krožek Legambiente Verdeazzurro vabi danes ob 18. uri na sedež etične banke v Ul. Donizetti 5/a na predavanje arheologinje Rite Aurimemma, ki bo govorila o podvodni arheologiji ob obalah severnega Jadrana.

Knjižna predstavitev

V knjigarni Minerva bodo danes ob 18.30 predstavili knjigo Ade Murolo »Il mare di Palizzi«. Z avtorico se bosta pogovarjala filozof Pier Aldo Rovatti in novinarka Mary Barbara Tulusso.

Knjiga o umetnosti

V hemeroteki Mimexity na vogalu ulic San Nicolò in Cassa di Risparmio bo danes ob 18. uri Matia Campo Dall'Orto predstavil svojo knjigo »Borderline - Arte al Confine, Arte al Confino«. V njej raziskuje umetniško izražanje v urbanih in mladinskih subkulturah.

Rdeči praznik

SKP in SIK prirejata danes in jutri v Ljudskem domu v Podlonjerju Rdeči praznik. Kioske bodo odprli ob 18. uri. Nocoj bodo igrali x Pound, Clasi-fication, Yard 3x4, večer pa bo popestril kabaretni duo »No cabaret no party«. Jutri bo ples ob glasbi DJ-ja Mattea.

ŽARIŠČE

Učimo se vse življenje

SLAVICA RADINJA

Razmišljanje, ki se bo pred vami razgrnilo, se poraja v meni že dalj časa. V teh dneh, ko so hodniki na šoli že skoraj čisto prazni ter vladata mir in tišina, kar je za šolsko poslopje pravzaprav zelo nenavadno, mi to vprašanje prihaja spet v ospredje. Kakšen je pomen učenja v sodobni družbi? Tudi z dijaki se včasih pogovarjamo o tem. Sami vidijo, kaj se dogaja v okolici, da ljudje kupujejo diplome in dobivajo ugledne službe tudi z lažnimi spričevali. Sami se in me nenehno sprašujejo, le zakaj se morajo to učiti, saj jim vendarle ne bo nikoli koristilo.

Kakšen je torej pomen učenja v sodobni družbi? Ali imajo ocene v šoli kakšen pomen? Ali ima formalna izobrazba kakšen pomen? Preveč vprašanj in premalo odgovorov. Na prvo vprašanje bom skušala odgovorjati postopoma in mogoče bom na koncu svojega razmišljanja zapisala nek približek odgovoru. Na ostali dve vprašanji pa lahko takoj odgovorim. Da, ocene v šoli imajo velik pomen. Z dobrimi ocenami v osnovni šoli si zagotoviš vstop na dobro gimnazijo (to seveda velja v Sloveniji), odlične ocene na maturi pa ti odprejo vrata na najboljše univerzitetne smeri. Ne, ocene v šoli nimajo velikega pomena. Sistem preverjanja znanja je naravnan tako, da preverja na pamet naučene informacije, ki pa niso vedno nujno Znanje (da, tako znanje, ki je globoko zasidrano v posamezniku in si v tem primeru zasluži veliko začetnico). Seveda zadnji trditvi lahko ugovarjate. Dobri učitelji mi morate ugovarjati, ker šolski sistem, ki nam ga je ustvarila država, lahko oplemenitimo, osmislimo, izboljšamo samo mi, učitelji, ki se vsak dan preverjamo v razredu, ki pre-

izkušamo najrazličnejše metode poučevanja, vključevanja dijakov v pouk, ki skušamo svoje dijake navdušiti nad predmetom, ki ga učimo.

Kako pa je s formalno izobrazbo v naši družbi? Nujna je, saj se za določena mesta ne moreš potegovati brez univerzitetne diplome. Čeprav ... (No, nalašč puščam tu tri pike, ker je ta čeprav že sam vreden svojega razmišljanja, ki ga je po mojem mnenju odlično strnila na enem izmed socialnih omrežij kolegica prevajalka: »Ko je vsak, ki ima pet minut 'čajta', že prevajalec!« - trpka, a vse preveč resnična opazka o sodobni družbi.) Ne, formalna izobrazba nima več istega pomena, kot ga je imela pred leti. V sodobnosti je, predvsem v privatnem sektorju, bolj pomembno to, kar znaš, ne pa toliko, ali imaš ustrezno dokazilo (spričevalo, potrdilo) za svoje znanje.

Ker živimo v družbi, ki se nenehno spreminja, se moramo tudi mi nenehno spreminjati z njo. Naj omenim primer, ki se bo mogoče komu zdel celo nepotreben, vendar dovolj zgovorno ponazarja, koliko se je družba v zadnjih desetih letih spremenila. Ko sem sama obiskovala klasični licej, so bili profesorjevi pripomočki le tabla, kreda in včasih grafoskop. Tudi na fakulteti so profesorji uporabljali grafoskope, predvsem v nižjih letnikih (torej pred desetimi leti ali kakšno leto kasneje), počasi pa so naše avle pridobile računalnike in projektorje. Kolegice so mi pripovedovale, da so se na pedagoški fakulteti takrat še učili, kako uporabljati grafoskop v razredu, čeprav se jim je že takrat zdelo, da bo šel kmalu ta šolski pripomoček v pokoj. Res je moja izkušnja v razredu na oni strani katedra po-

polnoma različna od te, ki sem je bila vajena kot dijakinja. V vsakem razredu imamo računalnik in z njim povezan projektor, veliko vsebin je na različnih spletnih straneh, tudi dnevnik obstaja le v virtualni različici. Na kraj pameti mi ne pride, da bi si izdelovala prosojnice za grafoskope, čeprav so tudi ti v vsakem razredu, vendar jih bržkone uporabljajo le nekateri učitelji, ki so bili nanje vajeni od nekdaj. Zdi se mi, da si drugačnega načina poučevanja ne znam predstavljati, čeprav sem bila nanj vajena (kot praktikantka v času študija sem na isti šoli, na kateri sem zdaj zaposlena, uporabljala prosojnice in grafoskop) in od tedaj je minilo le kakšno leto. Kaj sem hotela z vsem tem povedati? V naši družbi je torej pomembno, da svoje znanje nenehno obnavljamo in da se vedno znova učimo, sicer bo naše delovanje popolnoma nepovezano z resničnim svetom.

Učenje postaja torej vedno pomembnejše, znati moramo uporabljati najnovejšo tehnologijo sebi v prid; znanje, ki smo si ga pridobili s formalno izobrazbo pa ni nikakor dovolj, zato se toliko razširja pojem vseživljenjskega učenja. Zato je tudi spletna stran Coursera, ki ponuja najrazličnejše brezplačne tečaje, ki jih vodijo priznani profesorji najboljših ameriških univerz, tako zelo priljubljena. Sama končujem enega izmed takih tečajev in sem zelo navdušena. (Poleg nje obstaja še edX in mnogo drugih.) Zdi se mi torej, da je naš dragi Sokrat (»Vem, da nič ne vem.«) še vedno zelo aktualen, saj je znanje veliko preveč obširno, da bi ga naše človeško učenje lahko kdaj zaobjelo. Pomen učenja v sodobni družbi? Nikoli, prav nikoli se ne nehamo učiti.

KRAS - Na območju Kozine in Brkinov

Medvedka z mladičem

V sredo pri Rižani povozili medvedjega mladiča - Civilna zaščita opozarja na previdnost

Medvedka z mladiči je lahko zelo nepredvidljiva in nevarna

ARHIV

V zadnjih dneh so v občini Hrpelje-Kozina in na območju Brkinov večkrat opazili medvedko z mladičem. V sredo so v Rižani povozili medvedjega mladiča, zato občinski štab Civilne zaščite Hrpelje-Kozina opozarja prebivalce na previdnost. Policisti opozarjajo, da je medvedka, ki je ostala brez mladiča, lahko zelo agresivna in lahko tudi napade.

Velika nevarnost obstaja predvsem za napade drobnice v ogradah,

kar se je v zadnjih dneh že pokazalo. 19. junija je medved poklal dve ovci v Tatrah v Brkinih, o čemer je bil obveščen lovski inšpektor. Medveda so v bližini industrijske cone na območju Kozine opazili tudi policisti 14. junija pri prijjetju ilegalnih prebežnikov.

Medved se v tem obdobju vsako leto nekoliko bolj približajo človekovemu bivališču, predvsem pa so bolj opazni v obdobju med aprilom in

julijem, ko pridejo iz zimskih brlogov, najpozneje pa to storijo medvedke z mladiči. Hrano iščejo tam, kjer jo najlažje in najhitreje dobijo, torej tudi v bližini človeka. Najbolj pogost razlog pojava medveda v bližini ljudi kar človek sam s svojim ravnanjem.

Napadi medveda na človeka so v splošnem sicer zelo redki, rjavi medved nikoli ne napada ljudi kot plen, temveč le, če se ob srečanjih medved človeka ustraši.

TA TEDEN

EDINOST

PRED 100 LETI

Volitve so tokrat potekale v tržaški okolici in slovenski kandidati so doživeli marsikateri uspeh ...volilni boj pa je marsikje zaznamovala nestrpnost. »Ni ga že bilo kmalu tako vročega, tako ljutega volilnega boja, kakor je bil tale, posebno v drugem okoličanskem okraju, na katerega je nemško-laška kamora navtila z vsemi svojimi silami. Ni ga bilo sredstva, ki bi ne bilo dobrodošlo kamorašem, samo da bi iztrgali iz naših rok naš Sv. Ivan in Rocol, da bi se ugnedila tamkaj na naših slovenskih tleh ona lopovska kamoraška gnild, ki že desetletja zastruplja Trst s svojo vnebokričečo korupcijo. Kupovali so glasove, trgali volilne legitimacije, plačevali volilcem, da ne bi šli volit, toda vse je bilo zakonit! Njihov silni napad je naletel na še silnejši odpor naših vrljih, zavednih okoličanskih volilcev, in zmagala je bila na vsej črti naša. Zmaga, sijajna zmaga!

Naši kandidatje so zmagali tako na Rocolu in pri Sv. Ivanu kot v Rojanu, Bazovici, Proseku in na Opčinah. Sijajen uspeh, veličastna zmaga na vsej črti je ovenčala naše volilno delo, ki je zahtevalo ogromnih žrtev, ki pa so vse pozabljene sedaj, ko moremo po končanem delu slaviti svoje zmagoslavje, katero pa nam bodi obenem tudi vzpodbuda k nadaljnjemu resnemu delu, da si za vso bodočnost zasiguramo neomajno posest naše slovenske okolice. Pritisk z nasprotniške strani bo čimdalje tem hujši, a zato mora biti tudi naš odpor tem bolj organiziran in tem silnejši. To bodi svrha našemu bodočemu delu.

V enakem številu, kakor je bila doslej, stopa naša slovenska delegacija v novi mestni občinski svet. Čaka je ogromno in težavno delo, a prepričani smo, da bodo možje, ki jih je postavilo zaupanje ljudstva na ta odlična mesta storili v polni meri svojo dolžnost. Med njimi je več starih izkušenih prvoboriteljev, katerim bodo zvesto stale ob strani nove moči, ki prvokrat vstopajo v mestno svetovalnico. Še enkrat slava našim vrlim volilcem, ki so tako sijajno izpolnili svojo dolžnost!«

TA TEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK

PRED 50 LETI

Tržaško Slovensko gledališče je v teh dneh zaključilo sezono s komedijo Laz'r s p'd klanca. »Medtem ko so nekatera druga gledališča, ki delujejo v neprimerno ugodnejših pogojih, že pred časom zaključila letošnjo sezono, pa je naše gledališče še vedno na delu in uprizorilo še svojo zaključno premiersko predstavo, sedmo po številu! Že samo zaradi tega zasluži ansambel SG vse priznanje svojega zvestega občinstva, ki pa nujno postane še toliko večje ob ugotovitvi, da je prav letošnja sezona nudila z nekaterimi uprizoritvami pomembne umetniške vrhunce gledališkega ustvarjanja.

Sledeč svoji nekdanji, po sili razmer žal večkrat prekinjeni, tradiciji, je hotelo SG zaključiti svojo osemnajsto povojno sezono zopet z uprizoritvami na prostem. Po dobrem premisleku je padla odločitev na znano Držičevo komedijo iz šestnajstega stoletja z izvirnim naslovom »Tripče de Utolče«, ki pa je prišla na naš oder z novim naslovom »Laz'r s p'd klanca«, kar tudi že samo po sebi pove, da je Držičev original oz. Rabadanova obnova tega Držičevega dela doživela za to priložnost ponašanje, pravzaprav presaditev iz dalmatinskega v naše primorsko okolje in v naš tržaški okoličanski dialekt, za kar je poskrbel član gledališkega ansambla Modest Sancin. Sancin se je pri tem pokazal resničnega mojstra, odličnega poznavalca tržaškega okoličanskega dialektka z vsemi njegovimi finesami in enačicami, a obenem tudi tenkočutnega drškega umetnika, ki se kljub nujnim samosvojim vložkom, nikjer ni bistveno oddaljil od izvornika.

Vsi nastopajoči so bolj ali manj enakovredno prispevali k celotnemu uspehu predstave. Monumentalno in prijetno domačo učinkujočo sceno je zasnoval scenograf Jože Cesar, izdelal pa inženir Ernest Franz; izvirno glasbo je napisal Ubald Vrabec, režijsko sta igro postavila na oder Modest Sncin sam in pa Adrian Rustja. Številni gledalci so prišli povsem na svoj račun, saj sta dogajanje na odru takorekoč od prve do zadnje scene spremljala iskren smeh in dobra volja.«

PISMA UREDNIŠTVU

Magris, Gradnik in slovenska matura

K zanimivemu razmišljanju Aceta Mermolje o letošnjih naslovih maturitetne naloge iz slovenščine (PD, 26. 6. 2013) bi dodal samo dvoje. Najprej, da je na slovenskih šolah predvidena analiza slovenskega literarnega dela, ne pa literarnega dela, prevedenega v slovenščino. Zato, in ne zaradi domnevnih "mej", navedeni Magrisov odlomek kljub svoji privlačnosti in aktualnosti na slovenskih šolah ne more priti v poštev. Potem pa bi glede Mermoljevega upravičenega klica k posodobitvi pouka in obravnavanih tematik dodal, da so imeli letošnji maturanti možnost pisanja eseja ali članka tudi na temo: "Razstavljanje in sestavljanje sveta

in človeka v slovenskih avantgardah", pri čemer so imeli na razpolago gradivo iz Kosovela, Kocbeka, Zagoričnika in Šalamuna ter likovne izdelke Avgusta Černigoja in Staneta Kregarja. Res je, da večine navedenih avtorjev in umetnikov ni več med živimi, pa vendar njihova dela ne sodijo ravno med staromodno literaturo.

Tomaz Simčič,
Urad za slovenske šole

Ob 70. obletnici beneške Mostre iz Slovenije Cvitkovič

Mednarodni filmski festival v Benetkah letos obeležuje 70. obletnico obstoja. Najstarejši filmski festival na svetu bo jubilej obeležil s projektom Benetke 70. K ustvarjanju priložnostnega filma so povabili več kot 70 filmskih avtorjev iz vsega sveta, praviloma tistih, ki so na festivalu že osvojili kakšno nagrado, med njimi tudi Jana Cvitkoviča, ki je leta 2001 v Benetkah prejel nagrado lev prihodnosti.

Vsak od povabljenih režiserjev bo posnel prispevek v dolžini 90 sekund na skupno temo - prihodnost kinematografije. To bo oblikovalo zelo številčen in raznolik omnibus, ki bo predstavljen na letošnjem beneškem festivalu. Cvitkovič je svoj prispevek že posnel in ga bo v ponedeljek dostavil na festival v Benetke.

10.

ZAMEJSKI
FESTIVAL
AMATERSKIH
DRAMSKIH
SKUPIN

MAVHINJE - Nastopili so MTKB in sorodniki ter SKD Tabor

V sredo Tri male račke in Bruka o jezičnem dohtarju

MTKB in sorodniki so uprizorili Tri male račke

KROMA

Kljub močni ohladitvi in dežju tudi v sredo na mavhinskem festivalu ni manjkalo gledalcev, ki so si obe predstavi ogledali v zavetju šotora oblečeni v tople puloverje in vetrovke ter se smejali veselimi burkaškim predstavam na sporedu.

MTKB in sorodniki

Mala tržaška kabaretna banda, ki se je doslej že velikokrat udeležila mavhinskega festivala, se je letos predstavila z novim žanrom in v nekoliko prenovljeni zasedbi: pridružili so se gospa Veronika Gerdol, otroka Goran in Katarina Polojaz ter prijateljica Biserka Cesar; medtem ko je predstava namenjena otrokom, za katere so na oder postavili znano nor-

veško pravljico o **Treh malih račkah**, ki z zvi-jačo uženejo strašnega volka.

Zgodba je preprosta: račke, a tudi prebivalci male vasi na robu potoka, bi rade prišle preko mosta na drugi breg, kjer je mikaven zelen travnik; toda most straži strašen volk, ki požre vse, ki si drzno stopiti nanj. Kot se za pravljice spodobi, so majhni junaki brihtnejši od silakov.

Drobno zgodbo so nastopajoči obo- gatili s številnimi elementi, z glasbo in pe- timi in plesnimi točkami, zlasti pa s šte- vilnimi gagi, klasičnimi in sicer znanimi, ki pa vendar vsakič vžgejo, kot so z glasnim smehom večkrat dokazali gledalci, med ka-

terimi je bilo zelo veliko otrok. Po pravici povedano, je nastop MTKB in sorodnikov marsikdaj spominjal na družinsko zabavo, vendar z iskrenim namenom, da bi zaba- vali tudi gledalce, kar jim je uspelo, tudi po zaslugi zelo sproščenih malih igralcev Gorana in Katarine Polojaz v vlogi račke Male in račke Suhe. Prepričljivi so bili tu- di odrasli: Fabrizio Polojaz v dvojni vlogi vaškega župana in strašnega volka, Biser- ka Cesar kot velika račka Pikica in Veronika Gerdol kot županova žena. Predsta- vo je v živo spremljal na harmoniko Aljo-

Današnji spored

Drevi se program Zamejskega festivala amaterskih dramskih skupin začneja že ob 18. uri z **Barvano klapo VZS Skla- da Mitje Čuka**, ki bo predstavila igró Ali bo Greta imela novo majčko, pri- rejeno po Levstikovi Kdo je napravil Vidku srajčico. Ob 20. uri bo nastopi- la **otroška dramska skupina Breg** z Večernimi pravljicami Ole-Luk-Oieja. Skupina, ki jo vodi Boža Hrvatič, se je na festivalu že večkrat dobro uveljavila zaradi zelo dobro pripra- vljenih številnih interpretov, ki igrajo, pojejo in plešejo. Kot tretji se bo ob 21.00 predstavil radijski **Slovenski oder** s pravljico Pavla Golja Jurček, ki pripoveduje o revnem dečku, o naga- jivem vetru in čarobnih predmetih.

Igralci SKD Tabor so se predstavili z Burko o jezičnem dohtarju

KROMA

ša Saksida. Pripovedko je priredila in re- žirala Veronika Gerdol.

SKD Tabor z Jezičnim dohtarjem

Pri SKD Tabor ima že dolgoletno tra- dicio amaterskega dramskega delovanja, in to v različnih žanrih. Tokrat so se preizkusili v kla- sični fars iz 15. stoletja s slovenskim naslovom Burka o jezičnem dohtarju, v izvorniku La far- ce de maistre Pierre Pathelin. To je delo ano- nimnega avtorja v rimanih verzih, ki je bilo med sodobniki, a tudi kasneje zelo priljublje- no in ki ga imajo zgodovinarji gledališča za- radi dodelane zgradbe in jezikovne bogatosti za prvo in največjo mojstrovino francoskega komičnega gledališča do Molièra; vpliv je vi- den tudi, denimo, v Rabelaisov delih.

Protagonist burke je obubožani zvija- čni vaški odvetnik brez prave poklicne iz- obrazbe, ki nima strank zaradi konkurence novih šolanih uradnikov in odvetnikov. Ker zvijačnejš nima denarja za novo obleko, vza- me pri suknarju blago in ga prepriča, da mu

bo denar dal doma, kamor ga vabi na kosilo. Ko pride suknar, se prebrisanec dela, da je hu- do bolan, kot zatrjuje tudi njegova enako pre- brisana žena, tako da suknar odide brez pla- čila. Ko suknar toži svojega ovčarja, da je skr- vaj klal ovce in meso prodajal mesarju, ovčarja uspešno brani ravno zvijačni odvetnik, ki ob- tožencu zapove, naj na vsa sodnikova vpra- šanja odgovarja samo z „Bee“. Z enakim od- govorom se zviti ovčar izogne tudi plačilu od- vetnikovega zagovora.

Režiser Sergej Verč je predstavo obo- gatil z elementi tradicionalne situacijske ko- mike, kakršne poznamo iz commedie dell'ar- te, pri čemer so mu igralci uspešno sledili, ta- ko da odobravojočega odziva med gledalci ni manjkalo. Zvitega jezičnega dohtarja igra Lo- ris Tavčar, žena Melita Malalan in sodnika Gregor Znidarčič; suknar in ovčar pa sta v po- stavitvi openskega društva postala suknari- ca in ovčarica; igrali sta ju Tatiana Malalan in Jasmina Smotlak. (bov)

GLASBA - Pogovor pred jutrišnjem koncertom v Dolini

Marko Manin: Rad imam narodnozabavno in drugo glasbo

Radoveden in ukažejen fant, ki se je že v zgodnjem otroštvu zapisal glasbi: to in še marsikaj drugega nam je Marko Manin razkril v pogovoru, ki je obenem tudi vabi- lo na bogat glasbeni dogodek, pri katerem sodeluje kot organizator in sooblikovalec.

Kdaj in kje si se približal glasbi?

Bil sem tri leta star, ko sem se nav- dušil za orgle, na katere je igral moj praded Josip Pangerc, ki je bil svojčas učenec An- tona Foersterja in po malem tudi skladatelj, začel pa sem študirati harmoniko in klavir pri prof. Davidu Žerjalu. S časom sem se usmeril na diatonično harmoniko, in- strument, ki je neposredno vezan na ljud- sko in narodnozabavno glasbo, a se razvi- ja tudi v drugačne smeri, saj so nekatere različice primerne tudi za koncertni reper- toar s simfoničnim orkestrom. To znajo bo- lje upoštevati v Avstriji, saj imata tako gra- škí kot salzburški konservatorij diplomske tečaje za diatonično harmoniko, in tam bom tudi polagal izpit.

Večkrat pa sem te srečala na po- membnihih pobudah tržaškega konser- vatorija Tartini, npr. ko je sloviti Mario Brunello sodeloval pri predstavitvi no- ve tehnologije Lola ...

Ja, maturiral sem na družboslovnem liceju Slomšek, na konservatoriju pa sem se vpisal na smer »Glasba in nove tehnologi- je«, ki je zelo zanimiva in odpira veliko no- vih obzorij, poleg tega sem tudi predstavnik študentov v upravnem svetu šole. Konser- vatorij postaja vedno bolj mednarodna ustanova, veliko je tujih študentov v okviru izmenjav Erasmus, vzdušje je dinamično, pogovorni jezik večkrat angleščina, med naj- bolj zanimivimi oddelki pa bi omenil odsek za jazz glasbo. Redno se udeležujem zbo- rovskih vaj in moram povedati, da me pe- tje vedno bolj privlači, zato ni izključeno, da bom začel študirati tudi solo petje ...

Marko Manin

ARHIV PD

Medtem si uspešno utiraš pot na področju narodnozabavne glasbe.

Vse se je začelo na glasbeni delav- nici, ki so jo Avseniki priredili leta 2008: moja igra jih je tako prepričala, da me je Saša Avsenik povabil v svoj an- sambel; imeli smo veliko nastopov v Slo- veniji, Avstriji, pa tudi v Boljuncu. Usta- novil sem tudi svoj trio. V Avstriji sem spoznal ansambel Die Mooskirchner, to so tako rekoč filharmoniki narodnoza- bavne glasbe in tudi z njimi sem večkrat sodeloval.

Všeč pa ti je tudi crossover, kot se dandanes označuje prepletanje različnih žanrov.

Ja, za deželni sedež RAI sem izdelal mednarodni projekt, ki je povezal glasbe- niki iz Italije, Slovenije, Avstrije in Južne Ti- rolske: nastopili smo in snemali v Dolini, kjer sem bil nekaj časa stažist. Rad bi še nadalje usklajal različne dejavnosti, ker menim, da mora glasbenik neprestano širiti svoja obzorja brez vsakršnega predsodka do glasbenih žanrov.

Pred nami pa je dogodek, ki bo bržkone privabil v Dolino množice.

Zelo se veselim tega dogodka, ki bo v soboto, 29. t. m. ob 21. uri na Gorici, osrednjem vaškem trgu, obeležil 60-letni- co ansambla Avsenik, pa tudi 5. obletnico mojega tria, v katerem igra Renato Verlič, zadnji kitarist ansabla bratov Avsenik: predstavil bom CD Poklon Slavku Avseni- ku št. 2, večer pa bodo oplemenitili izred- no dobrodošli gostje: Hišni ansambel Avsenik, pevec Nace Junkar, južnotirolski ansambel Original Burggräfler Buam, av- strijski harmonikarski duo Martin & An- dreas, domači humoristki Rita in Helena ter Godba na pihala Breg, večer pa bo povezo- val Franci Černe.

S tem pa še ni konec letošnjih praz- novanj ...

Seveda ne, višek bo v Begunjah od 23. do 25. avgusta, kjer bom nastopil kot edi- ni predstavnik Italije na mednarodnem koncertu, ki ga bodo sooblikovali najpre- stižnejši ansambli iz Avstrije, Nemčije, Švi- ce in Nizozemske. V prvem tednu sep- tembra pa bom imel radijsko in televizij- sko promocijsko turnejo, ki se bo začela na sedežu ORF na Dunaju in nadaljevala v Nemčiji, Švici in na Južnem Tirolskem.

Je tvoja bodočnost torej že začrta- na na tem področju?

Ne vem: narodnozabavna glasba mi je zelo pri srcu, istočasno pa me privlači- jo nove tehnologije, ki so povezane s snema- nji in glasbeno produkcijo; za seboj imam tudi nekaj lepih izkušenj kot radijski vodi- telj, tako na Radiu Koper kot na Radiu Trst A, kjer sem bil nekaj časa stažist. Rad bi še nadalje usklajal različne dejavnosti, ker menim, da mora glasbenik neprestano širiti svoja obzorja brez vsakršnega predsodka do glasbenih žanrov.

Katja Kralj

glasba@primorski.eu piše Rajko Dolhar **NA VES GLAS**

PRISLUHNI HITU!

13

Black Sabbath

Heavy metal, doom metal

Vertigo Records, 2013

Ocena: ★★★★★★

Prejšnji teden sem zapisal, da smo na novo ploščo ameriškega benda Queens of the Stone Age čakali kar šest let. Danes se mi to zdijo mačje solze, saj imam pred sabo nov album enega izmed najboljših bendov vseh časov, na katerega pa vsi čakamo že celih petintrideset let!

Black Sabbath so torej spet med nami, legende iz Birminghama in pionirji prve heavy metal scene se vračajo z novim glasbenim izdelkom 13. O novi plošči se je sicer že šušljajo pred približno desetimi leti. Takrat so fantje tudi začeli s snemanjem, a stvari so se kmalu zataknille, predvsem zaradi številnih obveznosti pevca in liderja benda Ozzy- ja Osbournea.

Novembra 2011 so Osbourne, kitarist Tony Iommi, basist Geezer Butler in bobnar Bill Ward naznanili, da bodo spet oživili zasedbo, ki je v zadnjih štiridesetih letih najbolj vplivala na svetovno heavy metal sceno in vse njene različice. Kmalu nato so stari me- talci sedli v glasbeni studio in s pomočjo mojstrskega producenta Ricka Rubin začeli s snemanjem novih komadov. Pri snemanju je za bobne sedel Brad Wilk (že Rage Against the Machine in Audioslave) in tako nadomestil Warda, ki je zaradi finančnih nespo- razumov zapustil bend.

Aprila letos je končno zagledal luč prvi single God is Dead?, tipična, počasna in tema- čna Sabbath pesem z močnim refrenom, ki le proti koncu pospeši svoj ritem. Dva me- seca kasneje pa je izšla plošča 13, ki jo sestavlja osem komadov za skoraj uro pristne- ga in starega heavy metala. Prva End of the Beginning je podobna singlu God is Dead?, naslednja Loner pa je rahlo hitrejša, saj si je Iommi tudi tokrat izmislil uspešen riff. Zeitgeist je prijetna in psihedelična, akustična balada, ki spominja na starejšo Planet Caravan. Nato sta na vrsti najtrša komada plošče, Age of Reason in Live Forever, skok v tipičen heavy sound prvih Sabbathov! Ploščo zaključuje petnajstminutni glasbeni mo- nolit, razdeljen v komada Damaged Soul in Dear Father. Zadnje sekunde albuma so posvečene dežju in donenju zvona - na isti način se je leta 1970 začela Sabbathova avan- tura: kaj naj to pomeni?

EU - Evropski vrh se je sinoči začel v znamenju dveh pozitivnih dogodkov, ki ju je potem delno skvarila Velika Britanija

Dogovora o bankah in proračunu

BRUSELJ - EU je včeraj dosegla dva odmevna kompromisa - o novih pravilih za sanacijo in likvidacijo bank brez obremenitve davkoplačevalcev ter o večletnem evropskem proračunu 2014-2020. Dogovora sta pozitivno zaznamovala začetek dvodnevne vrha EU, posvečenega boju proti brezposelnosti mladih in pomoči malim podjetjem, ki se bo sicer nadaljeval in končal danes. Res pa je, da je proračunski kompromis pozneje postavil pod vprašaj britanski premier David Cameron.

Dogovor o bankah so ponoči dosegli finančni ministri EU. "V primeru bodočih kriz bank bodo davkoplačevalci zaščiteni," ga je povzel irski minister Michael Noonan, predsedujoči zasedanju. Nova pravila namreč določajo, da bodo pri prevzemanju bremena pri reševanju bank delničarji, upniki, varčevalci z več kot 100.000 evri na računu in nacionalni skladi iz prispevkov bank na vrsti pred davkoplačevalci. Vloge pod 100.000 evri pa bodo nedotakljive.

"Pravila igre so se spremenila. Mimo so dnevi, ko so bili evropski davkoplačevalci prisiljeni pomagati propadajočim bankam," je dogovor opisal britanski državni sekretar na finančnem ministrstvu Greg Clark. Glavni cilj novih pravil v obliki direktive je, da se prepreči ponovitev scenarija po izbruhu svetovne finančne krize leta 2008, ko so morale države

bankam pomagati z milijardami davkoplačevalskih evrov.

Za reševanje bank pa bodo na voljo štiri glavna orodja: prodaja dela ali cele propadajoče banke, ustanovitev premostitvene banke, vzpostavitev slabe banke in mehanizem "bail in", s katerim bodo delničarje, upnike in nezavarovane varčevalce prisilili v izgube. Nova pravila od članic terjajo tudi vnaprejšnjo vzpostavitev skladov za reševanje, ki se bodo napajali iz prispevkov bank. V desetih letih po vzpostavitvi bodo morali vsebovati 0,8 odstotka kritih vlog vseh kreditnih institucij.

Nova pravila za sanacijo in likvidacijo bank sodijo v sklop drugega stebra bančne unije, ki naj bi obnovila zaupanje v evropske banke in preprečila nove krize. Prvi steber je enotni bančni nadzor, tretji pa enotni okvir shem za zavarovanje denarnih vlog.

Ministri so sicer včeraj dosegli načelni dogovor, ki je izhodišče za pogajanja z Evropskim parlamentom, v katerih se lahko še marsikaj spremeni. Cilj je, da dogovor s parlamentom dosežejo do konca leta, a naloga ne bo lahka.

Včeraj dopoldne je nato predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso oznanil, da so članice, Evropski parlament in komisija po več mesecih težavnih pogajanj dosegli tudi politični dogovor o več-

Predsednik Evropskega sveta van Rompuy in predsednik Evropske komisije Barroso

letnem evropskem proračunu za obdobje 2014-2020. Podlaga za pogajanja v triologu je bil februarjski dogovor vrha unije, da bo v evropski blagajni v obdobju 2014-2020 960 milijard evrov. To je prvi večletni proračun, ki je siromašnejši od svojega predhodnika. Imenovali so ga proračun zmernosti.

Evropski parlament ni bil zadovoljen z obsegom, a ker na krovno številko ni mogel vplivati, je v pogajanjih zahteval predvsem več prožnosti - možnost prerezpore-

janja sredstev med politikami in pretok denarja med letnimi proračuni.

Njegov pogoj za kompromis je tudi dogovor članic o rebalansu letošnjega evropskega proračuna. Tretja zahteva parlamenta je bila vmesna revizija dogovora o proračunu, četrta pa preučitev sistema lastnih virov za polnjenje evropske blagajne.

Večletni evropski proračun "ni abstrakten koncept, je pravi sklad za rast Evrope", ki je nujen za učinkovit boj proti brezposelnosti mladih in za financiranje go-

spodarstva, o čemer bo danes razpravljala vrh unije, je še izpostavil Barroso.

Proračunska zgodba sicer kljub zagotovilom vrha treh institucij še ni končana. Politični dogovor morajo ločeno potrditi še članice in evropski poslanci. Novih presenečenj ni mogoče izključiti.

V znamenju teh dveh odmevnih dogovorov so nato voditelji članic EU včeraj pozno popoldne začeli dvodnevno zasedanje, posvečeno boju proti rekordni brezposelnosti mladih in oživiljanju gospodarstva. "Danes smo tukaj, da konkretno ukrepamo na dveh področjih, ključnih za milijone ljudi - mlade iskalce zaposlitve in mala podjetja," je poudaril predsednik Evropskega sveta Herman Van Rompuy.

Britanski premier David Cameron je sicer potem na vrhu postavil pod vprašaj proračunski kompromis EU zaradi strahu Velike Britanije, da bi ogrozil njen proračunski popust. Večmilijardni proračunski popust je Britancem leta 1984 priborila železna dama Margaret Thatcher z znamenitimi besedami: "Svoj denar hočem nazaj." Zahtevala ga je, ker bi bila sicer Velika Britanija med največjimi neto plačnicami, čeprav ni bila med najrazvitejšimi. Z včerajšnjim dogovorom bi lahko Britanci izgubili enajst odstotkov svojega rabata, je izračunal evroskeptični bruseljski think tank Open Europe (STA)

EVROPSKA UNIJA - Pogovor s priletnim državnikom

»Altkanzler« Helmut Schmidt: Nemčija ne more voditi Evrope

HAMBURG - "Evropi manjka voditelj," meni nekdanji zahodnonemški kancler Helmut Schmidt, a po njegovem te vloge ne more in ne sme prevzeti Nemčija. Breme druge svetovne vojne jo, tako pravi, še vedno preveč obremenjuje. Nemčija poleg tega že predolgo beleži ogromen presežek v plačilni bilanci in s tem "krši mednarodno načelo zunanjegospodarskega ravnotežja".

Socialdemokrat Schmidt, ki danes šteje 94 let, je tedanjemu Zvezno republiko Nemčijo vodil od leta 1974 do 1982. To je bil za Evropo čas pomembnih korakov v smeri globlje integracije. Med drugim je bil leta 1979 ustanovljen Evropski monetarni sistem in skupaj z njim Evropska valutna enota (ECU), predhodnica kasnejše monetarne unije in skupne evropske valute.

Območje evra po mnenju Schmidta danes ostaja "na pol nedodelano" in je v veliki institucionalni krizi. Evropske institucije so tiste, ki potrebujejo pomoč, in ne evro kot tak. "V bistvu obstaja le ena sama institucija, ki je tu samo za evro, in to je Evropska centralna banka. Nimamo pa parlamenta in izvršne oblasti samo za evrsko območje. Skupna valuta potrebuje izpopolnitev s skupno politično instanco, ta trenutno manjka."

Doslej so se evropske vlade, namesto da bi odpravile pomanjkljivosti, ki izvirajo še iz maastrihtske pogodbe, raje posluževale strategije, ki jo Schmidt označuje kot zgolj "muddling through". "In videti je, da bo vsaj še nekaj let pri tem tudi ostalo."

Da bi prešla institucionalno krizo, Evropa potrebuje voditelja. Med današnjimi politiki bivši kancler ne vidi pravega kandidata za to vlogo, vsekakor pa je proti temu, da bi jo prevzel Nemeck. Zakaj? "Zaradi pobje šest milijonov evropskih Judov. To se je zgodilo pred 70 leti, a še nerajeno generacija Nemcev obremenjuje prav toliko, kot je moja generacija."

Na vprašanje, ali naj ne bi Nemčija vendarle predstavljala nekakšen gospodarsko-politični model za Evropo, altkanzler odgovarja: "Ja no, potem je bolj slab model."

"Nemška plačilna bilanca že vrsto let beleži letni presežek 240 milijard evrov. To je kršitev mednarodnega načela zunanjegospodarskega ravnotežja. Ker nimamo

HELMUT SCHMIDT

svoje valute, teh neravnotežij ne moremo ustrezno popraviti z revalvacijo. Zato moramo poskušati več uvažati. Najbolje bi bilo dvigniti plače v sami Nemčiji. Te odločitve ni lahko sprejeti, kaj šele izpeljati v praksi, tudi nemški javnosti je to zelo težko pojasniti."

O tem, kakšno koalicijo bodo Nemčiji prinesle septembrske parlamentarne volitve, Schmidt ne želi uganiti. "Ne bi dajal napovedi glede volitev v Nemčiji. Vprašajte me, prosim kaj lažjega. Teoretično je sprememba vlade seveda mogoča. A odločilno je to, kaj se bo zgodilo po volitvah."

Kot namreč opozarja, bolj ali manj vsi ostali evropski narodi pričakujejo, "da bo Nemčija končno plačala svoj račun". "A nemški narod na to še ni pripravljen. Niti na strani vlade niti opozicije ni poguma za to, strah jih je volivcev." Vendarle pa bo do plačila po njegovem slej ko prej moralo priti. "Ali se bodo stari dolgovni črtali, zaradi česar bodo trpele banke in jim bo treba pomagati, ali pa bo stekla gotovina. Lahko se zgodi tudi oboje hkrati."

Nad ameriškim predsednikom Barackom Obama, ki se je ravno na dan intervjuja mudil na obisku v Berlinu in imel govor pred Brandenburškimi vrati, Schmidt očitno ni ravno navdušen: "V vsakem primeru je Obamova politika veliko bolj humana od politike njegovega predhodnika. A to še nikakor ne pove veliko o Obami."

"Sem privrženec človekovih pravic, a obenem nasprotnik kakršnihkoli invazij v tuje države. Tudi če ne z vojaki, ampak preko telefona, radia, interneta. Ni slaba sama ideja človekovih pravic, temveč to, kar so ji dodali v ZDA. Odgovornost zaščititi človekove pravice. To je napis nad željo druge narode prisiliti, da spoštujejo človekove pra-

vice. Sem proti temu, da se iz človekovih pravic naknadno dela religija."

Schmidt, ki je kljub visoki starosti med Nemci še vedno zelo poznan - predvsem po zaslugi svojega ostrega jezika in pa dejstva, da ostaja verizni kadilec in se cigareti ne odpove niti med intervjuji in drugimi nastopi v javnosti - sicer verjame, da v politiki ni prostora za sanje.

Na vprašanje, ali je kot kancler kdaj sanjal o združenju Evropi, o padcu zidu med vzhodom in zahodom, odgovori le: "Nikoli nisem sanjal. Vedno sem bil mnenja, da je vseeno, ali je mačka črna ali bela, glavno je, da žre miši. To je bila vedno moja filozofija."

Jasna Vrečko (STA)

Ljudstvo svobode s popravkom nad sodnike

RIM - Ljudstvo svobode je v senatni komisiji za ustavna vprašanja vložilo ne-napovedan popravek k vladnemu zakonskemu osnutku, ki ustanavlja odbor za ustavne spremembe. V popravku piše, da mora omenjeni odbor spremeniti tudi četrti del ustave, ki obravnava sodstvo. Samostojna poteza Berlusconijske stranke (prav včeraj je bil ključen dan za dva sodna procesa proti njemu) je povzročila veliko nejevolje v vladni zaveznicni Demokratični stranki. Predstavniki te stranke so govorili o nezaslišani potezi in »piratstvu nad pravosodjem«. Gibanje 5 zvezd napoveduje »barikade proti pravosodju po Berlusconijsvi meri«.

V Venezueli našli pogrešano Missonijevo letalo

CARACAS - Majhno letalo, ki je januarja izginilo pred obalo Venezuele, so po več kot pol leta le našli, so včeraj sporočile venezuelske oblasti, ki pa niso pojasnile, kaj se je zgodilo s potniki, med katerimi je bil tudi 58-letni italijanski modni oblikovalec Vittorio Missoni.

"Našli so letalo YV2615, ki je 4. januarja 2013 z otčija Los Roques poletelo proti letališču Maiquetia (v Caracasu)," je na Twitterju zapisal venezuelski notranji minister Jorge Galindo. Venezuelski generalni tožilec Luis Ortega Diaz je sicer novinarjem pojasnil, da so letalo našli severno od karibskega otočja Los Roques 76 metrov pod vodo. Na krovu letala je bilo šest ljudi, od tega so bili štiri Italijani. Med njimi sta bila tudi modni oblikovalec Vittorio Missoni, sin ustanovitelja prestižne modne hiše Ottavia Missonija, in njegova žena.

ITALIJA - Bivši premier v navzkrižnem ognju

Sodniki včeraj še brez odločitev glede Berlusconijskega

RIM - Sodišče v Neaplju je na prihodnji mesec preložilo odločitev, ali bodo bivšemu premieru Silviu Berlusconijsu sodili zaradi podkupovanja opozicijskega senatorja. Sodnica Amelia Primavera je v predhodni obravnavi včeraj ugotavljala, ali obstaja dovolj dokazov za začetek sojenja Berlusconijsu, ki je obtožen podkupovanja nekdanjega senatorja Sergia De Gregoria, ker da mu je leta 2006 za prestop v desni blok, ki je pomagal pokopati vladno Romano Prodijsko, plačal tri milijone evrov.

De Gregorio je priznal sprejem podkupnine, Berlusconi pa je zanikal, da bi mu jo izplačal. Tožilce je obtožil, da so z grozno zapora od De Gregoria dobili lažno priznanje. Sodnica odločitve včeraj še ni sprejela, ampak je novo obravnavo razpisala za 19. julij. De Gregorio je sicer včeraj vložil prošnjo za dogovor s tožilstvom s priznanjem krivde za pogojno 20-mesečno zaporno kazen. Sodnica naj bi odločitev sporočila na prihodnji obravnavi.

Medtem je kasacijsko sodišče včeraj odločilo o razsodbi milanskega prizivnega sodišča iz leta 2011, v skladu s katero mora Ber-

lusconijski holding Fininvest plačati 560 milijonov evrov odškodnine. Odškodnino je dolžan izplačati milanskemu koncernu CIR zaradi vplivanja na sodnika, ki je odločal o prevzemnem boju med konkurenčnimi družbama za največjega založnika v državi Mondadori. Fininvest je sicer leta 2011 odškodnino že nakazal, a se je vseeno pritožil na kasacijsko sodišče. Po obravnavi je tožilec Pasquale Fimiani dejal, da bi odškodnina morala ostati, da pa bi morala biti zmanjšana "za okoli 15 odstotkov". Sodniki bodo odločitev sporočili "v okoli 30 dneh".

Proti Berlusconijsu sicer poteka kar nekaj sodnih postopkov. V ponedeljek ga je prvostopenjsko sodišče v Milanu spoznalo za krivega v primeru Ruby in ga obsodilo na sedem let zapora in dosmrtno prepoved opravljanja javnih funkcij. Nekdanji premier je že napovedal pritožbo. Prejšnji teden pa je ustavno sodišče zavrnilo pritožbo prvaka desnice v primeru Mediaset, v katerem je bil obsojen na štiri leta zapora zaradi utaje davkov. Prizivno sodišče je obsodbo v tem primeru že potrdilo. Berlusconijsvo edino upanje v tem primeru tako ostaja kasacijsko sodišče.

ZLATO
(999,99%) za kg
29.624,03€ -541,66

SOD NAFTE
(159 litrov)
101,66 \$ +0,12

EVRO
1,3032 \$ +0,10

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
27. junija 2013

valute	evro (povprečni tečaj)	
	27.6.	26.6.
ameriški dolar	1,3032	1,3024
japonski jen	127,93	127,33
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka krona	25,890	25,858
danska krona	7,4593	7,4599
britanski funt	0,85310	0,84820
madžarski forint	294,98	297,28
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7021	0,7023
poljski zlot	4,3203	4,3445
romunski lev	4,4523	4,4500
švedska krona	8,7560	8,7615
švicarski frank	1,2326	1,2262
norveška krona	7,8810	7,9470
hrvaška kuna	7,4540	7,4595
ruski rubel	42,7350	42,8745
turška lira	2,8420	2,5208
avstralski dolar	1,3995	1,4033
brasilski dolar	2,8420	2,8828
kanadski dolar	1,3599	1,3649
kitajski juan	8,0132	8,0065
indijska rupija	78,4530	79,1100
južnoafriški rand	12,9640	13,1663

DOBERDOB - Ali se slovenščina konča na meji?

»Mr. Vizintin«, nagovarja župana slovenski minister

»Dragi gospod Vizintin, dovolite mi, da vas povabim na Blejski strateški forum (BSF), ki bo potekal na Bledu med 1. in 3. septembrom 2013. Tema letošnjega foruma je "Spreminjajoča se Evropa v spreminjajočem se svetu". Kot namiguje že sam naslov, bo forum osredotočen na težave, s katerimi se Evropa sooča znotraj in izven svojih meja v spreminjajočih se političnih in gospodarskih okoliščinah.« Tako se začne sporočilo, ki ga je zunanji minister Republike Slovenije Karl Erjavec osebno podpisal in po elektronski pošti naslovil na doberdobskega župana Paola Vizintina. Nad vsebino je bil župan počaščen, zmotila pa ga je oblika oz. jezik. Vabilo namreč ni bilo napisano v slovenščini, ampak v angleščini, kljub temu, da je »Mr. Vizintin« slovenski župan zamejske občine, ki vlaga kar nekaj truda v uveljavljanje dvojezičnosti oz. slovenskega jezika v javnosti.

»Nočem biti polemičen, vendar minister Republike Slovenije Karl Erjavec in jaz govoriva isti jezik, zato ne vem, zakaj mi je vabilo poslal v angleščini,« pravi doberdobski župan, ki si je isto vprašanje postavil že v preteklosti. »Iz Ljubljane sem že večkrat prejel dopise v angleškem jeziku, pred nekaj dnevi pa se je zgodilo ponovno. Na zunanjem ministrstvu očitno ne poznajo, kot bi v resnici morali, naše stvarnosti,« pravi Vizintin, ki je vabilo vsekakor sprejel: »Forum se bom udeležil, saj verjamem, da je šlo za pomoto. Dejstvo pa je, da sem kljub temu, da sem uradni zastopnik slovenske občine v Italiji, prejel pismo v angleščini, kar je precej nerodno. Še italijanske institucije me včasih - sicer zelo redko - prijetno presenetijo s tem, da se name obračajo v slovenščini.«

Sovodenski županja Alenka Florenin pravi, da se ji v zadnjih letih, odkar je nasledila Igorja Petejana, še ni zgodilo, da bi iz Slovenije prejela uradno vabilo ali pismo v angleščini, kljub temu pa priznava, da je nepoznavanje manjšinske stvarnosti onstran nekdanje meje precej razširjeno. »Institucije so sicer pozorne do slovenskih rojakov v zamejstvu - pomislimo na primer na izročitev reda za zasluge Glasbeni matici ter Zvezni gimnaziji in Zvezni realni gimnaziji iz Celovca -, med navadnimi ljudmi pa ni vedno tako. Po drugi strani je nepoznavanje manjšinskih stvarnosti razširjeno tudi pri nas: kaj vemo, denimo, o madžarski manjšini v Sloveniji?« sprašuje sovodenski županja. (Ale)

DOBERDOB - Prihodnje leto poseg na kalih in vodnjakih

Bodo kot novi

V Sovodnjah so že ovrednotili tri vodnjake in en kal, na vrsti korito v gornjem Vrhu

Prihodnje leto bodo tudi v doberdobski občini stekla obnovitvena dela, ki jih uprava načrtuje v okviru evropskega projekta »Living fountains«. Njegov cilj je oživiljanje vodnjakov in kalov v čezmejnem območju, v doberdobski občini pa so vanj vključili stari vaški vodnjak »pr' urnotu« v Jamljah, dva kala pri Mikolih, vodnjak in kal pri Vizintinih ter kal na Poljanah. Doberdobska občina bo za načrtovanje in izvedbo obnovitvenih del prejela okrog 180.000 evrov. Pred kratkim so tehnični uradi izvedli javno dražbo in izbrali načrtovalca, s katerim morajo še podpisati pogodbo (najboljšo ponudbo je vložil studio Europrogetti iz Vidma), jeseni pa bodo predvidoma objavili še razpis za izbiro izvajalca gradbenih del. »Ker smo že nekoliko v zamudi, nameravamo postopek pospešiti in začeti z deli čim prej. Računam, da bodo stekla v prvih mesecih prihodnjega leta,« pravi doberdobski odbornik Daniel Jarc.

Vodilni partner pri projektu »Living fountains«, ki je skupno vreden kar 904.699 evrov, je občina Miren-Kostanjevica, ostali partnerji pa so - ob občini Doberdob in tamkajšnji Večstopenski šoli - še občini Šempeter-Vrtojba in Nova Gorica, Turistična zveza iz Nove Gorice, osnovne šole iz Mirna, Šempetra in Branika, tržiški kulturni konzorcij in občina Sovodnje. Zadnja je z evropskim denarjem (61.920 evri) že v lanskem letu na novo zgradila vodnjaka v Ulici Jakil v Rupi in na Trgu Svobode v Gabrjah, očistila vodnjak na dvorišču osnovne šole Butkovič v Sovodnjah in ovrednotila kal na Vrhu (tu je tudi ponovno vsadila topola, katerih odstranitev je povzročila kar nekaj negotovanja), zdaj pa se pripravlja še na ovrednotenje korita v bližini kleti Rubijski grad na Vrhu. »Ko je občina Portomaggiore izstopila iz projekta, so med partnerji razdelili še nekaj denarja. Prejeli smo dodatnih 15.700 evrov, s katerimi bomo obnovili še kamnito korito, pri katerem so nekoč napajali živino,« pojasnjuje tehnični urad sovodenske občine. (Ale)

Kamnito korito pri Vizintinih še čaka na obnovo (zgoraj), vodnjak v Rupi pa so že ovrednotili

BUMBACA

GORICA - Zaščita

Najprej radič, nato med in gubanca

Znameniti goriški radič, ki mu na tej strani meje pravimo goriška roža, v Sloveniji pa solkanski regut, bo prvi deležen nove občinske zaščitne oznake izvora (»Denominazione comunale - De.Co.«), ki jo je goriški občinski svet ustanovil v prejšnjih dneh z odobritvijo pravilnika za zaščito in ovrednotenje krajevnih kmetijskih in prehrabnih dejavnosti. Po goriški roži, pravi pristojna občinska odborica Arianna Bellan, bosta na vrsti značilna goriška gubanca in med rešeljike (v it. »miele di marasca«), z leti pa bodo z občinsko označbo izvora lahko zaščitili še druge kakovostne pridelke in proizvode, ki so značilni za Gorico, med katere na primer sodijo šandreški beluši.

»Za ustanovitev zaščitne oznake smo se odločili, ker želimo čim boljše ovrednotiti prehrabne proizvode in pridelke, ki so tipično goriški. Odobritev pravilnika, na katerem delamo že več mesecev, je bila prvi korak: registrirati želimo nekakšno blagovno znamko, s katero se bodo lahko ponašali le kmetijski pridelki in proizvodi iz goriške občine,« je povedala odborica Bellanova, po kateri bo moral goriški občinski odbor odobriti še podrobnejše pravilnike, na podlagi katerih bodo zaščitno znamko dobili posamezni pridelki in proizvodi. »Pravilnik za goriško rožo je pripravljen, ob radiču pa smo že evidentirali dva druga proizvoda, ki bosta deležna občinske oznake: prvi je gubanca, drugi pa med rešeljike,« je povedala Bellanova.

Odbornica je pojasnila, da bo označba služila tako kmetovalcem in proizvajalcem kot tudi (in predvsem) potrošnikom. »Le-ti bodo vedeli, od kod prihaja hrana, ki jo kupujejo; obenem bo logotip jamstvo kakovosti pridelka ali proizvoda,« je povedala občinska odborica in dodala, da predvideva pravilnik tudi promocijo zaščitnih prehrabnih izdelkov. (Ale)

Goriška roža

GORICA - Pokrajina obnovila konvencijo Varni stanovanji za žrtve nasilja

Goriški pokrajinski odbor je v minulih dneh obnovil konvencijo s socialnimi službami občin Zgornjega Posočja, goriškimi zdravstvenim podjetjem ter združenjema SOS Rosa in Da donna a donna, na podlagi katerega bosta ženskam in materam, ki so žrtve nasilja, še naprej na voljo dve varni stanovanji, kjer bodo našle zatočišče pred nasilježi. Sporazum so omenjene ustanove prvič podpisale pred nekaj leti. Ob dveh varnih stanovanjih, ki sta v lasti podjetja za neprofitne gradnje ATER in združenja Da donna a donna, bo v prihodnje žrtvam nasilja na voljo še

eno, ki ga bo podjetje ATER dalo na razpolago na podlagi dogovora s pokrajinsko upravo. Varna stanovanja so za ženske, ki zaradi fizičnega ali psihološkega nasilja ne morejo več živeti s svojim možem, partnerjem ali sorodnikom, zelo pomembna. V novem okolju in ob pomoči strokovnega osebja - psihologov in odvetnikov - lahko namreč postopoma premagajo občutek nemoči in brezizhodnosti ter vstopijo v novo življenje. Prednost pri dodelitvi stanovanja imajo ženske, ki imajo mladoletne otroke in so izpostavljene hujšim oblikam nasilja.

TRŽIČ - Uredili prehod med ulicama IX Giugno in Roma

Pešci »pod streho«

Občinska uprava se nadeja, da bo s tem pripomogla k trgovski oživitvi rajona Rosta

Novi prehod za pešce BONAVENTURA

Zamisel se je porodila že pred leti, danes pa se je uresničila: ulici IX Giugno in Roma v Trziču po novem povezuje pokrit prehod za pešce, ki so ga uredili po odstranitvi mreže, s katero je bilo zagrabljeno gradbišče nove stavbe v ulici Roma. Po zaključku del je občina poskrbela za ureditev pokritega prehoda, ki pešcem omogoča, da prehajajo iz ene v drugo ulico.

Občinska uprava Silvie Altran se nadeja, da bi novost prispevala k oživitvi rezidenčno-komercialnega kompleksa, ki mu pravijo Borgo Rosta. Zgradili so ga pred dvajsetimi leti, od leta 2006 pa so ga trgovci začeli postopno zapuščati. K temu sta prispevala tudi nepojasnjena dogodka, do katerih je prišlo leta 2009: najprej so ne-

znanci ponoči streljali v eno izmed tamkajšnjih izložb, nato pa so podteknili požar v bistrem lokalnem Moonlight.

Upravitelji si želijo, da bi Borgo Rosta zdaj postal pravo »trgovsko središče na prostem« z zelenicami in manjšim trgovom, ki bi v primeru slabega vremena pešcem ponujalo tudi zaščito pred dežjem. »Povezava med ulicama bo lahko pripomogla k oživitvi tega predela mesta, ki smo ga že ovrednotili z raznimi dogodki, kot so bile pobude trgovcev združenja Vivacento in niz Vetrine dell'Arte. Po zaslugi pokritega prehoda bo to območje postalo privlačnejše tudi za nove trgovine,« je pričevala tržiška odborica Paola Benes. Prehod za pešce je dolg 150 metrov.

GORICA - Razstava akvarelov v galeriji Državne knjižnice

Kosičev prosojni svet

Vipavske vasi, Tolmin, briški vinogradi v vseh letnih časih, Cerkniško jezero in Kras skozi umetniške oči, roke in dušo Andreja Kosiča na tridesetih velikih slikah na stenah in petnajstih manjših platnih v lesenih vitrinah.

Razstavo akvarelov z naslovom »Akvareli - Moja zemlja, moj svet« so odprli v torek pod večer v podzemni galeriji goriške Državne knjižnice, poimenovani po Mariu Di Ioriu. Skoraj štirideset obiskovalcev je pozdravil ravnatelj Marco Menato, ki Kosiča pozna kot likovnega ustvarjalca že nekaj desetletij, ni pa bilo doslej nobene priložnosti, da bi ga gostil v prestižnih prostorih svoje ustanove. Gostu se je poklonil zaradi vztrajnosti, s katero se predaja likovnemu izražanju, in živega notranjega nemira, ki ga preveva kljub osmim križem, ki pa mu niti najmanj ne ukvirjajo hrbta.

O svojstvenem snovanju, tehnikah in vsebinah likovne govorice sta govorili v slovenščini Verena Korsič Zorn in v italijanščini Cristina Feresin. Prva je najprej omenila odličnost razstavnih prostorov v stavbi, ki je povezana s kulturnim zorenjem Gorice v obdobju več stoletij, nato se je posvetila avtorjevemu snovanju in razstavljanju na krajevni ravni in širše do Avstralije in Severne Amerike, kamor je prenesel vipavske, briške in kraške pejsaže. Sedaj v Gorici razstavlja dela, ki so nastala v

zadnjem desetletju z nekaj izjemami. Vsa pa nam posredujejo širokokotno motrenje in doživljanje okolice, prevladujočo prosojnost in prelivanje odtenkov mavrične lise. Vsekakor izkazujejo Kosičevi akvareli znanje duševnega stanja, ki izvirajo iz njegove zemlje in njegovega sveta. V razstavljenih okvirjih je največkrat prisotna ptičja perspektiva dogajanja in stanja.

Poseg v italijanščini je pomagal opazovalcem prodreti v tehnične odtenke in v rahli nemir, ki preveva likovnega ustvarjalca, saj je mogoče usvojiti občutek, da njegovi pripovedi ni konca. Ob avtorjevi sedemdesetletnici se je ocenjevalka pred desetimi leti spraševala, kaj bo lahko še slikar povedal s svojo likovno govorico. Sedaj je odgovor na dlani in lahko že napovedujemo, da bo prihodnost prinesla spet drugačne rezultate.

Umirjeno in uravnovešeno je Andrej Kosič v odgovoru in med zahvalami potrdil, da še kar naprej slika: vsa dela izhajajo iz opazovanja bližnje okolice in bolj oddaljenih krajev. Vse se stalno spreminja, kdor pa zmore doživljati tudi odtenke sprememb, temu ne zmanjka priložnosti, da opaženo prenese na platno.

Akvareli Andreja Kosiča so na ogled do 6. julija. V Državni knjižnici gre za zadnjo razstavo v tej umetniški sezoni, kateri bo sledil poletni odmor. (ar)

Andrej Kosič v galeriji Državne knjižnice in občinstvo

BUMBACA

NOVA GORICA Ana Desetnica znova v mestu Festival pouličnega gledališča

Vseslovenski festival pouličnega gledališča Ana Desetnica bo tretjič zapored gostoval tudi v Novi Gorici, ki je eno od letošnjih devetih prizorišč festivala. V okviru novogoriškega gostovanja bosta na ogled dve večji in dve manjši predstavi.

Prva izmed štirih predstav bo jutri ob 21.30 na ploščadi pred novogoriškim gledališčem. Nastopila bo italijanska skupina eVenti Verticali s predstavo Iskani; gre za spektakularni vertikalni ples s projekcijo. Prihodno sredo bo sledila predstava »Sulky MI Compagnie Mobil« iz Nizozemske. Gibalna predstava »SEE-PPPP« bo na vrsti prihodnji petek, 5. julija. Gre za zaključno produkcijo Šole uličnega gledališča Šugla, 9. julija pa sledi spektakel po drami Bertola Brechta »Mati Korajža«. Obe večji predstavi - 5. in 9. julija - sta slovenski produkciji. »Letošnji festivalski izbor v Novi Gorici je najboljši doslej, zagotovo bo pritegnil številne obiskovalce,« pravi Osojnik in dodaja, da poulično gledališče vse pogosteje pritegne tudi tiste, ki zelo redko ali pa sploh ne zaidejo v gledališče. »Presenečen sem na d tem, kako dobro se je festival razvil v zadnjih letih, predstave so res dobro obiskane,« je dodal Jožko Čuk.

Izvedba letošnje Ane Desetnice v Novi Gorici bo veljala 18.000 evrov, poleg novogoriškega SNG ga je podprla tudi novogoriška mestna občina. Vstop na vse predstave je prost. (km)

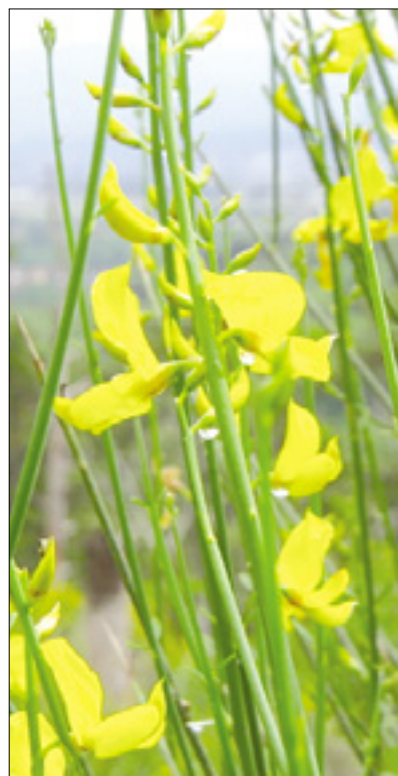
SOVODNJE - Zaradi podnebnih sprememb

Na sever se selijo tudi rastline: žuka bujno cveti nad Gabrjami

Spremembe v okolju in posebej naraščanje temperatur vplivajo tudi na rastlinski svet. To lahko opazujemo tudi v naši neposredni okolici, kjer vse pogosteje naletimo na rastlinske vrste, ki so (bile) značilne za toplejša območja.

Žuka (»Spartium junceum«, v italijanskem jeziku »ginestra«) sodi med izrazite mediteranke, a se že nekaj let uspešno širi proti severu. Doslej je bilo rastlino, ki lahko doseže tudi do tri metre višine, videti v glavnem v vrtovih in še v prisojnih legah. Lepo se je recimo, ob pomoči človeka, udomačila v pobočjih Sabotina, ob sabotinski cesti. Rastlina pa je, kot se zdi spontano, v zadnjih letih zasedla okrog 600 kvadratnih metrov veliko površino jugovzhodno od Goličevnika nad Gabrjami, ki ga je pred nekaj leti opustošil požar. Prav te dni lahko občudujemo bujno cvetenje, kar dokazuje, da je lega prav primerna tudi za izrazito »mediteranko«.

Vse pogosteje v teh krajih naletimo tudi na grme rujevine (tereblinta) z znanstvenim imenom »Pistacia terebinthus«, ki jo botaniki prištevajo med značilne submediteranke. (vk)

Žuka na gmajni pri Goličevniku

V.K.

ŠTEVERJAN - Neobičajna najdba

Ogrožena sklednica sedaj živi na Prevali

Na Prevalo se je priselila evropska močvirska sklednica (*Emys orbicularis*), želva, ki ji grozi izumrtje zaradi izsuševanja mokrišč. Zato je zavarovana in je trgovanje z njo prepovedano. Našel jo je zasebnik na svojem vrtu v urbanem okolju in poiskal gasilce, ki so se obrnili na gozdno stražo. Bili so začudeni nad neobičajno najdbo. Prepoznali so jo po rumenih lisah, s katerimi je posejana njena glava, in po zadnjih nogah, ki so prilagojene za plavanje. Njen življenjski prostor so namreč stoječe ali počasi tekoče vode z obrežnim rastlinjem.

Od kod se je pobrala, niso odkrili, ugotovili so le, da se je že nekaj dni potikala po okolici, tudi po asfaltu. Morda jo je kdo nezakonito posedoval. Pripeljali so jo na Prevalo, kjer so na zasebnem zemljišču jezera, in jo izpustili na prostost; območje v občini Števerjan je zaščiteno. Želva se je takoj znašla in zaplavala proti središču jezera.

Močvirska sklednica

TRŽIČ - Ob parkirišču v Ulici Resistenza

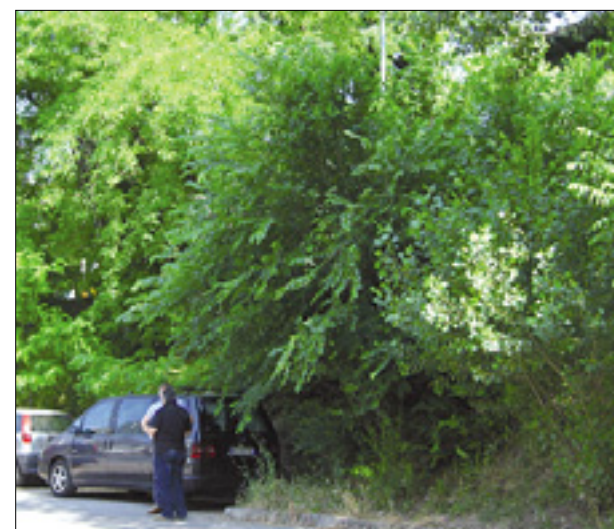
Kraška oaza v mestu

Posadili bodo avtohtone kraške rastline, ki bodo uspevale na povsem spontan način

Na videz je le skalnata stena med Ulico San Francesco in parkiriščem v Ulici Resistenza. V resnici pa je eden izmed redkih sledov Krasa v mestu: gre za rob kraških gričev, ki se dvigajo nad Tržičem. Občina je sklenila, da ga bo ovrednotila in na območju, ki meji z omenjenim parkiriščem, uredila prav poseben park oziroma zelenico, ki bo posvečena avtohtonim rastlinam.

»Urejen park prispeva k lepemu videzu urbanega okolja, obenem predstavlja zgled in spodbudo za zasebnike, prispeva k okoljski ozaveščenosti ter poznavanju flore in favne našega prostora,« poudarja izvedenec Alex Brolo, ki je dal pobudo za ureditev zelenice in bo pripravil načrt zanjo. »Občina stoji za tem projektom - trdi odbornik za tehnične storitve Paolo Frittita -, ker bo omogočil ovrednotenje zanemarjenega mestnega predela, predvsem pa ker bomo v mestu uresničili pravo naravno oazo s kraškim rastlinjem.« Tam se bodo torej pojavili beli trn, ruj, građen, gabrovec in puhasti hrast, ki jih srečujemo na robovih kraških gozdov.

»Občanom želimo dopovedati, da to ne bo zapuščeno, temveč povsem naravno okolje, v katerem bo rastlinje uspevalo na spontan način, čeprav ga bomo negovali. Tako bomo imeli Kras tudi v mestu,« še dodaja odbornik.

Območje, kjer bo nastal kraški park

RONKE - Iz Rima vest, da ne bo odpustov

Za delavce obrata Selex solidarnostne pogodbe in predčasne upokojitve

Napovedanih odpustov v ronškem obratu ne bo. To je novica, ki je včeraj prišla iz Rima, kjer so se na sedežu družbe Selex Es sestali predstavniki vodstva, sindikati in predstavniki delavcev ronške tovarne daljinsko vođenih letal. Ob koncu srečanja so udeleženci podpisali sporazum, ki za ronške delavce namesto napovedanih odpustov predvideva predčasne upokojitve (seveda za tiste, ki izpolnjujejo pogoje) in solidarnostne pogodbe za 19 delovnih ur, ki bodo začele veljati sredi julija.

Vodstvo družbe Selex, ki ima danes v raznih tovarnah 12.000 delav-

cev, je ob tem napovedalo, da namestitev do leta 2015 zaposliti dodatnih 300 ljudi. V tem trenutku še ni povsem jasno, ali bodo del le-teh zaposlili tudi v ronškem obratu.

Sporazum, ki so ga sprejeli na včerajšnjem srečanju v Rimu, bodo sindikalni predstavniki danes predstavili delavcem tovarne v Ulici Mario Stoppani. Glede na začetne napovedi je dogovarjanje med sindikati in vodstvom podjetja obrodilo pozitivne sadove, saj bodo na ta način preprečili, da bi tovarna Selex Galileo v Ronkah zaradi pomanjkanja delovne sile ne mogla več biti

kos naročilom, ki jo trenutno še sčitijo pred krizo.

Sindikalni predstavniki delavcev, ki so v zadnjih tednih zaprosili za pomoč tudi krajevne upravitelje (srečanja so se nedavno udeležili župani tržiškega mestnega okrožja, pokrajinska odbornica Bianca Della Pietra in deželni svetnik Diego Moretti), so ocenjevali, da bi odslopitev 33 delavcev bila usodna za obrat. Le-ta šteje trenutno 220 delavcev, katerim je treba prišteti še 70 ljudi, ki so zaposleni pri raznih podizvajalcih. Glede na količino dela, so opozorili sindikalni predstavniki, je delavcev že danes premalo.

Protest pred ronško tovarno

BONAVENTURA

NOVA GORICA - V času najhujše krize v igralniški družbi

Piciga Hitov prvi mož

Nadaljnjih pet let bo največjo slovensko igralniško družbo vodil Dimitrij Piciga, ki je v novogoriški Hit prišel marca letos kot vršilec dolžnosti. Nadzorni svet družbe je včeraj prislulil še dvema izmed desetih kandidatov, prijavljenih na razpis: Emilu Mihaliču in Goranu Čelesniku z ekipo, a se je proti večeru soglasno odločil, da podpre Picigo.

»Zanj smo se odločili, ker si je v zadnjih treh mesecih že nabral nekaj izkušenj. Prepričala nas je energija, dobre ideje že od prvega dneva,« je po končani seji nadzornega sveta povedal predsednik nadzornikov Marino Furlan. »Hit potrebuje nov veter, nove poglede. Postati mora inovativen. Novi upravi smo dali naslednje usmeritve: do konca avgusta naj pripravi natančen program, ki zajema vse deležnike. Do takrat naj se dopolni tudi uprava. Ta bo takšna, kot je zapisano v statutu, torej tri plus ena,« je še dodal Furlan.

»Najprej je treba podjetje ozdraviti, spremeniti, da se začne ponovno razvijati in potem zacveteti od 2016 dalje,« je sinoči napovedal Piciga. »V letih 2015 in 2016 je to povezano z razvojem produktov, dvema, tremi novimi produkti, igralnimi saloni - v tem trenutku je naša glavna destinacija Goriška in Slovenija. Od 2016 naprej še vedno verjamem v strategijo treh stebrov, ki je bila sprejeta že v 2012, na kratek rok pa nas čaka kar mukotrpno delo. Ključni deležniki, ki morajo, poleg uprave in nadzornega sveta, pomagati, da Hit prebrodi največje težave v svoji zgodovini, so štirje,« je prepričan Piciga, ki je od včeraj uradno novi predsednik Hitove uprave, pogodbo pa naj bi podpisal prihodnji teden. »Prva je po odgovornosti uprava, druga država kot lastnik, na tretjem mestu so banke, ki so pokazale, da če si prepričljiv, znajo pomagati. Verjamem, da je Hit tako pomemben igralec, da nam bodo znale prislulniti in nam bodo za dve, tri leta zamrzile najbolj nenujne obveznosti. Na četrtem mestu pa so lokalne skupnosti, ki so od Hita veliko imele, veliko bodo imele, a bodo, verjamem, razumele tudi, da bo v tem dvoletnem obdobju treba stisniti zobe,« je dodal Piciga, ki imen svoje ekipe včeraj še ni želel razkriti.

Hit je lani posloval s 37 milijoni čiste izgube. Prihodki so se znižali za 10 odstotkov, obisk v igralnicah za 7 in prenočitve za pet odstotkov. »Letos sem prepričan, da izgube iz poslovanja - lani je je bilo milijon in pol - ne bo, to je bila tudi zaveza nadzornemu svetu. V letu 2014 pa imam v načrtih v celoti že pozitivno poslovanje,« je še napovedal Piciga.

Katja Munih

Piciga včeraj po imenovanju

K.M.

NOVA GORICA Na cestah 436 nesreč

Letos umrla dva motorista

Od začetka letošnjega leta so policisti na območju novogoriške policijske uprave obravnavali skupno 436 prometnih nesreč. Lani so jih 32 več. Obravnavali so štiri nesreče s smrtnim izidom, 15 s hudimi in 103 z lahkiimi telesnimi poškodbami. Letos je bilo na omenjenem območju v vseh prometnih nesrečah udeleženih 21 kolesarjev in enako število voznikov motornih koles. Dva motorista sta umrla, trije so utrpeli hude poškodbe. Med kolesarji so štirje utrpeli hude, 13 pa lahke poškodbe.

Po ugotovitvah policije so bili vozniki motornih koles v zadnjih letih najbolj ogroženi izven naselij. Nesreče z udeležbo motociklistov so se največkrat zgodile na glavnih cestah Robič-Kobarid-Tolmin-Ildrija-Godovič in Peršeti-Vrtojba ter na regionalni cesti Vršič-Trenta-Bovec in Kobarid-Predel. Tudi glede na posledice so na območju novogoriške policijske uprave navedene ceste najbolj kritične. (km)

GORICA - Nadškof jutri v Rimu

Iz papeževih rok bo prejel palij

Goriški nadškof Carlo Roberto Maria Redaelli bo jutri dopoldne na slovesnosti v čast svetih Petra in Pavla v Rimu, kjer bo iz papeževih rok prejel palij, ki pripada izključno škofom-metropolitom in predstavlja vez metropolita s papežem. Gre za bel volneni trak s šestimi črnimi svilenimi križi, do katerega ima pravico le škof, ki je na čelu cerkvene province, pod okriljem katere so škofije v podrejeni vlogi. V takšni vlogi je do goriške nadškofije tržiška škofija.

V baziliki svetega Petra bo papež Frančišek jutri izročil volneni trak še 33 škofom-metropolitom z vsega sveta, ki so na škofovski sedež sedli v zadnjem letu. Med temi bo tudi Mario Aurelio Poli, ki je od papeža Jorgeja Marie Bergoglia podedoval škofijo Buenos Aires.

V Rim se odpravlja tudi kakih tristo vernikov iz Goriške in okrog petdeset romarjev iz Milana, od koder se je Redaelli priselil v Gorico, kjer je lansko jesen nasledil nadškofa Dina De Antonija, sedaj upokojenega.

Carlo Roberto Maria Redaelli

NOVA GORICA-KOPER - Primer Menicali

Odločitev o ugovorih bo znana čez en mesec

Zlatan Blagojevič in Ljiljana Đalić pred višjimi sodniki

Pred tričlanski senat višjih sodnikov sta včeraj stopila Zlatan Blagojevič in Ljiljana Đalić. Na koprskem Višjem sodišču namreč obravnavajo pritožbo obrambe Blagojeviča, ki se ne strinja z razsodbo novogoriškega okrožnega sodišča: to ga je februarja spoznalo za krivega umora tržiškega finančnega posrednika Roberta Menicali in ga obsodilo na 22-letno zaporno kazen. Đalićeva je bila tedaj oproščena, na kar se je pritožilo novogoriško okrožno državno tožilstvo, in sicer - po navajanju tožilstva - zaradi zmotne ugotovitve dejanskega stanja. Njena obramba je na pritožbo tudi podala odgovor. Pričakuje se, da bo Višje sodišče glede ugovorov odločilo konec julija.

Če bo pritožbi Blagojevičevega zagovornika Bruna Krivca ugodeno, bo razsodba novogoriškega okrožnega sodišča razveljavljena in primer bo vrnjen v ponovno sojenje. V nasprotnem primeru bo Blagojevič odšel na prestajanje kazni. Enako se obeta, če bo ugodeno pritožbi tožilstva - včeraj sicer od tam v Koprno ni bilo nobenega predstavnika -, tudi v tem primeru bo lahko sodba zavrtnjena in bo primer vrnjen v ponovno odločanje. »Če pa koprsko Višje sodišče pritožbo tožilstva zavrne, postane oprostilna sodba za Ljiljano Đalić pravnomočna,« pojasnjuje njen zagovornik Stojan Zorn. (km)

V Rimu o brigadi Pozzuolo

Predsednica dežele FJK Debora Serracchiani se je včeraj sestala z obrambnim ministrom Mariom Maurom, s katerim se je pogovarjala o problemu zapuščenih kasarn, a tudi o predvideni razpustitvi konjeniške brigade Pozzuolo del Friuli, ki ima sedež v Gorici. Minister je Serracchianijevi povedal, da je odločitev vlade o razpustitvi brigade odvisna od radikalne reforme obrambne strategije države, pojasnil pa je, da bo večina vojakov ostala v FJK.

Dvorano posvečajo Visintinu

Goriški župan Ettore Romoli in predsednik goriškega občinskega sveta Rinaldo Roldo se bosta drevi ob 18. uri udeležila slovesnosti, ki jo društvo Sankaku prireja v športni palači Palabrumatti ob poimenovanju dvorane za karate po Enricu Visintinu. Učitelj karateja, ki je vodil klub Sankaku, je umrl pred dvema letoma, ko je bil star 50 let.

Ob dnevu državnosti

Osrednja slovesnost v počastitev dneva državnosti, ki jo v sodelovanju z združenji veteranov pripravljajo novogoriška mestna občina, občine Šempeter-Vrtojba, Miren-Kostanjevica in Renče-Vogrsko, bo danes ob 18. uri v Rožni Dolini v spomin na osvoboditev tamkajšnjega mejnega prehoda v osamosvojitveni vojni leta 1991. Pozdravila bosta imela mirenski župan Zlatko Martin Marušič in Damijan Terpin, deželni tajnik stranke Slovenske skupnosti. Slavnostni govornik bo Primož Šavc z ministrstva za obrambo. (km)

Današnji Gregorčičev dan

Danes se v Novi Gorici začenejo tretji Gregorčičevi dnevi. Dogajanje se bo pričelo ob 19.30 s poklonom pesniku ob spomeniku na Erjavčevi ulici v Novi Gorici, pol ure kasneje pa se bo v atriju novogoriške knjižnice začela osrednja slovesnost s kulturnim programom. Slavnostna govornica bo Živa Gruđen; 5. julija bo v gosteh Marko Kravos.

V Tržiču za turško mladino

Tudi tržiški krožek zveze okoljarstvenikov Legambiente podpira turške protestnike. Solidarnost mladini, ki je želela zaščititi drevesa v carigrajskem parku Gezi, bodo izrazili na slovesnosti, ki bo jutri ob 10. uri v parku v Ulici Zapata.

Drevi folk glasba v Krminu

Nocoj ob 20.56 bo na Trgu Libertà v Krminu koncert etno-folk skupine I ben andanti; v primeru slabega vremena bo dogodek v večnamenskem središču.

SELCE Letošnji shod Selanov bo jutri na Dolenjskem

Po uspešno izpeljanem srečanju, ki je potekalo lani v Selcah v ronški občini, bo letošnji shod Selanov - občanov vasi Selo, Sela, Sele - potekalo v Selah pri Ajdovcu v bližini Novega Mesta. Prijateljsko snidenje bo že sedemnajsto zapored in bo jutri, 29. junija. Zjutraj in dopoldne bodo na sporedu institucionalni govori, ogled vasi ter kulturni in enogostinski dogodki, popoldne pa si bodo udeleženci srečanja ogledali okolico in Cerknjsko jezero.

Kulturni in športni krožek Olmo iz Selc in druga krajevna združenja, med katerimi je slovensko društvo Jadro, prirejajo avtobusni prevoz do prizorišča praznika. Na voljo je še nekaj mest, za informacije sta na voljo tel. 329-726668 (Franco) in 0481-482015 (Carlo). Odhod z avtobusom iz Selc je predviden ob 6.30, vrnitev pa bo okrog 22. ure. Lansko srečanje Selanov je bilo izredno uspešno. Na vabilo organizacijskega odbora, ki so ga med drugimi sestavljali tudi Zdrženje staršev slovenske šole in vrtca v Romljanu ter društvo Jadro, se je odzvalo več tisoč ljudi iz 27 slovenskih vasi, ki jim je skupno ime Selo, Sela ali Sele.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'UDINE, Trg Sv. Frančiška 4, tel. 0481-530124.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V GRADIŠČU
PIANI, Ul. Ciotti 26, tel. 0481-99153.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. ANTONIO, Ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

DEŽURNA LEKARNA V MEDEI
RAJGELJ CHIARA, Ul. Scuole 9, tel. 0481-67068.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.10 »World War Z«.

Dvorana 2: 17.50 - 20.40 »L'uomo d'acciaio«.

Dvorana 3: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Cha cha cha«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.10 »World War Z«.

Dvorana 2: 18.00 - 21.00 »L'uomo d'acciaio«.

Dvorana 3: 18.15 - 21.30 »World War Z« (digital 3D).

Dvorana 4: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Passioni e desideri«.

Dvorana 5: 17.40 - 20.10 - 22.00 »Paulette«.

Koncerti

»GRADO FESTIVAL OSPITI D'AUTORE« na nasipu Nazario Sauro v Gradcu ob 21.30: v soboto, 29. junija, Mario Biondi; v sredo, 3. julija, Al Di Meola, v torek, 9. julija, Nicola Conte in v torek, 16. julija, Brian May; za predprodajo vstopnic informacije na www.azalea.it in www.ticketone.it.

FESTIVAL OB 17. MEDNARODNEM SREČANJU SAKSOFOONISTOV V NOVI GORICI: danes, 28. junija ob 20.30 v dvorani gradu Kromberk »Sonare!« Lev Pupis, saksofon in Jan Sever, klavir; 29. junija ob 20.30 v dvorani Frančiškanskega samostana na Kostanjevici v Novi Gorici »... à la Française...« Vincent David, saksofon, Zoltan Peter, klavir, gostje koncerta saksofonisti Joonatan Rautiola, Matjaž Drevenšek,

ŠTANDREŽ - Izlet nekdanjih pevcev Pevsko družino zamikala podmornica

Pevci nekdanjega zbora Oton Župančič iz Štandreža se včasih zberejo in odpravijo na krajiš izlet. Zbor že dolgo ne vadi več in ne nastopa, le občasno se pevci pridružijo kaki skupni pobudi in »pomagajo« pri petju na proslavah, obletnicah in drugih prireditvah. S petjem žalostink pri pogrebih včasih počastijo spomin na pokojne krajanine in z bolečino v srcu tudi na nekdanje sopevce.

Pred kratkim se je pevška družina odločila za izlet na Notranjsko. Najeli so manjši avtobus, ki je petnajsterico že dobro sivolasih pevcev odpeljal na ogled izjemno zanimivega parka vojaške zgodovine v Pivki. Muzej so uredili v nekdanjih vojašnicah, ki jih je tam zgradila fašistična Italija med obema vojnama, ko si je Primorsko in Notranjsko lastila italijan-

ska država. Pri ogledu bogate zbirke eksponatov je vodič razkazal in obrazložil razstavljeno orožje. Največ je tankov, nekaj je topov, na ogled je primerek helikopterja Gazela, možno pa si je ogledati tudi krajše dokumentarne filme. Prava poslastica zbirke, ki vsako leto pridobi nove eksponate, je manjša podmornica P-913, ki je bila zasnovana in izdelana v nekdanji Jugoslaviji (v Splitu so jih v osemdesetih letih minulega stoletja izdelali šest) in je v svoji kategoriji veljala za eno boljših na svetu. Štandrežci so obiskali njeno notranjost ter se seznanili s tehnologijo in z njenim upravljanjem. S tem v zvezi je veliko informacij posredoval štandreški »drugi tenor« Milovan Lutman, ki je vojaški rok služil ravno v podmorniških enotah in je veliko časa preživel pod vo-

Z izleta na Notranjskem

FOTO VIP

do. Pivški muzej je lepo urejen in vreden obiska; odprt je vsak dan od 10. do 17. ure.

V večernih urah se je štandreška družina odpeljala do Postojne, kjer jih je v enem izmed gostinskih lokalov pričakala večerja. Zbor ne bi bil zbor, če ne bi tudi med večerjo in po njej uprizoril kraj-

ši koncert. Pod vodstvom nekdanjega pevcia in dirigenta Aleša Hobana so odpeli lepo kopico narodnih, tujih in partizanskih pesmi. Ostali gostje lokala so petju Štandrežcev z veseljem prisluhnilili in jih nagradili z aplavzom. Petja seveda ni manjkalo tudi na poti domov. (vip)

saksofon Timothy McAllister; 30. junija ob 20.30 v dvorani Glasbene šole Nova Gorica »American - style«, Timothy McAllister, saksofon, Zoltan Peter, klavir, gost koncerta saksofonist Joonatan Rautiola; vstop prost; več na www.kulturnidom-ng.si.

ŽUPNIJSKI MEŠANI PEVSKI ZBOR ŠEMPETER bo praznoval 25. obletnico delovanja v soboto, 29. junija, ob 19. uri na dan šempetrške šagre, ko bodo zapeli slovesno mašo, po njej pa se bodo na župnijskem dvorišču poklonili slovenski ljudski pesmi. Pridružili se jim bodo tudi instrumentalisti - organist Uroš Cej, harmonikaš David Šuligoj, flvtistka Maruša Istenič in Godalni kvartet Nova.

po izbiri še latinščina, grščina ali nemščina. Program in prijavnica sta na spletni strani www.slovik.org. Izpolnjene prijavnice zbiramo na naslovu info@slovik.org do 15. julija. Informacije: info@slovik.org ali tel. 0481-530412 (torek-četrtek 10.00-12.00).

SLOVIK - razpis in prijavnica za programe 2013-2014, namenjene dijakom in študentom, sta objavljena na spletni strani www.slovik.org. Izpolnjene prijavnice zbiramo na naslovu info@slovik.org do 15. septembra. Informacije: info@slovik.org ali tel. 0481-530412 (torek-četrtek 10.00-12.00).

Izleti

9. NOČNI POHOD NA LAZNO se bo začel v soboto, 29. junija, ob 22. uri pred nekdanjo osnovno šolo na Lokvah ter nadaljeval v organizirani koloni po cesti na Lazno. Med potjo bodo pohodniki v kraju Kafehaus deležni dobre kave in zeliščnega čaja. Na Lazni bo krajša slovesnost in počitek, nato pa se pohodniki vrnejo peš nazaj na Lokve. Zbirališče pol ure pred pohodom.

SKUPNOST DRUŽIN SONČNICA IN SLOVENSKO PASTORALNO SREDIŠČE V GORICI prireja ob 21. do 24. avgusta štiridnevni izlet z avtobusom na Bavarsko; na programu postanek v Salzburgu, ogled dvorca bavarskega kralja Ludvika II na otoku Herren (Kimsko jezero), postanek v Altottingu (največjem romarskem kraju v Nemčiji), ogled Muenchna, benediktinskega samostana v Ettalu, romarskega središča Wies in pravljice-čnega gradu Neuschwanstein; informacije in prijave po tel. 0481-550365 (Mirjam B.) ali tel. 0481-536807 (Katerina F.) najkasneje do 30. junija.

ZDRUŽENJE TEMPO LIBERO COOP CONSUMATORI NORDEST prireja ob 100-letnici opere v Veroni in ob 200-letnici rojstva Giuseppeja Verdija dva izleta v Verono: 13. julija za opero »Messa da Requiem« in 24. avgusta za opero »L'Aida«; informacije in vpisovanje v velebnogovnicah Coop Consumatori Nordest ali po tel. 335-7835183 do zasedbe mest.

Obvestila

GLASBENA MATICA GORICA bo od 1. julija do 31. avgusta odprta po poletnem urniku: od ponedeljka do četrtega 11.00-12.00, ob petkih zaprta.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v Gorici bo od 1. julija do 1. septembra odprta po poletnem urniku: od ponedeljka do petka 8.00-16.00.

URADI ZŠSDI bodo od 1. julija do 15. septembra odprti po poletnem urniku: od ponedeljka do petka 8.00-14.00.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo uradi v Gorici, Trstu in Solbici odprti publi-

ki od 1. julija do 6. septembra po poletnem urniku (9.00-13.00). Zaprti bodo med 12. in 16. avgustom.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja v nedeljo, 4. avgusta, piknik, povezan z izletom v Tolmin. V jutranjih urah si bodo udeleženci ogledali muzej, v katerem je letos na ogled razstava ob 300-letnici Tolmingskega upora. Popoldne bo druženje v Brjah (Dobravlje). Vpisovanje bo potekalo od začetka julija dalje.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bodo julija in avgusta vsi občinski uradi v popoldanskih urah zaprti.

KŠD KRAS DOL-POLJANE poziva krajanine in prijatelje, naj se množično udeležijo čistilne akcije na društvenem sedežu, ki bo v soboto, 29. junija, od 9. ure dalje. Poskrbljeno bo za kosilo; udeleženci naj prinesejo s seboj rokavice, lopate, grablje, krpe, metle in vse, kar je potrebno za čiščenje notranjih in zunanjih prostorov.

TABORNIKI RMV sporočajo, da je rok oddaje prijav za akcijo »Nazaj... v taborniški raj« na elektronski naslov taborniskiraj@gmail.com ali po tel. 339-4120289 (Andrej), 335-5316286 (Veronika) in 349-3887180 (Gabrijel) podaljšan do nedelje, 30. junija.

AŠK KREMENJAK prireja redni občni zbor v torek, 2. julija, ob 20. uri v prvem in 20.30 v drugem sklicanju v večnamenskem centru v Jamljah, Prvomajska ulica 20, z naslednjim dnevnim redom: predsedniško, tajniško in blagajniško poročilo, odobritev obračuna za leto 2012 in proračuna za leto 2013, pozdravi gostov, razprava, razno.

Prireditve

JEHOVE PRIČE prirejajo tridnevno zborovanje z naslovom »Božja Beseda je resnica!« danes in v soboto, 28. in 29. junija, med 9.20 in 16.55 in v nedeljo, 30. junija, med 9.20 in 15.40 v športni palači Pala Trieste v Ul. Flavija 3 v Trstu. Na programu predavanja z naslovom »Kaj je resnica?« in dve gledališki predstavi o biblijskih pripovedih. Za slovenske vernike bo zborovanje v petek in soboto, 5. in 6. julija, med 9.20 in 16.55 in v nedeljo, 7. julija, med 9.20 in 15.40 v Celju, Dečkova 1, dvorana L1 na Celjskem sejmu; vstop prost.

KNJIŽNICA POD KROŠNJAMI - brezplačno branje, listanje, uživanje v naravi bo v Ljudskem vrtu v Gorici od 28. do 30. junija od 10. do 20. ure. V soboto, 29. junija, ob 18. uri v senci mogočnega drevesa bo pravljica urica »Medved poseka gozd«. Knjižničarka Martina Humar bo v slovenščini in italijanščini pripovedovala pravljico o medvedu, ki je povzročil veliko zmedo v gozdu.

POVEST »SABOTINO« bo avtor Giovanni Fierro predstavil danes, 28. junija, ob 20.30 v lokalni Lucciole Per Lanterne v Ul.

Leoni 78 v Gorici. Publikacijo je uredilo kulturno združenje Equilibri. Na večeru bo sodeloval glasbenik Sandro Carta, razstavljali bo Stelio Kovic.

SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES - KONFERENCA ZA ITALIJO bo potekal danes, 28. junija, ob 20.30 Pod lipom v Števerjanu (Klanec 14). Kulturni program bodo izoblikovali MePZ F.B. Sedej, sodelovali bodo Igor Gabrovec, krožek Anton Gregorčič, Veterani vojne za Slovenijo, Zdrženje za Vrednote Slovenske Osamosvojitve in Svet slovenskih organizacij.

TURNIR V MALEM NOGOMETU IN ODBOJKA NA TRAVI NA VRHU: v centru Danica na Vrhu bo danes, 28. junija, finalni del odbojarskega turnirja na travi v jutranjih in popoldanskih urah, proti večeru pa bo nagrajevanje. Od ponedeljka, 1. julija, do srede, 3. julija, bodo tekme tradicionalnega turnirja v malem nogometu od 19. do 22. ure, v četrtek in petek se bodo štiri zmagovalne ekipe pomerile v polfinalu oziroma finalu, sledilo bo nagrajevanje. Organizatorji bodo poskrbeli za hrano in pijačo.

KD OTON ŽUPANČIČ IZ ŠTANDREŽA vabi na 22. moški in ženski nogometni turnir »Štabeach 2013«, ki poteka na cementnem igrišču Kulturnega doma Andreja Budala v Ul. Montello 9 na Pilošču v Štandrežu do 29. junija med 19. in 23. uro: v nedeljo, 29. junija, finalni del turnirja in ob 22. uri DJ Ivan; na voljo so kioski z jedmi na žaru in pijačami.

GORIŠKI MUZEJ NOVA GORICA vabi vas na glasbeno predavanje Tomaža Domicelja »Tudi v šesto desetletje z vinilom« v torek, 2. julija, ob 21. uri. V času predavanj bodo naprodaj vinilne plošče in raritete.

FUNDACIJA GORIŠKE HRANILNICE vabi, ob razstavi »Réclame«, na sedež Fundacije v Gosposki ulici (Ul. Carducci) 2 v Gorici v sredo, 3. julija, ob 21. uri na projekcijo »Tutto il meglio di Carosello« v sodelovanju s Cineclubom iz Gorice; vstop prost.

V KNJIŽNARI LEG na Korzu Verdi 67 v Gorici v sklopu niza »Oggi si legge« ob 18. uri: v četrtek, 4. julija, bo Marina Silvestri predstavila svojo knjigo »Ambraverde«; več na www.leg.it, vstop prost.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.00, Ivan Blasini iz splošne bolnišnice v cerkev Sv. Ignacija in na glavno pokopališče.

DANES V KRMINU: 14.30, Anna Maria (Anita) Tomadin (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi Sv. Leopolda in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 12.00, Vincenzo Gasparinic iz bolnišnice v cerkev Sv. Nikolaja in na pokopališče v kraju Lovran (HR).

DANES V ŠTARANCANU 11.30, Arduino Biason (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi, sledila bo upepelitev.

Jorge Lorenzo si je zlomil ključnico

ASSEN - Branilec motociklističnega naslova svetovnega prvaka v razredu motoGP, Španec Jorge Lorenzo, ne bo nastopil na jutrišnji dirki svetovnega prvenstva v Assnu. Na večeršnjem drugem treningu (na sliki ANSA) je na mokri progi padel in si zlomil levo ključnico. Yamahin voznik je bil na prvem treningu najhitrejši, na drugem pa je izgubil nadzor nad motociklom in padel. Lorenzo v skupnem seštevku sicer zaostaja za rojakom Danijem Pedroso za sedem točk.

Webber se poslavlja od formule 1

SILVERSTONE - Avstralec Mark Webber se bo po letošnji sezoni poslovil od dirkanja v formuli 1 in se preselil v program športnih vozil Porsche. Za njegovega naslednika pri Red Bullu naj bi bil glavni kandidat Finec Kimi Räikkönen, ki se mu pogodba z Lotusom izteče po tej sezoni. »Zelo se veselim novih izzivov po dolgem obdobju v formuli 1,« je dejal skoraj 37-letni Webber, ki vozi za Red Bull od leta 2007. V formulo 1 se je podal pred 11 leti, kjer je odpeljal 203 dirke, od tega je devetkrat zmagal.

Izgubil boj z boleznijo

MILAN - Včeraj popoldne je umrl nekdanji nogometaš Milana, Fiorentine in Udineseja Stefano Borgonovo, ki je bil hudo bolan. Star je bil 49 let.

Slovenec odhaja iz Verone

VERONA - Slovenski reprezentančni levi bočni branilec Bojan Jokić bo kariero nadaljeval pri Bursasporju. Nazadnje je 27-letni nogometaš branil barve Chieva iz Verone. V Italiji je Jokić igral zadnje tri sezone.

NOGOMET - V polfinalu pokala Konfederacij Španija boljša šele po enajstmetrovkah

»Azzurri« brez finala

Emanuele Giaccherini je v prvem podaljškju zadel vratnico

ANSA

WIMBLEDON Žemlja (še) ni končal dvoboja, uspešni »azzurri«

WIMBLEDON - Američanka Serena Williams, prva nosilka in brnilka naslova na odprtem teniškem prvenstvu v Wimbledonu, je v 2. krogu zlahka premagala Francozinjo Garcio, prvi igralec sveta, Srb Novak Đoković, pa je svoje delo prav tako opravil z odliko in Američana Reynoldsu ugnal v treh nizih. Slovenec Grega Žemlja v 2. krogu vodi proti Bolgaru Dimitrovu. Dvoboj bodo zaradi dežja končali danes. V tretji krog sta se uvrstila tudi Italijana Seppi in Vincijeva. Prvič v zgodovini se je karpet »azzurrov« (še Knapp, Pennetta in Giorgi) uvrstilo v 3. krog.

ONE POGAČNIK Odšel je najstarejši zimski olimpijec

BLEJSKA DOBRAVA - V 94 letu starosti je umrl Tone Pogačnik, nekdanji smučarski tekač olimpijec, najstarejši slovenski zimski olimpijec. Pogačnik je sodeloval na zimskih olimpijskih igrah v St. Moritzu leta 1948 in s štafeto 4x10 km osvojil deveto mesto. V posamični tekmi na 18. km je bil takrat 56. V svoji dolgi in bogati karieri je zaznamoval slovenski smučarski tek. Zlata generacija jeseniških tekačev, v kateri so bili poleg Toneta Pogačnika še Franc Smolej st., Tone Razinger, Jože Knific ter ostali Gorenjci Matevž Kordež, Gregor Klančnik in drugi, je v času tik pred drugo svetovno vojno in takoj po vojni zaznamovala slovenski smučarski tek.

Pogačnik je tekmoval tudi v alpskem smučanju. Znan je bil tudi po tem, da je na treningu za Triglavski smuk leta 1946 zdrsnil prek Severne stene in preživel padec iz višine 96 m praktično nepoškodovan, na Triglavske strmine pa se je vrnil že naslednje leto. Pogačnik se je po končani tekmovalni karieri posvetil tudi vzgoji mladih tekačev in vrsto let delal kot trener v jeseniškem smučarskem klubu.

Superpokal (morda) v Rimu

RIM - Italijanski superpokal med Juventusom in Laziom bodo igrali 18. avgusta v Rimu in ne v Pekingu. Pri Juventusu pa se z odločitvijo ne strinjajo in so že napovedali pritožbo.

Miccoli se je zjokal ...

PALERMO - Nogometaš Palerma Fabrizio Miccoli se je s solzami v očeh javno oprostil za hude besede, ki jih je izrekel na račun od mafije ubitega javnega tožilca Giuseppeja Falconeja.

»Azzurre« brez 5. mesta in SP

PARIZ - Italijanska ženska košarkarska reprezentanca je po porazu v četrtfinalu evropskega prvenstva v Parizu proti Srbiji včeraj izgubila še proti Češki (72:68) in se ne bo tako potegovala za 5. mesto, ki še vodi na svetovno prvenstvo.

Za finale še tretja tekma

TRST - Jutri ob 19. uri bo v bazenu Bianchi v Trstu še tretja tekma v polfinalu play-offa državne A2-lige med tržaško ekipo Pallanuoto Trieste in Civitavecchio. Stanje je 1:1. Zmagovalec se bo uvrstil v finale, v katerem bo igral proti ekipi Canottieri iz Neaplja.

Plavalna izida sezone

INDIANAPOLIS - V ZDA potekajo kvalifikacije plavalcev, tudi drugi dan tekmovanja pa je spet blestela Missy Franklin. 18-letnica si je priplavala zmago na 200 prosto v času 1:55,56, nato pa je olimpijska in svetovna prvakinja ter svetovna rekorderka slavila še v svoji paradni disciplini 200 hrbtno in postavila izid sezone v času 2:05,68. Izid sezone je presenetljivo postavil tudi Kevin Cordes na 200 m prsno s časom 2:08,34.

Italija - Španija 6:7 po enajstmetrovkah (0:0)

Italija: Buffon, Barzagli (Montolivo), Bonucci, Chiellini, Maggio, De Rossi, Pirlo, Candreva, Giaccherini, Marchisio (Aquilani), Gilardino (Giovinco).

Španija: Casillas, Arbeloa, Pique, Sergio Ramos, Jordi Alba, Busquets, Xavi, Iniesta, Silva (Navas), Pedro (Mata), Torres (Martinez).

FORTALEZA - V nedeljskem finalu proti Braziliji bo igrala Španija, ki je Italijo premagala šele po streljanju enajstmetrovk. Za »azzurre«, ki bodo na tekmi za 3. mesto (prav tako v nedeljo) igrali proti Urugvaju, je odločilni kazenski strel zgrešil Bonucci, ki je streljal visoko nad prečko.

Motivirani Italijani so začeli izjemno napadalno. Najprej je po podaji Antonia Candreva z desne v 15. minuti zapretel Alberto Gilardino, a je napadalec Bologne meril mimo vrat. Minuto za tem je veliko priložnost imel Christian Maggio, ki je izkoristil zaspano špansko obrambo in se sam znašel pred Ikerjem Casillasom. Kapetan 'furie' je pravi čas stekel iz vrat in se izkazal z obrambo. Sledila je priložnost Danieleja De Rossija. Zamudil je Fernando Torres ob prostem strelu Andree Pirla, ki je natančno podal, izkušeni vezist Rome pa je meril mimo vrat. Največjo priložnost je imel Maggio, ki je bil izjemno dejaven na desni strani. Emanuele Giaccherini je na desni lepo preigral Alvara Arbeloe, nato natančno podal v kazenski prostor, kjer je zamudil drugi bočni branilec Španije Jordi Alba, Maggio je udaril z glavo, a je Casillas dokazal svoje mojstrstvo.

Cesare Prandelli je na začetku drugega dela poskusil z bolj napadalno postavo, saj je Barzaglija zamenjal Riccardo Montolivo. V drugem polčasu je imel Casillasa manj dela, so si pa Španci priigrali več priložnosti, a resneje Gianluigija Buffona vendarle niso uspeli ogroziti. V prvem podaljškju je Giaccherini zadel prečko, v drugem pa so okvir vrat zadeli Španci.

Blatter o protestih: »To so težave Brazilije, ne nogometa«

BELO HORIZONTE - Med sredino polfinalno tekmo nogometnega pokala konfederacij med Brazilijo in Urugvajem (2:1) je v Belo Horizonteju protestiralo kar 50.000 ljudi, skoraj toliko kot jih je bilo v času tekme na tribunah. Protestniki so opozarjali na korupcijo in slab socialni položaj v Braziliji, nekaj demonstrantov pa je skušalo tudi prebiti zaporo okrog stadiona. Na stadionu Mineirao sta se za uvrstitev v finale borili Brazilija in Urugvaj, za ograjenim obročem okrog stadiona pa so se ljudje borili za svoje pravice. Policisti so skrbno varovali stadion, med demonstracijami pa so tudi aretirali precej protestnikov. Vrste policistov so bile izdatno okrepljene, protestniki so zaprli mnoge ceste. Izven stadiona Castelao je bilo vroče tudi sinoči, ko so se protestniki spopadli s policijo.

Predsednik Mednarodne nogometne zveze Joseph Blatter je proteste komentiral: »To so težave Brazilije in ne nogometa. Nogomet prinaša zgolj veselje, ne samo Brazilcem, pač pa celemu svetu,« in ob tem poudaril, da se v državi gostiteljici pokala počuti povsem varno. Tudi iz drugih brazilskih mest so sinoči poročali o nemirih.

NAMIZNI TENIS V 4. kategoriji najdlje le Katarina Milič

Na namiznoteniškem državnem prvenstvu 4. kategorije v kraju Riva del Garda igralci in igralke zgoniškega Krasa niso dosegli vidnejših rezultatov. Najdlje se je prebila Katarina Milič, ki se je iz skupine uvrstila v 1. krog in nato izpadla.

Danes bodo z dvoboji začeli veterani. V Rivo del Garda bodo odpotovali Sonja Doljak, Damjana Sedmak, Monica Mosetti, Ettore Malorgio, Isabella Torrenti, Livio Tagliapietra in Dragica Blasina, ki po dolgem času v dvojicah ne bo igrala s soigralko Sonjo Milič, temveč z namiznoteniško igralko z Bocna Bolzonellovo.

Namiznoteniško državno prvenstvo se bo končalo v nedeljo.

PLAVANJE - Finale deželnega prvenstva v bazenu Bianchi v Trstu

Odlični nastopi borovcev in za las neosvojeni deželni naslov

Borovi plavalci se na začetku tedna v tržaškem bazenu Bruno Bianchi po dolgih letih za las okitili z deželnim naslovom. Pravzaprav ga je Elia Pelizon na razdalji 100 metrov (v petdesetmetrskem bazenu) prsno tudi osvojil, toda sodnik je odločil, da je bil Pelizonov start prehitel in ga je diskvalificiral. V razdalji na 200 metrov je Elia nato zasedel 2. mesto (čas 2:49,93). Za zmagovalcem, večnim tekmečem iz Pordenona, je zaostal za pičli 2 desetinki sekunde. V finalu deželnega prvenstva v kategoriji začetnikov A in B sta bila še Irina Blasina in Peter Furlan. Blasina (letnik 2003, začetnice B) je plavala odlično in je obkral zmagala, sicer v drugi jakostni skupini. Na razdalji 50 metrov delfin je plavala s časom 41,14, na razdalji 100 m hrbtno pa 1:33,16. Peter Furlan je tekmoval v disciplinah 100 metrov delfin in 100 metrov hrbtno. Na razdalji 100 m hrbtno je svoj osebni rekord izboljšal za dobri dve sekundi in pol. Plaval je s časom 1:18,37.

Borovi plavalci Irina Blasina, Elia Pelizon in Peter Furlan

22. NOČNA REGATA SESLJAN-PIRAN-SESLJAN MEGAENERGIJI UROŠA ŽVANA

V soboto ob 21. uri je odplulo čez štartno črto v Sesljskem zalivu dvajset jadrnic vpisanih na 22. mednarodno nočno regato Sesljan-Piran-Sesljan, ki jo že tradicionalno prireja na začetku poletja Jadralski klub Čupa. Regata je bila zahtevna, saj je ob valovitem morju pihal krepak jugozahodnik s sunki od 15 do 18 vozlov. Kljub ostri konkurenci je že tretjič zapored zmagala slovenska jadrnica Uroša Žvana Megaenergija pod zastavo DVŠ Skipper - Marina iz Limbuša, ki je tako dokončno osvojila trofejo Čupa. Na drugo mesto se je uvrstila Čupina jadrnica Horus v lasti Nadje Canalaz s krmarjem Linom Milanijem, ki je do zadnjega skušala prva prijadrti na cilj, a to ji ni uspelo zaradi izgube časa po trku v plavajoče deblo. Tretje mesto je osvojila tržiška jadrnica Give me five skipperja Renata Codata iz LN Monfalcone. Prvovršeni po posameznih kategorijah so: kategorija »charly« Endeavour Stefana Cescuttija - LN Monfalcone, »delta« Tolomeo Paola Presota - Svoc, »foxtrot« Scheggia Federica De Monteja - Svoc, »golf« Odisca Andreja Clavarina - P.S.M., »bravo« Daphne Franceta Miheliča - JK Portorož, »delta« Arundel Arriga Zorzuta - Svoc, »echo« Morgana Karima Fathija - Svoc, »foxtrot cruise« Azzurrina Marca Orzana, »golf cruise« Skizzo Daria Radina, »hotel cruise« IK Giorgia Pavana. Nagrajevanje bo 6. julija na sedežu JK Čupa.

NA IGRIŠČU SOKOLA V NABREŽINI POD STREHO ODBOJKARSKI IN KOŠARKARSKI TURNIR

Na odprtem igrišču Sokola v Nabrežini sta se konec tedna končala turnirja (3:3) v odbojki na mivki s kar 24 ekipami in v košarki z manjšim številom moštev. V odbojki je zmagala ekipa Pizzeria Frnažar, za katero so igrali Andrej Berdon, Matej Juren in Elena Prestifilippo. V velikem finalu je premagala z 2:0 (21:12, 21:14) moštvo Njoki s čjspu (Sabrina Bukavec, Vasilij Kante, Matija Rauber in Alice Spangaro). V košarki je nastopilo samo 7 ekip, zmagalo pa je moštvo »Kdor zna s kozo orje« (pretežno Sokolovi igralci), na drugo mesto se je uvrstil »Ni z'ns« (v glavnem kontovelci), tretji je bil Gli altri e melo. Nagrado za najboljšega košarkarja je prejel Luca Gelleni, ki je na eni sami tekmi dosegel kar 16 trojk; za »naj« odbojkarico so izbrali Petro Sossi, za igralca pa Mateja Jurna.

NOGOMET - Občna zbora proseškega Primorja in doberdobske Mladosti

Čakajoči na prepород

Alessandro Vitturelli je bil v sezoni 2011/12 kapetan Mladosti. V prihodnji sezoni pa ga nov odbor želi na klopi kot trenerja

KROMA

KOLESTARSTVO - Jutri popoldne

Pri Praprotu Junior Bike v organizaciji SK Devin

Kolesarska sekcija pri SK Devin je organizator jutrišnje gorsko-kolesarske preizkušnje za mladinske kategorije Trofeja Junior Bike. V starostnih kategorijah od G1 do G6 ter začetnikov in naraščajnikov bo nastopilo od 80 do 100 mladih kolesarjev, ki se bodo preizkusili na razgibani tehnično zahtevni progi na travnikih, dolinah in gozdnih poteh pri Praproto. »Zbirališče bo pred 16. uro pri Praproto, kjer organizirajo vaški praznik. Nato bomo vsi skupaj odšli

peš do starta, ki je blizu vaškega hleva,« je dejal trener Devina Ivan Sosič, ki je še dodal: »Naša preizkušnja je zaradi razgibanega terena ena najbolj zahtevnih. Nastopilo bo tudi okrog 25 naših tekmovalcev. Tekmovanje pa je odprto tudi nevladenim kolesarjem, tako da se lahko vpiše kdorkoli.«

Kolesarska sezona je na polovici. Prvi del, Junior Bike, se počasi zaključuje. V drugem delu sezone bodo na sporedu tekme Junior Cross.

UMETNOSTNO KOTALKANJE

V Pulju na stopničkah številni tekmovalci Poleta in Vipave

Ta konec tedna se je v Pulju na Hrvaškem odvijala mednarodna trofeja »Amfora«, na kateri so nastopili kotalkarji goriške Vipave (skupno 11, na sliki) in openskega Poleta (skupno 16). Med nastopajočimi je bilo letos veliko kotalkarjev iz Slovenije, Italije, Hrvaške in celo iz Velike Britanije.

V kategoriji cicibanov je Denis Kocijancic (Vipava) je zasedel 2. mesto. V ženski konkurenci je bila konkurenca močnejša, kotalkarici Vipave sta vseeno stopili na stopničke: Mateja Balta je zasedla drugo mesto, sledila ji je Glessi Alessia, ki je bila le za desetinko za njo.

V kategoriji D1 (letniki 1999 in mlajše) se je na 2. mesto uvrstila tekmovalka Poleta Giulia Piscopello. Sanja Volčič (Vipava) je bila na koncu 4. V kategoriji B dečki je Stefan Tomsic stopil na najvišjo stopničko. V kategoriji D2 (letniki 1999 in starejši) je z vso konkurenco pometla poletovka Nastja Perhavec.

Kotalkarice openskega Poleta so bile uspešne tudi v sta-

rejših kategorijah. Pri naraščajnicah se je na 2. mesto uvrstila Emma Culianich. V kategoriji kadetinj je enako uvrstitev dosegla Clio Martellani. Popolno zmagoslavje pa si je Polet privoščil v kategoriji jeunesse: na 1. mesto se je uvrstila Metka Kuk. Druga pa je bila Katarina Jazbec.

Na društveni lestvici se je Vipava uvrstila na 3. mesto, za Renčami in domačim Uljanikom. Polet pa je bil šele 7., kar je, glede na dobre rezultate in številnim nastopom, razjezilo trenerje openskega kluba.

V sredo zvečer so se na občnem zboru zbrali člani dveh naših nogometnih društev, ki bosta v prihodnji sezoni, poleg Gaje, nastopali v 3. amaterski ligi. To sta proseško Primorje in doberdobska Mladost.

PRIMORJE - Na Proseku se je v zadnjih tednih tresla gora, rodila pa se je miš. Radikalnih sprememb ni bilo, čeprav so jih največji pesimisti napovedovali. Na občnem zboru, ki ni bil volilnega značaja, so potrdili dosedanja linija, tako da predsednik **Roberto Zuppin** ostaja trdno na svojem položaju. Predsednik proseškega kluba je nase prevzel vso odgovornost za neuspeh v letošnji sezoni (beri izpad v 3. AL). »Odlučili smo se, da bomo člansko ekipo vpisali v 3. amatersko ligo in ne bomo iskali alternativnih poti. Članska ekipa je še vedno magnet za vas in upam, da bo v prihodnji sezoni bolj od blizu spremljala naše nastope. Novo sezono bomo začeli z dosedanjim trenerjem **Davidom Ravalicom**, ki je storil kar nekaj napak, ampak ker je bil novinec, smo nogo odpuščili in mu bomo še naprej zaupali,« je dejal Zuppin, ki je bil nato deležen kritik nekaterih članov. Na mladinski ravni bo Primorje še bolj tesno sodelovalo s Krasom, ki bo še naprej treniral na proseški Rouni. Prav o proseškem igrišču je bilo največ govora na sredinem občnem zboru Primorja. Člani so se spraševali, ali bi lahko Občina Trst plačala del stroškov za igrišča, kot plačuje nekaterim drugim klubom. Predsednik Zuppin je odgovoril, da se je že setal z občinskim vodstvom in čaka na dejanja. Na občnem zboru Primorja je predsednik ZSSDI **Ivan Peterlin** zavezal klub, »da bi lahko bil letošnji športni neuspeh šele začetek preporeda proseškega društva.«

MLADOST - Prepored društva načrtujejo tudi pri Mladosti v Doberdobi, kjer so v sredo zvečer izvolili nov odbor. »Novosti je veliko. Zbrali pa smo angažirano skupino ljudi, ki se bo maksimalno potrudila, da Mladost ne bo propadla oziroma, da bo znova zaživela,« je dejal novi odbornik **Claudio Cadez**, ki ga čaka v prihodnjih tednih nelahka naloga: »Z drugimi sodelavci bomo skušali sestaviti moštvo, ki bo igralo v 3. AL. Odlučili smo se, da bomo ekipo sestavili v glavnem z doberdobskimi fanti in z nekaterimi igralci iz sosednjih vasi. Poudariti moram, da je pobuda za to dal domači nogometaš **Matej Ferletič**, ki je svojo nogometno pot začel pri Mladosti, nato pa je v zadnjih sezonah igral pri drugih goriških klubih.«

Cadez nam je zaupal, da bo novi trener mogoče nekdanji nogometaš Mladosti Alessandro Vitturelli, ki živi v Doberdobi. »Trener vratarjev bo **Sandi Gergolet**. Iščemo pa še druge pomočnike,« je še dodal. Rok za vpis v prvenstvo 3. AL zapade konec julija. Pri Mladosti bodo posebno pozornost še naprej namenili mladinskemu sektorju, ki ga je v zadnjih sezonah v glavnem upravljala Emanuela Trampuz. »Mladinski sektor ne smemo zanemariti, saj so mladi naša bodočnost. S Trampuzem se bomo tudi pogovorili o morebitnem sodelovanju s Sovodnjami. O tem doslej še nismo govorili.« Dosedanjega predsednika Paola Vižintina bodo bržkone potrdili.

Novi odbor je: Ezio Bressan, Giulia Bressan, Claudio Cadez, Stefano Černic, Aleksander Devetta, Renato Felisio, Aleš Ferfolja, Marko Ferfolja, Egon Fonda, Mario Gergolet, Marko-Igor Grgolet, Beniamino Jarc, Damjan Jarc, Davide Jarc, Manuela Leonzini, Alessandro Marusic, Loredana Marusic, Antonio Ponzetta, Franko Peric, Bruno Suligoj, Emanuela Trampuz, Paolo Vizintin, Pietro Zago. (jng)

GM40 v Baški grapi z 2800 m vzpona

Krizni časi in vsesplošni rezi niso odzrli 12. Gorskega maratona štirih občin (GM40), ki je v soboto, 15. junija popestril Baško grapo in Podbrdo z vso bližnjo okolico. Organizacija odmevnega športnega dogodka že vrsto let poteka v režiji ŠD Podbrdo in LTO Posojce. Idejni oče in direktor maratona je Jože Dakskobler. Letošnjega gorskega teka v Podbrdu (na sliki start) sta se udeležila tudi dva člana Slovenskega planinskega društva iz Gorice ter tekačica iz Gorice, ki je na nedavnem maratonu »Maratona d'Europa« v Trstu dosegla v ženski kategoriji najboljši časovni rezultat (pod 3.15) med amaterkami. Proga GM40 poteka po ozemlju štirih občin: Bohinj, Cerkno, Tolmin in Železniki.

Teke vodi po gozdnih in planinskih poteh po bočjih Črne prsti, Koble in Porezna. Dolžina proge je 42,195 km, skupna višinska razlika vzponov in spustov je 5.600 m, od tega je vzponov 2.800 m in spustov 2.800 m. Prva polovica poti je kljub naporu vznemirljiva in prijetna. Po gozdnih in prijetno hladnih bočjih Črne prsti tekačice in tekači tečejo v strnjeni koloni. Moči je dovolj koraki so dolgi in sape ne zmanjkuje. Navijanje gledalcev, udeležence prijetno spodbuja. Občasno se lahko razgleduješ tudi po živo zeleni okolici in vonjaš gorski zrak. Da telo ne dehidrira in osemnast je organizator po progi razporedil osemnajst okrepčevalnic z zdravniki GRS in bogato obloženo mizo: energetski napitki in lahka hrana v obliki svežega in suhega sadja. V Hudajužni, najnižji točki, pa se prične drugi del poti v obliki dušeče more. Napad na Porezen postane strm, neizprosno in mučen. Prava borba med telesno bolečino in močjo uma. Če pa se proge nisi lotil butalsko in si v svojem manevrskem prostoru moči primerno razporejal, boš imel dovolj svežine v nogah, da boš tek spravlil pod streho.

Teškaši dogodek so čez vikend na prireditvenem prostoru v Podbrdu okrepile še številne spremne pobude. Omeniti velja »Mini GM40« namenjen šolarjem ter predstavitev knjige katalonskega gorskega tekača Kiliana Jorent. Le-ta je večkratni svetovni prvak serije dolgoprogaških gorskih tekov »Skyrunner«. Pod prireditvenim šotorom je na podvečer nastopil tudi partizanski pevski zbor Pinko Tomažič. (VaS)

Obvestila

ŠZ BOR obvešča, da bo v torek, 2. julija, ob 19. uri v prvem ter ob 20.00 v drugem sklicanju redni letni občni zbor v prostorih KD Slavko Škamperle, na Stadionu 1. Maja, Vrdelska cesta, 7.

KOŠARKARSKA SEKCIJA AŠD BREG organizira BASKETWEEK od 2. do 5. julija, na zunanem igrišču Občinskega športnega centra Klavbanj v Dolini. Na sporedu turnir 3:3 (naraščajniki od 11. do 14. leta, mladinci od 15. do 18. leta, člani in veterani); eksibicijski tekmi najboljših članic in članov; tekmovalna trojka in prostih metov. Programe večerov bomo dnevno sporočili. Ob igrišču bodo delovali tudi dobro založeni kioski.

AŠZ MLADOST in ZSSDI organizirata »Magic Football« po Coerverjevi metodi, ki ga bo vodil prof. Darjo Frandolič. Prijavijo se lahko deklice in dečki od 5. do 14. leta starosti. Odvijal se bo od točka, 2. julija do vključno sobote 6. julija ob 8. do 13. ure, na nogometnem igrišču v Doberdobi. Vpisovanje in informacije: tel. 3402477933 (prof.D.Frandolič), 3393853924 (Emanuela) ali erimic65@tiscali.it

primorski_sport
facebook

»Naša kuna sad se briše??«

Še malo. Še nekaj dni. Menda vsi vemo, da se bo letos, čez nekaj dni, Hrvaška pridružila veliki družini Evropske unije. O tem je namreč Hrvaška razmišljala že davnega leta 2003, ko je predstavila uradno prošnjo Evropski komisiji. Potem, 22. januarja 2012, so na Hrvaškem izvedli referendum. Začnimo od tam.

Da ili ne?

»Jeste li za članstvo Republike Hrvatske u Evropskoj uniji?« Ali ste za članstvo Republike Hrvaške v Evropski uniji? To je bilo vprašanje, na katero je odgovorilo približno dva milijona hrvaških državljanov. Rezultat? 67,7% da, 32,3% ne. Že nekaj dni po referendumu so se po zagrebških ulicah začeli pojavljati transparenti in prečrtane zastave Evropske unije. Pojavljajo se vsedrjavne stavke, demonstracije, protesti in javne povorke. Kaj se dogaja?

Vstaje jasno kažejo na nelagodje nekaterih Hrvatov in na njihovo razočaranje. Nekateri so tudi mnenja, da bi vstop Hrvaške v EU pomenil začetek rasizma in fašizma, saj, kot trdijo, po vstopu v EU so se na Češkem povečali napadi na Rome, obenem pa nekaterim evropskim državam vladajo skrajno desničarske stranke (glej www.novosti.com), bi se pa še naknadno povečala možnost pojava novih fašističnih organizacij.

Čemo u EU...

Poleg tega bi vstop Hrvaške v EU po mnenju nekaterih pomenil velik minus za manjšine, ki so prisotne na hrvaški zemlji, in za vse priseljence, ki živijo tam. Nekateri so namreč mnenja, da »neke od dominantnih država EU-a zasnivaju na otvorenoj represiji nad manjšinskim narodima i nepriznavanju prava na samoodređenje (Sjeverna Irsko, Baskija, Katalonija)«, kar bi se glasilo: nekatere od močnejših držav EU slonijo na odprti represiji nad manjšinskimi narodi in na nepriznavanju pravice do samoodločbe.

»To ni res. Obratno: če se Hrvaška zapira vase, bo ostala za vedno nacionalistično usmerjena država. Prvi, ki zatiramo tuje in ne spoštujemo manjšinskih pravic, smo mi sami. Naj si ne izmišljujemo, da je Hrvaška fantastična država, kjer je

vse rožnato in kjer vladata mir in ljubezen. Po pravi rečeno, je Hrvaška država antinomij in absurdov: vsi govorijo o miru in spravi, obenem pa se med nami sami ne utegnemo razumeti«, meni študentka modernih jezikov.

»Po mojem mnenju je vstop Hrvaške v EU pravi privilegij. Pred nami se odpira novi svet. Pomislimo samo na možnost prostega premikanja po Evropi:

to bi namreč pomenilo, da meje med Hrvaško in Slovenijo oz. Madžarsko sploh ne bi bilo. Obenem pa bi to pomenilo, da bi lahko mi, mladi Hrvati, počasi odkrivali moderno Evropo. Zame je neizbežno potrebno, da se mladi soočajo z evropsko stvarnostjo, da odkrivajo različne kulture in jezike, da se primerjajo z ostalimi Evropejci in tako se tudi sami izboljšajo. Nekateri so mnenja, da predstavlja vstop Hrvaške v EU pravi kulturni in 'narodni' pokol. V vsem tem pa neprestano prezirajo vse možnosti, ki se nam sedaj ponujajo. Študij, večja mobilnost, smisel za skupnost in pripadnost enemu samemu narodu: evropskemu, namreč«, je še dodala.

Nečemo u EU...

Nekdo bi si lahko mislil: »No, dobro, ste pa našli prav tistega, ki se z vstopom popolnoma strinja, kaj pa ostalih 32%?«. Z vstopom Hrvaške v EU se strinja večina hrvaškega prebivalstva. Obenem pa ne smemo pozabiti, da se je skoraj tretjina volivcev na referendumu odločila za 'ne'. Vstaje in demonstracije jasno kažejo na nasprotovanje vstopu Hrvaške v EU. Ti se namreč poslužujejo stavk, pohodov in političnih govorov, da bi politikom dokazali, da predstavlja vstop Hrvaške v EU veliko napako.

»Po mojem bi morala

Obenem pa se nezadovoljstvo širi tudi na spletu. Na YouTubeu je namreč mogoče najti skupino Filmašev, ki je sestavila pesem *Ne čemo u EU* (nočemo v EU), v kateri pravijo: »Govori moj tata još od rata // čuvaj sine zemlju nas Hrvata // stigli neki novi ljudi // naša zemlja svima sad se nudi. // Ne u, Eu // ne čemo u EU // crno nam se piše // naša kuna sad se briše.« Iz teh verzov namreč razumemo, da so nekateri Hrvati res proti vstopu njihove države v EU, saj, kot pravi pesem, se sedaj njihova zemlja ponuja vsem, bodočnost postaja črna in kuna izgublja na vrednosti in počasi izginja.

»Protivladne stavke in demonstracije so jasen primer hrvaškega nelagodja. Na zagrebških ulicah visijo transparenti z antikapitalističnimi moti. Razumeti moramo, da se bo z vstopom Hrvaške v EU ekonomsko stanje državljanov še dodatno poslabšalo. Res je, danes se Hrvaška v glavnem ukvarja s turizmom, obenem pa to ni edini državni dohodek. Delavci ostajajo brez dela, tovarne zapirajo. Uradni viri trdijo, da je brezposelnih okoli 20% prebivalstva, ti podatki pa ne vključujejo tistih, ki so jih pred kratkim opustili. Tako se število brezposelnih bistveno poveča, doseže tudi 50% ljudi, ki s svojimi plačili ne uspejo preživeti. Sedaj pomislimo, če bi Hrvaška postala del EU. To pomeni, da bi lahko kateri koli evropski državljan iskal delo pri nas. In če je tako, mi ostanemo brez dela«, trdi tretji intervjuvavec, študent strojništva.

Hrvaška ostati izven EU. Hrvaška je namreč majhna država, šteje le pet milijonov prebivalcev, med temi jih je kar 56% brezposelnih: sedaj pa se bo to število povečalo. Hrvaška je prekomerno zadolžena, ko bomo prišli v EU se bo situacija še dodatno poslabšala in bomo na nivoju Grčije ali Španije, ali celo slabše! Delavec v Italiji prejme okoli tisoč evrov mesečno, pri nas pa le 250 evrov. Se ti zdi normalno, da Hrvati doživljajo krizo s takimi plačili? Kaj pa mladi? Za njih bi vstop v EU pomenil pravi poligon: imeli bi možnost odkrivati in razumeti boljše svet, a ena sama napaka in ... bye bye.« Tako pravi mlad Istran, ko smo mu postavili vprašanje, kaj pravzaprav misli o vstopu Hrvaške v Evropsko Unijo.

Torej?

Razumemo torej, da je aktualno stanje na Hrvaškem precej nerazumljivo. Demonstracije, po eni strani, pričajo o nelagodju Hrvatov, da bi njihova država postala del EU, po drugi strani pa se v zraku že čuti duh po svežem optimizmu, ki skače z univerz v šole in obratno. Torej: EU za ali proti? »Ai posteri l'ardua sentenza«, kot je pravil Manzoni.

Šepeta se ... Šepeta se ... Šepeta se ... Šepeta se ... Šepeta se ... Šepeta se ...

Spoznajmo soseda...

Hrvaška, Hrvaška in Hrvaška... A koliko pravzaprav vemo o državi, ki nam je geografsko tako blizu in kulturno tako daleč? Spoznajmo jo ...

Republika Hrvaška je parlamentarna republika, ki šteje nekaj več kot 4 milijone prebivalcev. Kot dobro vemo, je njeno glavno mesto Zagreb. Sedanji predsednik Ivo Josipović je član največje politične stranke t.i. Socijaldemokratske Partije Hrvatske (SDP); predsednik vlade pa je Zoran Milanović, tudi on pripada SDP.

Kot smo že omenili, je hrvaška valuta kuna; obenem pa moramo reči, da je bruto domači proizvod (BDP) približno 18.014\$ na prebivalca, kar pomeni, da prebivalci povprečno zaslužijo približno 1500\$ mesečno. Dejansko ekonomsko stanje pa je, kot pričajo sami prebivalci, zelo daleč od tega.

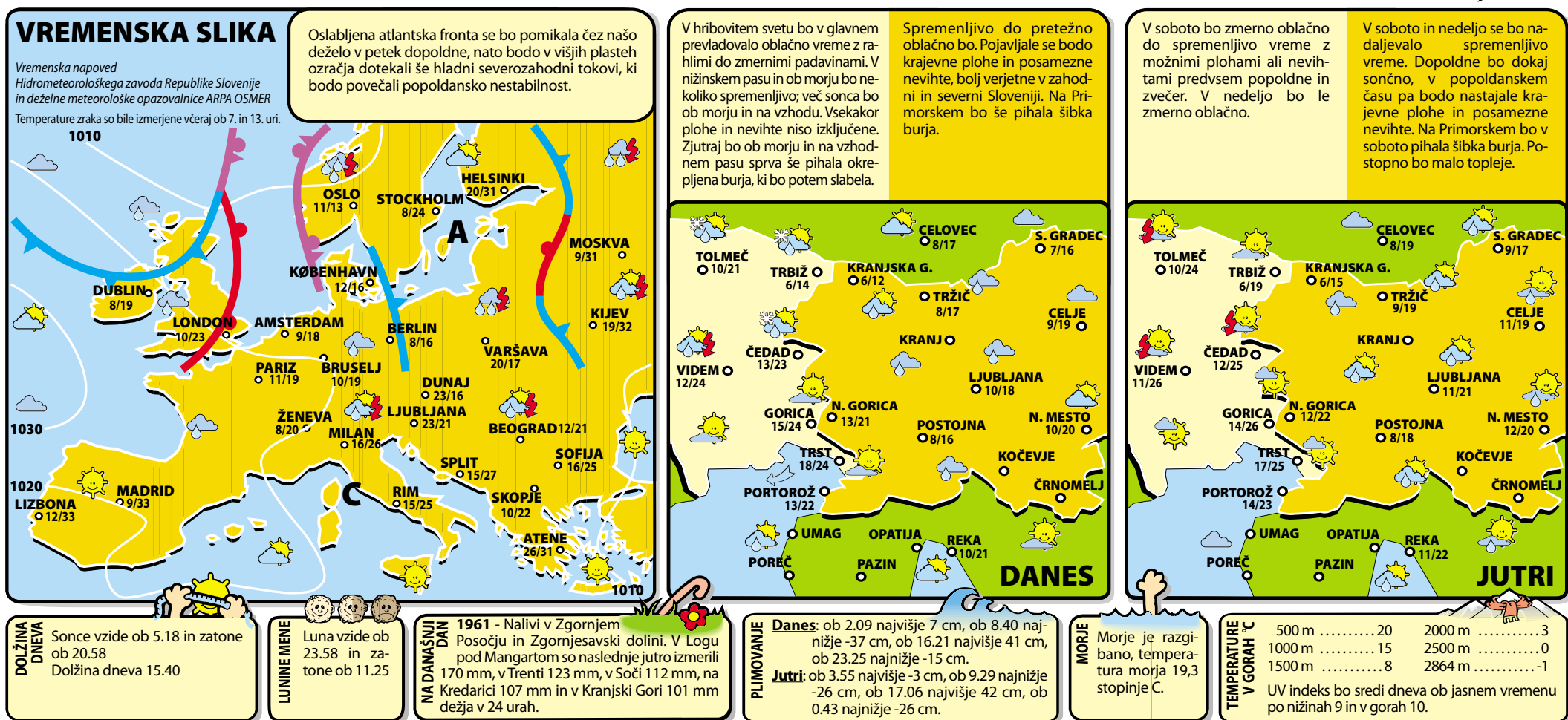
Kaj pa z manjšinami, o katerih smo že govorili? V zadnjem popisu prebivalstva se je iz-

kazalo, da je Hrvatov okoli 89,6%; med drugimi pomembnejšimi etničnimi skupinami lahko naštejemo še Srbe (4,54%), Bosance (0,47%), Italijane (0,44%), Madžare (0,37%), Albance (0,34%) in Slovence (0,30%).

Ekonomsko gledano je glavni dohodek Hrvaške prav turizem, saj so se v zadnjem desetletju čudovite hrvaške obale in majhni otočki napolnili z večinoma nemško in italijansko govorečimi turisti. Hrvaško so nekoč poznali le nekateri, ki so se odločili, da bodo svoje počitnice preživeli v mirni, skoraj idilično izolirani vasi ob obali. Tako je tudi bilo. S časom pa je Hrvaško spoznalo čedalje večje število turistov, tako da so vaščani, ki so se nekoč ukvarjali z ribolovom in kmetijstvom, spremenili svoje domove v luksuzne apartmaje, ali odprli majhno restavracijo, kjer tujcem ponujajo domačo hrano. Na Hrvaškem pa je sicer tudi razvita lahka in terciarna industrija.

Zanimivo pa je primerjati Hrvaško zgodovino z našo. Ti dve sta, čeprav pasivno, vplivali ena na drugo. Podobno kot (pra)Slovinci, so se tudi prvotni prebivalci tega območja naselili okoli prve polovice 7. stoletja. Prve zapise o Hrvaški najdemo šele v frankovskih in bizantinskih kronikah iz 9. stoletja, kar nas ponovno spominja na slovensko zgodovino (spomnimo se Brižinskih spomenikov, približno leta 1000). Leta 925 je Hrvaška postala kraljevina, leta 1102 se je povezala z Madžarsko. V 14. stoletju se na Balkanu pojavljajo boli s Turki. Leta 1527 postane Hrvaška del Habsburškega cesarstva, v času Napoleonovih vojn je to območje avstrijska provinca, od te se je Hrvaška odcepila leta 1918, po koncu prve svetovne vojne, ko se je Hrvaška pridružila Jugoslaviji. Država Slovenec, Hrvatov in Srbov, z Zagrebom za glavno mesto, je trajala samo par mesecev, saj se je kmalu spremenila v Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev. Med drugo svetovno vojno je bila na tem območju Neodvisna država Hrvaška, s fašistično vlado. Po zmagi nad nacifašisti, je uradno stopil v veljavo antifašistični parlament, ki so ga usta-

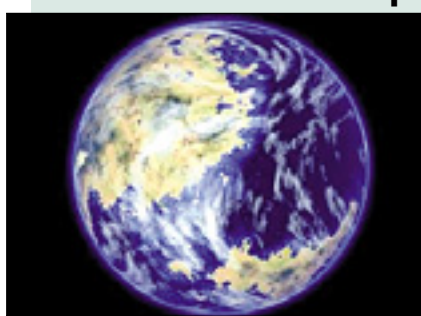
novili partizani že leta 1943. Vse do leta 1990 je v Socialistični republiki Hrvaški vladala komunistična hrvaška stranka. Postane končno neodvisna republika 25. junija 1991, ko razglasi neodvisnost od Jugoslavije. S tem pa se krvava zgodovina Hrvaške še ni zaključila. Osamosvojitvi je namreč sledila vojna, ki se je začela kot spopad med hrvaškimi obrambnimi silami in JLA, ki je želela preprečiti razpad Jugoslavije. Ker je na Hrvaškem živelo veliko Srbov, ki niso želeli živeti pod Hrvaško, so ustanovili državo Republiko Srbsko Krajino, ki jo je politično in vojaško podpiral Beograd. Vojna se je nato spremenila v krvav etnični spopad med Hrvati in Srbi. Ta vojna je za Hrvate pomenila pravi šok, zaključila pa se je leta 1995, ko je bil podpisan Daytonski sporazum.

Na albumu Stevieja Wonderja gospel v arabščini

LOS ANGELES - Legenda pop glasbe Stevie Wonder načrtuje novi album, ki bo posvečen njegovi pokojni materi Luli Mae Hardaway. Album, ki je eden izmed številnih projektov, s katerimi se trenutno ukvarja 63-letni slepi pevec, bo vključeval tudi gospel skladbo v arabškem jeziku. Kot je pevec dejal v intervjuju za revijo Rolling Stone, bo album poleg tradicionalnih gospel skladb vključeval tudi enega v arabščini. Besede evangelija bo predstavil na drugačen način, saj meni, da jih morajo slišati vsi, ne glede na to ali berejo Koran, Sveto pismo ali Toro. Pevčeva mati, ki je umrla maja leta 2006 v starosti 76 let, se je kot soavtorica podpisovala pod vrsto Wonderjevih hitov, kot so: "I Was Made to Love Her", "Signed", "Sealed" in "Delivered I'm Yours". (STA)

Astronomi so odkrili tri planete, podobne Zemlji

PARIZ - Astronomi so odkrili tri planete, podobne Zemlji, ki krožijo okoli zvezde v relativni bližini Osončja na takšni razdalji, da bi teoretično na njih lahko bilo mogoče življenje, so sporočili iz Evropskega južnega observatorija. Ti trije planeti so sicer del skupine planetov, ki krožijo okoli Gliese 667C, ene od treh zvezd, ki so od Zemlje oddaljene približno 22 svetlobnih let in se nahajajo v ozvezdju škorpiona. Planeti okoli zvezde krožijo v t. i. "coni Zlatolaske", se pravi na razdalji od zvezde, na kateri so temperature ravno pravnjše, da lahko obstaja voda v tekoči obliki in posledično življenje. (STA)

SLOVENIJA - Par bo svoj obisk sklenil danes Britanski grof in grofica pri Pahorju in z vozilom Kavalir po Ljubljani

Britanski princ Edward s soprogo Sophie

LJUBLJANA - Britanskega princa Edwarda, ki je s soprogo Sophie v sredo začel prvi obisk v Sloveniji, je včeraj sprejel predsednik republike Borut Pahor. Visoka gosta sta se srečala tudi z županom Ljubljane Zoranom Jankovičem, ki ju je v Kavalirju pospremil na ogled starega mestnega jedra in Mestnega muzeja. Obisk sta grof in grofica nadaljevala na Bledu.

Pahor je grofa in grofice Wesseška skupaj s partnerko Tanjo Pečar sprejel v predsedniški palači, z ljubljanskim županom pa sta se zatem srečala v mestni hiši.

V kratkem pozdravnem nagovoru v Zelenu dvorani je Jankovič izrazil veselje in čast ob obisku para, tudi v luči prispevka k večji prepoznavnosti Ljubljane v svetu, ter nanizal nekaj uspehov in kvalitet prestolnice. Princ Edward se je s soprogo kot že tretji član britanske kraljeve družine vpisal v zlato knjigo gostov.

V spremstvu župana, še nekaterih predstavnikov mestne občine in britanskega veleposlanika Andrewa Pagea sta se nato grof in grofica z električnim vozilom Kavalir popeljala po ulicah starega mestnega jedra.

Pot jih je peljala po Stritarjevi ulici prek Tromostovja po Wolfovi in Gosposki ulici do Dvornega trga. Ob Ljubljani so se popeljali po Bregu in nato prek Kri-

ževniške ulice ob spremstvu fotografov prispeli do Mestnega muzeja. Na kratkem vodenem ogledu sta si grof in grofica med drugim ogledala najstarejše leseno kolo z osjo na svetu.

V Ljubljani sta imela zatem na programu še obisk Britanske mednarodne šole, popoldne pa sta se odpravila na Bled. Tam sta se udeležila sprejema udeležencev turneje Rolls Royceov 2013 Alpine Centenary Tour na Bledu, ki je posvečen britanski avtomobilski industriji. Ogledala sta si tudi Bleski grad.

V prestolnici sta se poleg tega kot častna gosta udeležila praznovanja rojstnega dne kraljice Elizabete II., čakalo pa ju je tudi vnovično srečanje s Pahorjem in Tanjo Pečar ter japonskim princem in princeso Akišino, ki sta obisk v Sloveniji začela včeraj. Skupaj so prislunili otvoritvenemu koncertu Festivala Ljubljana.

Princ Edward in grofica Sophie se v okviru prvega obiska v Sloveniji udeležujeta predvsem dogodkov v okviru projekta Great British Days, ki jih med sredo in petkom pripravljata britansko veleposlanstvo v Ljubljani. Obisk bosta zaključila danes. Princ Edward je sicer najmlajši otrok kraljice Elizabete II. in edini od njenih otrok, ki doslej še ni bil v Sloveniji. (STA)

SLOVENIJA - Včeraj ju je sprejel tudi predsednik Pahor Japonski princ in princesa začela tridnevni obisk

Obisk japonskega princa Akišino in princese Kiko v Sloveniji

LJUBLJANA - Obisk v Sloveniji sta včeraj začela japonski princ Akišino in princesa Kiko. Na gradu Strmol ju je sprejel gostitelj, predsednik republike Borut Pahor s partnerko Tanjo Pečar, srečala sta se tudi s predsednikom DZ Jankom Vebrom. Včeraj sta imela na programu še sprehod po starem mestnem jedru Ljubljane in udeležbo na otvoritvenem koncertu Festivala Ljubljana.

Veber je uvodoma izrekel zadovoljstvo nad visokim obiskom, posvečenem 20. obletnici vzpostavitve diplomatskih odnosov, ki sta jo državi praznovali lansko leto. Ob tej priložnosti je izrekel čestitke vsem diplomatom, ki so v tem obdobju vzpostavljali in ohranjali dobre odnose. Izrazil je prepričanje, da je bil tudi letošnji obisk Pahorja na Japonskem uspešen in da je še dodatno utrdil vezi med državama. Poudaril je, da v DZ obstaja skupina prijateljstva z Japonsko, kar po njegovih besedah kaže na interes poslancev po dobrih parlamentarnih odnosih, in ob tem izrazil tudi željo, da se dobri odnosi nadaljujejo.

Kot je dejal, "si štejemo v čast", da so predstavniki cesarske družine Slovenijo obiskali že v preteklosti. Japonski princ Akišino se je strinjal, da so stiki s cesarsko družino že dolgotrajni.

Tako sta leta 1976 Slovenijo obiskala sedanji cesar Akihito in cesarica Mičiko, ki sta po besedah princa Akišina ohranila lepe spomine na Slovenijo. Slovenijo je leta 2000 obiskala tudi prinčeva mlajša sestra Sajako, ki se je po njegovih besedah domov vrnila prav tako z lepimi vtisi.

Veber je še poudaril, da je Slovenija sicer majhna, a zelo raznolika država. Dejaj je, da veliko pozornost namenjamo ohranjanju narave in pri tem omenil zakon o ohranjanju narave in direktivo EU o habitatih. Poudaril je, da si tudi v prihodnosti želimo ohranjati naravo, kulturo in pridobivati znanja, ki pa so po njegovih besedah povezana tudi z državami, kot je Japonska, ki je tehnološko napredna in predstavlja izziv mladim raziskovalcem v Sloveniji.

Princ Akišino se je v pogovoru zahvalil za vse izrečene besede spodbude, ki so jih prejeli po hudem potresu, ki je marca 2011 prizadel Japonsko. Popoldne sta se princ in princesa sprehodila po starem mestnem jedru Ljubljane, zvečer pa sta se skupaj s Pahorjem in Tanjo Pečar ter britanskim princem Edwardom in soprogo Sophie udeležila otvoritvenega koncerta Festivala Ljubljana. Obisk v Sloveniji bosta zaključila v soboto. (STA)